

هئچ پیر شئین
اطرافیندا پیر
نفس

علیرضا سیف الدینی

خواننده‌ی گرامی،

این نسخه الکترونیکی رایگان کتاب «[هتچ بیر شتیین اطرافیندا بیر نفس](#)» مختص خوانندگان داخل ایران است. ناشر و نویسنده از بخشی از حقوق خود چشم‌پوشی کرده‌اند تا این کتاب رایگان و بدون سانسور در اختیار خوانندگان داخل ایران قرار بگیرد.

اگر خارج از ایران زندگی می‌کنید، لطفاً برای خرید نسخه چاپی کتاب به [وبسایت](#) ما مراجعه کنید یا اگر مایلید نسخه الکترونیکی کتاب را مطالعه کنید، لطفاً حداقل مبلغ ۵ پوند از طریق وبسایت و گزینه‌ی «[حمایت می‌کنم](#)» به حساب نشر واریز کنید. **حمایت شما از نشر آزاد و بدون سانسور برای بقای ما و انتشار کتاب‌های رایگان بیشتر برای ایران حیاتی است.** لطفاً توجه داشته باشید که استفاده رایگان از این کتاب و هرگونه چاپ و توزیع آن در خارج از ایران غیرقانونی و غیراخلاقی است و باعث نابودی این نشر بدون سانسور خواهد شد.

اگر در ایران هستید و کتاب را رایگان دانلود کرده‌اید، لطفاً توجه داشته باشید که تمامی حقوق کتاب نزد ناشر (نوگام) محفوظ است و هرگونه کسب درآمد از این کتاب بدون مجوز رسمی از ناشر، غیراخلاقی و غیرقانونی است. همچنین، داشتن نسخه رایگان کتاب، اجازه جرح و تعدیل، تغییر یا اقتباس از این ترجمه را به خواننده نمی‌دهد. کلیه حقوق معنوی و دیگر حقوق نشأت گرفته از این اثر، در هر رسانه و به هر شکلی متعلق به نوگام و نویسنده/مترجم اثر است.

نوگام به منظور مبارزه با سانسور، توزیع آسان‌تر آثار به زبان فارسی در سراسر دنیا و حمایت از نویسندگان مترجمان فارسی‌زبان ایجاد شده است. دسترسی آسان به کتاب یکی از راه‌های موثر برای گسترش دانش و فرهنگ در جامعه است و نشر الکترونیک این امکان را برای کتاب‌دوستان مهیا می‌کند. نوگام بستری را برای ارتباط نزدیک‌تر نویسندگان با خوانندگان به وجود می‌آورد و با تشویق همگانی به حمایت از نویسندگان و مترجمان معاصر، امکان ظهور آثار ادبی و فرهنگی‌ای را فراهم می‌کند که به دلایل مختلف، به‌ویژه سانسور حکومتی، امکان انتشار در داخل ایران را نداشته‌اند.

اطلاعات بیشتر در مورد نشر و نحوه حمایت از نوگام در [وبسایت](#). ایمیل ما contact@nogaam.com

با مهر و احترام

نشر نوگام (زیرمجموعه نشر خانه نیکان)

تورکی رومان

هئچ بیر شئین اطرافیندا بیر

نفس

علیرضا سیف الدینی

۱۴۰۳

عنوان: هنج بیر شئین اطرافیندا بیر نفس

نویسنده: علیرضا سیف‌الدینی

موضوع: رمان ترکی

ناشر: نوگام

نقاشی روی جلد: Portrait of Julie Mottez by Victor-Louis Mottez

اجرای جلد: شعیب ابوالحسنی

چاپ اول: زمستان ۱۴۰۳ (۲۰۲۵)

محل نشر: لندن

شابک: ۹۷۸-۱-۹۱۳۳۷۴-۱۴-۳

کلیه حقوق این اثر نزد نشر نوگام و نویسنده محفوظ است.

نوگام زیرمجموعه نشر خانه نیکان، ثبت‌شده در انگلستان، است.

وبسایت: www.nogaam.com

ایمیل: contact@nogaam.com

توییتر و اینستاگرام: [@nogaambooks](https://www.instagram.com/nogaambooks)

اویانندیرماق اوچون یاد اولماق لازیم دیر
ریلکه

e-book

e-book

بیرینجی بۆلۆم

اوزونده گونشيشن يا دا باشقا بير ايشيغين بئزديرىجى اىستى سىنى حيس اندىب، بيردن گوزلرينى آچدى. اويانديغى يئر بير اوتاق ايدى؛ نه گونشدن اثر وار ايدى اوردا، نه ده آيرى بير ايشيقدان، آما يارى قارانلىق ايدى. اصلينده، او بئزديرىجى ايشيق، يوخوسوندا گوردويو بير تورپاق (تورپاق اولدوغونو ظن ائتميشدى) يولون سارى رنگى ايدى. بيلميردى بونو. ايشيغين (سارى) توزونو سيلمك اىسته ييرميش كيمي بارماق لارينين اوجو ايله گوزلرينى اووشدوردو، سونرا باشينى قووزايب، اوتاقداكى ائانا باخدى. گوردويونه اينانمادى. ائاث اوزگه بير ائوين ائائينا بنزه ييردى. بونو نئجه باشا دوشدويونو باشا دوشمه دى. ائله بيل گوزلرينين حافىظه سى اونا كمك انديردى. يورغانى بير آلى ايله اوستوندن كنارا آتيب، حيرتين اونا وئردىيى ياواشلىق لا آياغا قالدى. گوزلرى دئدى كى، اوتاق هر گئجه ياتديغى اوتاغا بنزه مير؛ پنجره سيز بير اوتاق ايدى. يارى قارانلىق اوتاغين اورتاسيندا آياق اوسته دوروب، اوز اوزونه دئدى «بورا هارادى؟ من هاردايام؟» اوره يى سيخيلدى. بير آز قبابق گوزلرينى آچيب، اوتاغين اوزگه لىينى نى آز چوخ حيس ائنديينى آندا دا

اورهیی سیخیلمیشدی، آما بو دفعه اورهک سیخیلماسی اونا بونو خاطر لاتدی کی: قاپی هاردا؟ قاپی؟ بو معلومات ائله بیل حافیظه سینین درین لیک لریندن آتیلیمیشدی. دؤنوب اطرافینا باخدی؛ یعنی دووارلارا. دووارلارین هنج بیرینده قاپیدان اثر یوخ ایدی. ائله بیل اوتاق دا هر شئی اوندان اؤزو کیمی قاپینی اونوتموشدو. قاپی نه دیر؟ قاپی، آچیلیب- باغلانا بیلن دوواردیر! بیردن بیره سوپوق تر اوتوردو جانینا. «بورا هارادی؟ من هاردا یام؟» بیردن بو یادلاشمانین باسقیمی اونون حافیظه سیننی سیلکه له دی. اؤز اوتاغینی، ائوینی خاطر لاماغا چالیشا بیل سه ده، خاطر لایا بیلمه دی. آما او یاندیقان سونرا اثاثین اؤز اثاثی و اوتاغین اؤز اوتاغی اولمادیغینی هاردان بیلیمیشدی؟ بیلمیردی. دؤنوب گلدی، بیر آز قاباق اوستونده او یاندیغی تختین کناریندا اوتوروب، دوشونمه یه باشلادی. اؤز حافیظه سی بیر برهوت چؤل ایدی. آما نازیک زولاق لارا کسيلمیش، سونرا قایداسیز و ترتیب سیز بیریرنه یاپیشدیر یلمیش بیر رسم اثری کیمی حیس ائدیردی اولدوغو یئری. چونکی اوزاقدا اولان اشیا یاخین، یاخیندا اولان لاریسه اوزاق گورونوردو. هاردان باشلامالیدی؟ بیلمیردی. فیکیرلشیردی. خیالینداکی صحرادا مقصد سیز دولانان بیر توریست کیمی دولانیردی. بیردن بیر فیکیر اونو سیلکه له دی؛ داها دوغروسو، بیر سوال ایدی بو: «من کیمم؟» ترله میشدی. یاری قارانلیق اوتاقدا اؤزونه باخدی؛ آل لرینه، آیاق لارینا. بدنی اوتاقداکی اثاث کیمی گوروندو اونا. بو اؤزگه لیکدن قاچا بیلمزدی. اؤزونده ایدی، آما عینی حالدا اونلاردان اوزاق ایدی؛ اوزاق ایدی بو اوتاغین اثاثینا بنزهین بدنیندن. ایندی اؤزونو بیر باش گوروردو؛ بیر باش آنجاق، آنجاق بیر باش؛ ائله بیل بدندن قوپوب، بدنین اوستونده بئینی بیر سیاره کیمی دولانماغا باشلامیشدی یاواش یاواش. گوروردو و گوردوک لرینی دوشونوردو. دوشونور، آما هنج نه یادینا گلیمیردی. سونوندا باشا دوشدو کی، بنله دوشونمک عبث دیر. اؤزونو هم یورغون، هم ده تنها حیس ائتدی. اونون ایکی کیچیک و پارالل چاپا بنز یورغونلوق و تنهالیق حیس لرینی بیرلشدیره ن شئی، اومید سیز لیک

اولموشدو. بونو بیلمه‌دیینی نی بیلمیردی؛ دوشونموردو بئله. اوزانیب یاتماق ایسته‌ییردی. هر شئی اوزاق‌ایدی اوندان، اوزگه ایدی اونا؛ اوتاق دا، اثاث دا، تخت ده، حتی اوزو اوزونه. بونون لا بئله، او بو اوزگه‌لی‌یه قارشى دورا بیلمه‌یه‌جک قدر یورغون ایدی. کولگه‌یه بنزر اثاثا، اوتاغا، اوزونه، تخته اوزون اوزون باخدیقدان سونرا، او اویاندیغی یئرده اوزانیب، گۆزلرینی یومدو. بیرنچه ثانیه‌دن سونرا، روحونون خبری اولمادان، قارانلیغی گون توتولماسینا بنزه‌ین بیر قارانلیق سرحدن یوخو دونیاسینا داخل اولوب، اوزونون نیسبتاً بۆیوک و سس‌سیز بیر اتاقدان، قیرمیزی دسته‌لی راحت بیر مبل دا اوتوردوغونو گۆردو. اوتاغی اول دفعه گۆرسه ده، اوزونو اوردا یاد بیرى کیمی حیس ائتمیردی. اوتاقدانکی اثاثا باخدیغینی و اورانین بیر ایش اوتاغینا بنزه‌دیینی بیر آز قاباق حیس ائدیینی حیس‌له اوزونو پنجره‌یه ساری چئویریب، او آندا اوزاق بیر یئردن گلن بیر قاپینین آچیلیب-باغلانما سسینی انشیدیب، هاوانین یاری قارانلیق اولدوغونو دا آنلادی. سحر ایدی، یوخسا آخشام؟ بیلمه‌دی بونو. بو باره‌ده دوشونمک ده ایسته‌مه‌دی. آما او ایسته‌مه‌سه بئله، بو فرقلی و عینی درجه‌ده بیر بیرینه بنزه‌ین ایکی زامان اونا یئمک و وقتینی خاطرلا تدی. بیردن آج اولدوغونو حیس ائدی. بو حیس، انله‌بیل، باشقا بیر یئردن حیله‌لی بیر شکل ده گلیب، اونون ایشتاها‌سینی اویاتمیشدی. بوندان علاوه، او آندا اوزاقدان چالان بیر پاندول‌لو ساعات زنگینین سسی (تیتراهه تیتراهه گلیردی) ده اونون بو هوسینی گوجلندیردی. آیاغا قالماق ایسته‌دی، آما قالمایا بیلمه‌دی.

اوزاقدان گلن قاب-قاشیق سسی گۆزلرینی آچدیردی. آما اویانماسینا آجلیق سبب اولدو دئسه‌ک ده، سهو ائتمه‌میشیک. باشینی یورغاندان قوووزاییب، تعجب‌لنمه‌یه حاضریمیش کیمی اوتاغا گۆز گزدیردی. یوخ، بو باخیش طرزی، بو امر اندیجی باخیش، دوغروسو اونون اوز اثاثینین اوزگه اثاثینا بنزه‌مه‌سینه اجازه وئرمه‌مه‌سی دئمک ایدی؛ چونکی بیرینجی یوخوسونا ایکینجی یوخوسو قدر

اینانمایشدی. آجی آجی گولومسه‌دی. بیلیردی کی، یوخوسو هله ده دوام اندیر. اصلینده او، ایل لر بویو اوز یاراتدیغی یوخودا یاشامیشدی.

بیردن بیر سس ائشیتدی. اوتاق قاپیسینین دسته‌بینه ده‌ین بیر الین سسی ایدی بو. گله‌نین سونا اولدوغونو بیلدی اوجون، سون گون‌لرده هر دفعه ائتدی کیمی یورغانی باشینا چکیب، گوزلرینی یومدو. ناهار وقتی اولدوغونو بیلیردی. سونا'نین، هر گون او ساعاتدا، کوچه قاپیسینی یا واشجا آچیب ایچهری گیرمه‌سینه، آینده کی یتمک مزه‌یی سینی دووارا دایالی کیچیک میزین اوستونه قویماسینا، سونرا اونون قاباق کی سسینه بنزه‌مین بیر سس له اونو یا واشجا چاغیر ماسینا آرتیق عادت ائتمیشدی. سونا دا اونون سون گون‌لرده یورغان آلتیندا اولدوغونا و بعضاً ده یورغان آلتیندان بیر شی لر دندییی نه آیشمیشدی. باخمایاراق کی، اونا اورهی یانیردی. آما بو دفعه، سونا اونو گننه یا واشجا سسله‌یب، یتمک گتیردی نی بیلیدریدکن سونرا، بیر داها او را گلمیه‌جه‌یینی، یا داها دوغروسو گله بیلمه‌یه‌جه‌یینی سؤیله‌دی. بو دفعه «رفیع خان» یئرینه «رفیع» دییه چاغیرمیشدی اونو. رفیع بونا فیکیر و نرهمه‌دی. بلکه ده ائشیتمه‌دی، یا دا ائشیتمه‌میش کیمی گؤستردی اوزونو. آما سونا'نین اوردان همیشه لیک گنتمه‌سی ایله باغلی سؤزلری، اونو گوردویو ایلك یوخوسوندا کی صحرا یا قایتاردی. آما گون باتمیشدی اوردان و سویوق و داش اوره‌کلی بیر قارانلیق چوکموشدو هر یئر. قارانلیق او قدر قالدی ایدی کی، آیین یوخلوغونو خاطرلادیردی اونا. گون نه زامان باتمیشدی؟ قارانلیق نه زامان چوکموشدو و یالین چۆله؟ هر شی دونموشدو. هر شئی یالینز لیک دوندورموشدو. بوتون دونیا نفسینی ایچهری چکیب سوسموشدو. یورغانین آلتیندا، بیردن بدنینه اوشومه‌گلدی، آینده اولمادان تیره‌مه‌یه باشلادی. سونا'نین اونون تیره‌دی نی گورمه‌سینی ایسته‌میردی. اوردان اولدوغونو بیلیردی. اونو حیس اندیردی. گنتمه‌سینی ایسته‌میردی. آما اوندان گنتمه‌مه‌سینی، ابدی گنتمه‌مه‌سینی ننجه خواهیش انده بیلیردی؟ بیردن سونا'نین سسینی ائشیتدی؛ اینیلی کیمی بیر

سس ایدی بو. گنتمک ایسته بیردی. یوخ، یوخ، گنتمه سونا. گنتمه. منیم قوردوغوم یوخو یالان ایدی. من هئچ نه یی اونوتمامیشام. هر شیئی خاطرلایا بیلیرم. گنتمه. گنتمه سونا. آما... آما بونلاری بیر ایل اونون ائوینده ایشلهین، اونا یئمک بیشیریپ گتیرن قادینا نجه دئیہ بیلردی؟ اونون سئوگیلیسی دئییل ایدی. اونلار هئچ وقت بیریری ایله اوزون- اوزون دانیشمامیشدیلا. آرالاریندا گندن سؤزلر بیر ایکی جمله نی بئله کئچمزدی. یوخ، بو سؤزلری دئیہ بیلمزدی اونا. بیردن هر شئین سوسدوغونو و سونا'نین گنتمه نی حیس ائدیپ، تله سیک یورغانی اوستوندن کنار ائدی. آما دوشوندویونون عکسینه، گۆردویونه سئویندی. سونا... سونا هله ده اوردایدی. تختین قاباغیندا دورموشدو و باشینی آشاغی سالیپ، اوتانچاق اوشاق کیمی بارماقلاری لا اوینایردی. رفیع قالخدی، تختین دوز اورتاسیندا اوتوروب، آدینی دئمدهن اوندان گنتمه به قرار وئردییی نین سببینی سوروشدو. سونا بو سؤالی ائشیدینجه باشینی یاواش یاواش قالدیردی؛ رفیع'یه باخمیردی. رفیع اولجه اونون اوتانیدیغینی دوشونوب، بئله حیس ائدی کی، او اورهییندن کئچنلری گۆزلریندن اوخونماماسی اوچون باخماقدان قاچینیر، آما سونا اونون ساغ گۆزونون قانچاناغینا بنزه دییی نی و سول یاناغینین گۆم گۆی اولدوغونو گۆرونجه درحال تختیندن ائدی، سونا'نین یانیندان تله سیک کئچدی، اوتاقدان چیخب، ایکینجی یوخوسوندا گۆردویو، آشکاردا یاراتدیغی یوخونون تأثیری آلتیندا تانیدیغینی داندیغی ایش اوتاغینین قاپیسینی آچیب، ایچهری گیردی. حرصلنمیشدی. سونا'نین اوزونده کی گۆیرمه لری گۆرمک اونو حرصلندیرمیشدی. اوتاقدا، ایکینجی یوخوسوندا حیس ائدییی راحتلیغی خاطرلامادان اوزونو ایشکافین یانیندا گۆردو. ایشکافی ایچیندن پول گۆتورمک اوچون آچان کیمی گۆزو عکس آلبومونا دوشدو. اول آلبومو، سونا بیرآز پول گۆتوردو و ایشکافین قاپیسینی باغلایب قایتدی. آما گۆردو کی سونا یوخدور. سونا گنتمیشدی.

e-book

ایکینجی بۆلۆم

اؤزونه بیر دونیا یاراتمیشدی سونوندا؛ یاشادیغی دونیادان فرقلی بیر دونیا. بونو ایسته مه یه مجبور اولموشدو. چونکی اساس مسئله لرده، خارجی دونیانین قانون لاری اونا (و چوخ لارینا) قارشلی ایشله بیردی. آما او بو دونیانی، شعر دونیاسیندان اوزاق اولان نیوتن'ون آلما دوشن زامان یئرین جاذبیه قوه سینی کشف ائتدییی سرعت له قورمامیش، یاواش یاواش یاراتمیشدی؛ یعنی اونون نظارتی آلتیندا یاواش یاواش تیکیلیمیشدی؛ بیر توسباغا سرعتی ایله. بو یاواش سرعتین ایکی سببی وار ایدی: بیرینجیسی، خارجی دونیانی درک ائتمه لی ایدی، ایکینجیسی ایسه اؤز دونیاسینی قورماق اوچون اونا ماتریال تأمین ائتمه لی ایدی. بئله بیر ایش معین معنادا فلسفه و علم آدام لارینین ایشینه بنزه بیردی. چونکی او دا اونلار کیمی اطرافیندا باش وئرن لری دوشونمک له اؤزونه لازیم اولان لوازماتی تأمین ائتمیشدی. بونا گؤره، فیلسوف لارین و ضیالی لارین خور باخیلدیغی دونیادان چوخ فرقلی ایدی اونون بو یاراتدیغی دونیا. آما او نه فلسفه، نه ده علم آدامی ایدی، او بیر رسام ایدی. گؤزونو آچاندان بری رسام اولماق ایسته میش، عمر ونون بؤیوک

بیر حصه سینی آیری کیتاب لاری اوخوماق لا برابر، رسام لار باره سینده اوخوماغا و اونلارین اثرلرینی گۆرمه یه صرف ائتمیشدی. او هله ده هرگون رسام لارین اثرلرینه باخیر، اونلارا باخابا خا حیات لاری باره سینده دوشونور، بعضاً ده بو اثرلره باخاندا اوخودوغو اوغورلارینا سئویندی، اوغورسوزلوق لارینا ایسه کدرلندی ایل لری خاطر لاییردی. اصلینده، ایل لردن بری، اؤزو ده بیلمه دن، اؤز دونیاسینی قورماق اوچون آز-آز لوازمات بیغماغا باشلامیشدی: داش لارا توخوندوقدا، انله بیل میکل آنژین اؤز دونیاسینی قورماق اوچون کئچدیجی مرحله لری حیس اندیر، قوش لارا باخاندا، انله بیل کانتین فلسفه سینین بیر حصه سینده اونا کمک ائدن قوش لارا اولان سئوگی سینین مقیاسینی آنلاماغا چالیشیر، چای لار اونا هراکلیت ی خاطر لادیر، رنگ لره باخاندا، سزانین پرسپکتیوله باغلی سحرلی سؤزو یادینا دوشوردو. آما او زامان، مونالیزانین گولومسه مه سینی چکمه ک اوچون دورد ایل صرف ائدن داوینچی کیمی، نیسبتاً بیر طرفلی احساسلی بیر رابطه ده ایلک گولومسه مه سی اوچون بیر ایل چکه جه یینی هله بیلمیردی. هر شئیدن خبر سیز، قوش لار کیمی یوواسینی تیکمه کله مشغول ایدی.

بو یووا قورماق ایشی اونو او قدر مشغول ائتمیشدی کی، یئیب- ایچمه یینه بئله فیکیر وئره بیلمیردی. بیر گون اونون وضعیتینی بیلن، درس دندی رسام لیق موسسه سی نین قاپیچی سی، اونا ناهار و شام یئمهی حاضیرلاماق اوچون بیر آشپز توتماغینی تکلیف ائتمیش، بونو باشاران بیر قادین تانیدیغینی سؤیله میشدی. او بیر گون فیکیرلشندن سونرا راضی اولموش، بیر گون سونرا دا قادین گل میشدی؛ سونا آدلی، اورتایاشلی بیر قادین ایدی او. آما او گون لر، گوندوزلری ایشه گتدیجی اوچون، سونا اونا آنجاق شام یئمهی گتیریردی. سونا نین سایه سینده بیر آز راحتلامیشدی. چونکی وقتینین قاباق کی کیمی بوشا گتمه دیبی نی حیس اندیردی. بونا گۆره ده، ائوده ایش ساعات لاری آرتمیش، رسام لیق موسسه سینده کی ایشی استنا اولماق لا، تدریجاً خارجی دونیا ایله علاقه سینی کسمیشدی.

آما بیر نئچه آی بئله کنجدیکدن سونرا، بیر گون اونون اخلاقینا بلد اولان رسام دوست لاریندان بیر، اونو اصرارلا اوزونون رسم سرگیسینه دعوت ائتدی. او دا دوستونون دعوتینی آچیلیشانان بیر گون سونرا گلهمه سی شرطی ایله قبول ائتدی. صؤحبتین سونوندا، دوستو گوله گوله آچیلیشانان بیر گون سونرا اونو گؤزله یه جه یینی سؤیله دی. او همین گون ایش یئریندن چیخانندان سونرا، یولونون اوستونده بیر گول دوکانیندان کیچیک بیر دسته گول آلیب، سرگی یه گئتدی. آنجاق چوخ آجی بیر منظره ایله قارشیلانندی. سرگینین قاپیسینین باغلی اولدوغونو، باغلی قاپینین اوستونه دوستونون شکلی یاپیشدیریلدیغینی، شکلین گوشه سینه آنلی قارا بیر خط چکیلدی نی (آنلی بیر ماژیکله چکیلیمیشدی)، آلتیندا دا باش ساغلیغی و دفن اولوناجاغی یئرین آدی یازیلدیغینی گوردو. کیفی ایله گول دسته سینی قوجاغینا آلیب، دوستونون اولومونه بؤیوک بیر تعجب له سرگینین قباغیندا آشاغی یوخاری یئرمه یه باشلادی. دوستی ایله سون صؤحبتینی دوشونور، بیر گون قاباق سرگی یه گلهمه دی نی نه گؤره اوزونو دانلایردی. بیردن سرگینین قاپیسینین قباغیندا دایانیب، اونا باخان اوجا بویلو، قهوه یی ساچلی و شوکولاد رنگینده کیچیک بیر کیفی اولان بیر قیز گوردو. قیز اونون اوزونه باخدیغینی گورن کیمی، کیفینی قوجاغلاییب، تبسوم له بیر ایکی آددیم اونا طرف گئتدی؛ هم نزاکتلی اولماق، هم ده کدرینی گؤستر مک اوچون گولومسه مه یه چالیش سا دا، بو جهد اونون گولومسه مه سینه آجیلیق گتیرمه دی. سونرا آلینی اونا طرف اوزادیب، دندی:

«من سعادت. باشینیز ساغ اولسون!»

اونون سعادت'ی ایلك گوردویو یئر همین کدرلی گونده، سرگینین قاپیسینداکی او کدرلی ساحه اولدو. همین گون سعادت آجی ایله شیرین آراسیندا آوارا قالان تبسومی ایله، اونا ائوینه قدر یولداشلیق ائتدی. یولدا گوردویو ایشلردن دئییب، رساملیغا اولان ماراغی باره سینده دانیشدی. آما اونون سؤزلرینی ائشیتمه لی اولان قولاق، دوستونون مراسیمی باره سینده دوشوندویو سؤزلرینی دینله ییردی.

سعدت اونون فيكىرلشديىنى آنالاسا دا، سۆزونو كسمه ييب، نرمة نازيك و آغ بارماق لاريني هاوادا ترپه ده- ترپه ده دانيشماغا دوام اتتى. او دوووارا دوشن ايشيغا باخاندا، سعدت ايشيغا اولان باغلى ليغيندان، او كولگه يه باخاندا، سعدت كولگه ده كى سس سيزليكدن، او آدم لارا باخاندا، سعدت اونلارين ديل لرينه اولان سئوگيسيندن دانيشدى. رفيع آرادا بېر باشيني قووزاييب، قارالماقدا اولان گۆيه باخىردى. بېردن سعدت گۆي عوضينه عيني تسوم له اونون اوزونه باخيب، اونا سۆزلرينه قولاق آسديغى اوچون تشكر اتتى و وداع لاشمادان تله سيك اوزاقلاشدى. رفيع اونا باخماق ايسته سه ده، باخمادى.

او گنجه، ايسته مه دن اونو دوشوندو؛ هم اولن دوستونو دوشوننده، هم ده رسم اوزه رينده ايشله ينده. اۆز اۆزونه دئدى «او گنتدى». بو دوشونمك، ديقندن چوخ قورخويا بنزه بىردى. قورخوسونون سببى نه اولاي بىليردى؟ بلكه اونو دوشونميه وادار ائدن ديقت قورخوسو اولموشدو. بلكه ده دونياسيني بؤيوك زحمت له قوردوغونا گۆره، اوردا هر هانسى بېر مسئله نين يارانماسيني ايسته مىردى. يئنه «او گنتدى». دئدى اۆز اۆزونه. و بېر نجه دقيقه ايشله ديكدن سونرا، گنديب ياتدى.

صباح گون اورتادان قاباق، ايش يئرinden چىخيب، دوستونون دفن اولوناجاغى قبرستانليغا گنتدى. اۆز اۆزونه گنجىكتى ييني دوشونوردو، اما او گندندن سونرا، دفن مراسيمين يئرینه يئتىريلمه سى بېر ساعات چكدى. قبرستانليغى سئومه ديىي اوچون دفن مراسيميندن سونرا، تله سيك اوردان چىخيب، تاكسى دوراغينا گنتدى. دوراغدا بېردن يئنه سعدت له قارشىلاشدى. سعدت دوراغين نيمكتينده اوتورموشدو؛ رفيع نى گۆرن كيمي يئرinden قالخيب، سلام وئردى. رفيع اونون سلامينا جواب وئرنده، اوزونون قيزاراجاغيندان قورخودو. اوزونده نه باش وئردىنى آنلاماييب، سعدت اين ديقتىنى داغيتماق اوچون اوندان رسامين دفن مراسيمي نه گليب- گلمه ديىنى سوروشدو. سعدت مراسيمده اشتراك ائتمك اوچون گلديىنى سؤيله دى. رفيع اونو مراسيمده گۆرمه ديىنى دوشونوردو كى، بېردن بېر يئل اسمه يه

باشلادی. عینی زاماندا اونلارین قاباغیندا بیر تاکسی دایاندی. رفیع و سعادت گوزلرینی قئیاراق تاکسی‌یه باخدیلار، سونرا قاباغدا سعادت، آرخادا ایسه رفیع، گندیب آرخا صندلی‌ده اوتوردولار. تاکسی یولا دوشدو. رفیع اوتوراندا بیر آن سعادت‌ین قیرمیزی آلمانی آندیران ساغ یاناغی گوزونه ساتاشیب، اوزونو چئویرمیشدی. بیر آز چؤله باخاندان سونرا، سعادت‌دن ایشینین نه اولدوغونو سوروشدو. سعادت تعجب‌له رفیع‌یه باخیب، دیلچیلی‌یی چوخ سؤدی‌یی‌نی، دیل اوزهرینده ایشله‌دی‌یی‌نی سؤیله‌دی. رفیع هانسی دیل اوزهرینده ایشله‌دی‌یی‌نی سوروشدو. سعادت عینی تعجب‌له «اؤز دیلیمیزین» دئیهرک جواب وئردی. بیردن تاکسی شوفری کفایت قدر او‌جا بیر سس‌له اونلاردان هارا گتتمک ایسته‌دیک‌لرینی سوروشدو. رفیع ایش یئرینین آدرسینی دندی. سعادت رفیع‌یه باخمادان، قاش‌لارینی چاتیب، دوداغینین آلتیندا بیر شی‌لر دئدی‌کدن سونرا، رفیع‌یه اونو بو گون ناهار یئمہ‌یی اوچون رستورانا دعوت ائتمک ایسته‌دی‌یی‌نی سؤیله‌دی. رفیع اوتانا- اوتانا سعادت‌ه باخیب، یوموشاق بیر سس‌له اونا تشکر ائتدی. آرالاریندا اوزون بیر سس‌سوزلیک اولدو. بیر یئرده شوفر آکینده سبزی ایله دولو بیر سبزی اولان یاشلی بیر قادینی میندیردی. یاشلی قادین قاباقدا اوتوردو. سعادت یوخودان اویانمیش کیمی، باشینی رفیع‌یه طرف آیب دعوتینی بیر داها تکرارلادی؛ آما بو دفعه پیچیلتی کیمی بیر سس‌له. رفیع بو دفعه سسینی یوموشالتمادان حرمت‌له اونون دعوتینی رد ائدی، بیر آنلیغا بنله دوشوندو کی، او، باجاریق‌سبزی بیر قیزلا یئتکین بیر قادین (یئتکین بیر قادین رولو؟) آراسیندا ترازلیق یارادا بیلیمیر. یئنه آرالاریندا اوزون بیر سس‌سوزلیک اولدو. بیر نچه دقیقه‌دن سونرا، شوفر ماشینی ساخلادی و باشینی چئویریب، رفیع‌یه باخدی. یوخودان اویانمیش کیمی چؤله باخان رفیع، شوشه‌نین آرخاسیندان موسسه‌نین تابلوسونو گوروب، سعادت‌له خداحافظ‌لشدی، سونرا کرایه‌نی وئریب، ایشینه جدی یاناشان بیر آدمین آدیملار ایله موسسه‌نین قاپی‌سینا دوغرو گئتدی.

آخشاما یاخین، ائوه قایداندا دونه نین عکسینه، سونا ایله عینی واقتدا ائوینین قاپیسینا یئتیشدی (همیشه سونا گلمه میش ائوه گلیردی). دونن سعادت له صؤحبتی (سعادت این سؤزلرینین اوزانیدیغی) اوزانیدیغی اوچون گنج گلیمش، سونا دا یئمهی قونشویا تاپشیریب گتمیشدی. رفیع سونا نین گتیردییی شام یئمهیینی اونون آیندن آلیب، دونن گنججه بوشالتاندا سونرا یودوغو و سحر ایشه گئندنه کوچه قاپیسینین دالیسینا قویدوغو قایی سونا یا وئریب، اونو گؤندردی.

ئوین پیلله لرینی چیخیب، ایچهری گیرن کیمی، اؤزونو یووا قورماق اوچون یوواسینا چؤر- چؤپ یئرینه آیری بیر شئی گتیرن بیر قوش کیمی حیس ائندی. پالتارلارینی ده بییشه ده بییشه ده بو باره ده دوشونمه یه دوام ائندی. بو بلکه ده اونا گوره ایدی کی، سحر دن بری عاغلیندا دواملی تکرارلانا، اما گونده لیک سس لرین اوجالیغینا گوره اؤزونو گؤسته ره بیلمه یین بیر سس، سونوندا او ساکیت محیطی اؤزونو گؤستمک اوچون او یغون گؤرموشدو. اما هانسی سس ایدی بو؟ بو، سعادت این اوسون جمله سینده کی سس ایدی؛ او بیچیلتیسی. «بیچیلتی!» دئییب، مطبخه گئتدی. ائله ییل سس جمله نین مضمونوندا آیریلیب، اؤز مضمونونو یاراتمیشدی. ائله ییل دیل دن یارانان بیر حیس، دیلی ترک ائدیپ، استقلالینی اعلان ائتمیشدی. اما یوخ، قاینای دیل اولماسا بئله، مستقیل ده اولای بیلمزدی. اونون قاینای بیر ایستک ایدی. بلی ایستک. شام مژمه یی سینی ایش اوتاغیندا کی میزین اوستونه قویوب، بیر نئچه ثانیه دایاندى؛ اؤز ده، فیکری ده. ریل لرینی ده بییشن بیر قاطار کیمی یاواش یاواش بیر فیکیردن دیگرینه کئچدی؛ اصلینده کئچیریلدی. بو دفعه دوشوندوک لریندن اوزاقلاشان، اونلاری اوزاقلان گؤرن بیر کیمی اولدو. ایکی گون دال بادال ایکی یئرده گوردویو سعادت ی دوشوندو. بو، اونو داها چوخ دوشونمه یه وادار ائندی؛ اگر اونون بو ایکی یئرده اولماسینین تصادفی اولمادیغی حیس ی وار ایدی سه ده، بو حیس هله او آنا قدر دوشونجه یه چئوریلمه میشدی؛ بیر ضربه دن سونرا کئیمیش بیر بدن عضوی کیمی ایدی بو حیس. آغری و ضربه

آراسینداکی مسافه ده انسان ضربه نین درجه سینی باشا دوشه بیلمز. رفیع ده آغرینی ایندی حیس ائتمه یه باشلامیشدی. آغری؟ یوخ، قوشون چۆر- چۆپ یئرینه یوواسینا آپارادیغی شئی لر. «اگر او بونلاری بیله بیله اندیرسه، نییه بئله اندیر؟» دئدی دوداغینین آلتیندا. سونرا سؤالینی «اوشاق دیر.» دئییه جوابلاندیردی سون تیکه نی یئییه یئییه. اؤز ده بیلیردی کی بو جواب، سوروشدوغو سؤالین جوابی دئییل. او سؤال لا بو جواب آراسیندا اوزون بیر مسافه وار ایدی؛ ائله بیل جوابی وئرن عاغیل، جوابی سؤالدان نه وقت ایسه چوخ قاباق دوشونموشدو. ائله بیل آیری بیر سؤالین جواب ایدی بو. آما هانسی سؤالین جواب ایدی؟ اوستونده اوتوردوغو مبل دا بیردن قورخدو؛ سزان'ین رسم لرینی، خصوصاً ده "انتحار ائوی" نین رنگ لرینی، چیزگی لرینی و درین لی یینی ایلک دفعه گۆرنده قورخدوغو کیمی. «درین لیک!» دئدی دوداغینین آلتیندا. درین لرده قورخولو شئی لر وار ایدی. بونو حیس اندیردی. او قورخولو شئی لردن بیر ده اونو یئیندن گۆره جه یینه امین اولماسی ایدی. آما نییه اونو گۆره جه یینه بو قدر امین ایدی؟ بیلمیردی بونو. بو سؤالا جوابی اولماسا دا، اونون لا هر دفعه راحتلیق لا وداع لاشا بیلمه سینین سببی همین حیس دئییل ایدی می؟ بیردن یئنه ایسته دییی و سئودییی چۆر- چۆپدن چوخ فرقلی شئی لر ائوه گتیردیینی حیس ائتدی. اوتوردوغو مبلون دسته سینه بیر یومروق ووروب، حرص له یئریندن قالخدی. آنجاق بو حرصی اصلینده اؤزونه ایدی. بئله دوشوندو کی، سؤزون بو یئرله گلیب چاتماسینا اؤزو سبب اولوب. اوتاغدا گزمه یه باشلادی. اؤز اؤزونه دئدی «دوغرودان دا، نییه بورا چاتدی؟» آما اصلینده اونون حرصینه سبب اولان دوشونجه لری دئییل، حقیقتی گیزلتمک مجبوریتینده قالماسی ایدی. اؤز اؤزونه دئدی «بس انسان نییه کیتاب اوخویور؟... اگر حقیقتی بئله آسانلیق لا گۆرمه مزلی یه ووراجاق سا.» روحوندا یارانان بو مناقیشه ایله اؤزونو ضعیف حیس ائتدی. بیرآز اوتورمالی ایدی. قایدیب، گننه مبل دا اوتوروب یاسلاندی. آما بو سفر آیاق لارینی اوزادیب، گۆزلرینی یومدو.

گۆزلرینی آچاندا سترچه لرین جیب جیب لرینی ائشیدیب، اوتاغین یاریسینی ایشیق لاندیران گون ایشیغینی گۆردو. یاواشجا دئدی «سحر اولوب!» سسی توتولموشدو، اؤسکوردو. سونرا آیاغا قالماق ایسته دی، آما قالخا بیلمه دی. سحره قدر مبل دا یاندیغی اوچون، هم بئلی، هم ده بوینو قورموشدو. آما حاضیر لانیب، ایشه گتتمه لی ایدی. بئلینده کی و بوینوندا کی آغری لارا فیکیر وئرمه دن آیاغا قالمادی. بیر نچه دقیقه عرضینده آل- اوزونو یودو، پالتار لارینی ده ییشدی، بوش یئمک قابینی یویوب، اوزو ایله آشاغی یا آپاردی.

قاپینی آچیب، چۆله چیخان کیمی بیردن سعادت ی گۆردو. سعادت ائوین قاپیسیندان بیر آرز کناردا دووارا دایانمیش، اونا باخیردی. رفیع، سعادت ی گۆروب تعجب لئمک عوضینه، سعادت یین گلیشی ایله باغلی اؤز فیکیریندن تعجب لئندی. اونون گله جه یی نی هاردان بیلیمشدی؟ آما بیردن بو فیکیر اونا غریبه بیر حیس یاشاتدی. ائله بیل بو سعادت ایچینده کی ان درین و ان قارانلیق یئرده گله جه یی نی حیس ائتدی او سعادت دئییل ایدی. چونکی او، سعادت یین آیری جور گله جه یی نی حیس اندیردی. اونا گۆره ده ایندی بو سعادت ه «سیز» دئییه بیلمزدی. بیر طرفدن ده اونا «سن» دئمک ایسته میردی. بس نه دئییه جک، نه ائده جک دی؟ بونو بیلمیردی. بیلمیردی، آما قونشولاردان بیرینین اونلاری بیر لیکده گۆره جه ییندن قورخدوغو اوچون تئز تئز اطرافینا باخیردی. سعادت اونا طرف بیر آددیم آتیب، یئیندن دایاندی و سلام وئردی. رفیع ده سلام وئریب، پیچیلتی یه بنزر بیر سس له ایشه گتتمه لی اولدوغونو سؤیله دی. سعادت یاواشجا دئدی:

«بیلیرم... منه رسم چکمه بی اؤیره دین.»

رفیع کوچه یه باخیردی.

«موسسه ده ائله بو ایش اوچون دور.»

رفیع بو سؤزونو ده عینی پیچیلتی یه بنزر سس له دئدی.

سعادت شیلتاقلیق ائدن بیر اوشاغین لحنی نه بنزر بیر لحن له دئدی: «خیر، من جمع یژده اؤیره نه بیلمه‌رم.»

رفیع بیر آنلیغا سعادت'ه باخیب، دئدی: «من ده ایندی بو باره‌ده دانیشا بیلمه‌رم.» سونرا بیر داها کوچه‌یه باخیب، خیابانا طرف یولا دوشدو.

قاریشیق حیس لرله کنجیب خیابانین او آئینده دوران رفیع، بیر آنلیق کوچه‌دن خیابانا طرف گلن سعادت'ه باخیب، او آندا قاباغیندا ساخلایان تاکسی‌یه میندی.

بیر طرفدن سعادت'له یاخشی داورانمادیغینا گۆره اؤزونو ناراحات حیس اندیر، دیگر طرفدن ایسه سئوینردی. بونولا بئله، ناراحاتلیق اونا آیدین اولسا دا،

سئوینمه‌سی او قدر ده آنلاشیلان دئییل ایدی. آما همین سئوینچ حیسی، انله‌بیل قالین بیر دومان کیمی اولان ناراحاتلیق حسی نین آرخاسیندان کیچیک، حیله‌لی و

قورخولو بیر ایشیق کیمی پارالاییر، ناراحاتلیغینی داها دا آرتیریردی. چونکی بئله بیر وضعیتده بو سئوینچ حیسی نین یاخشی حیس اولمادیغینی دوشونوردو. آجی

ایدی. حرصلی ایدی؛ هم اؤزوندن، هم ده اؤزو ایله اویناییرمیش کیمی وضعیتدن. موسسه‌ده‌کی فعالیتین نین بلکه ده بو فیکیرلرین یاراتدیغی ناراحاتلیغی

بیر قدر آزالدا بیلجه‌بینی دوشونسه ده، دوشونجه‌لرینین آجیلیغی بونا ایمکان وئرمه‌دی. موسسه‌ده گون اورتایا قدر بونلاری دوشوندو. ون گوگ ون حیاتی‌نین بیر

حصه‌سینی «ساری ائو» یاغلی بو یا تابلوسوندان شاگیردلرینه ایضاح اندنده، اؤزونون آجی فیکیرلرینی دوشوندو. «ساری ائو»ین طرحینی اونلارا گۆسته‌رنده،

اؤزونون آجی فیکیرلرینی دوشوندو. «ساری ائو»دن سینیاک'ین چکدیگی ایکی آکارل رسمینی گۆسته‌رنده، اؤزونون آجی فیکیرلرینی دوشوندو. ناهار یئینده ده

عینی فیکیرلری دوشونوردو کی، همکارلاریندان بیر یی یاواش یاواش اونا یاخینلاشیب، یاواشجا دئدی:

«دئییرلر سنی بیر قیزلا گۆروبلم.»

رفیع بیردن باشینی قووزاییب دئدی: «نه دئییرسن؟... هانسی قیز؟ کیم بونو دئییر؟ هاردا گۆروبُلر؟»

ھمکاری گولوب دئدی: «نییه قیزاریرسان؟... گۆروبُلر کی گۆروبُلر. قیز خوخان دئییل کی.» سونرا رفیع 'نین یئمک قابینا باخاباخا «خیردا- خیردا.» دئییب گنتمک ایسته دی.

رفیع دئدی: «کیمدن ائشیتدین سن؟»

ھمکاری بیردن جدی اولوب دئدی: «قاپیچی گۆروب.»

رفیع اینانمیش کیمی ھمکارینین اوزونه باخدی. ھمکاری اونا آل ترپه دیب گنتدی. رفیع فیکیرلشدی کی، بو سۆزو قاپیچی دنمه ییب. اونون قاپیچی ایله مناسبتی ھمکارلاری ایله مناسبتیندن داها یاخشی ایدی. گۆرسه دیدی بئله دئیردی. «کیم گۆروب؟» بیردن سعادت 'ین اوزو عاغلیندا جانلانندی. «او مندن نه ایسته ییر؟ نه آختاریر؟» اوزونو پنجره یه چئویریب، گۆیه باخدی. «منی چتین لی یه سالاجاق.» سونرا اوزونو چئویریب، یئمک قابینا باخدی؛ هله بیتیرمه میشدی. او آندا میزین اوستونده بیر قاریشقانین گزدییی نی گۆردو. اونا دئدی: «سن چوخ راحت یاشاییرسان.» آما بونو دئدییی اوچون درحال پنشمان اولدو. قاریشقا اوزاقلیغی، کیچیک لی ییی و خبرسیزلی یی ایله اونا کئچمیشی خاطر لاتدی؛ اوزاق، دو مانلی و اوزونون بئله اولمادیغی بیر کئچمیش. بیردن سعادت 'ه اورهی یاندی. سحرکی سئوینجینین معناسینی ایندی آنلا ییردی. او، گۆزله نیلمز یاخین گلیشی ایله رفیع 'نین عاغلیندا چوخ اوزاق لارا گنتمیشدی. اونون اوزاقلاندیغینی گۆرن رفیع، اؤزو ده بیلمه دن اؤز دونیاسینی بو یول لا قورویا بیله جه یینی حیس ائتمیش، او آندا نه اولدوغونو بیلمه دییی شئیه غیر ارادی بیر شکیلده سئوینمیشدی. آما بو دفعه او، انله بیل یئریندن ترپنیب، یاخینا گلمیشدی. یئریندن قالخیب، پنجره یه ساری گنتدی. اونون او اطرافدا اولدوغونو حیس اندیردی؛ داها دوغروسو، بونو آرزولا ییردی. بوندان علاوه، گونون بو وقتیندا کی گونشین رنگی ده بو احتیاج

حیسنی گوجلندیر میشدی. بیردن همکارینین سسی آغلینا گلدی: «سنی بیر قیزلا گوروبلر.» دوردوغو یتردن بیریرینین یانیندان سرعت له کئچن آداملارا باخدی. اونلار یوخاریدان قاریشقالار کیمی گورونوردولر؛ کئچمیش لرینی و دردلرینی بیلن قاریشقالار. «آما انسانی آجلیغی ایله گورمز لر. پول سوزلوغو ایله گورمز لر. تنهالیغی ایله گورمز لر. ناخوشلوق لاری ایله گورمز لر. عذاب لاری ایله گورمز لر.» آخشاما یاخین، موسسه دن چیخیب، تاکسی دوراغینا گئدنه قدر بو سؤزلری اؤز اؤزونه تکرار لاییب، سعادت'ی گوره جه یینی دوشوندو. تاکسی دوراغیندا دایانیب، اطرافینا باخدی. بیلیمردی تاکسی توتسون، یوخسا بیر آرز دا گؤزله سین. سونرا، قباغیندا تترتتت تاکسی لرین دایاندیغی اوچون سکی یه کئچیپ، یاریق لاری ماشین لارین توستوسوندن قارالمیش بیر آغاجین آلتیندا دوردو. بیردن درس دندیی او تاغین پنجره سینه گوزو دوشدو. فیکیر لشدی کی، ایندی اؤز ده بیر قاریشقادیر؛ گورمک ایسته دیی گله جه یینی دوشونن بیر قاریشقا. بو فیکیر لر له و اطرافا باخابا زامانین نئجه کئچدی نی آنلامادی. بیردن هاوانین یاواش یاواش قارالماغا باشلادیغینی گوروب، اؤز اؤزونه دندی «گلمه دی.» اما یئنه ده گؤزله مکدن آل چکمه مه یه، بو دفعه تاکسی یه مینمک یئرینه، ائوه قدر پیاده گئتمه یه قرار وئردی.

ائونین قاپیسینا چاتاندا تر ایچینده ایدی. بیر طرفدن نفسدن دوشموشدو، دیگر طرفدن ایسه بیر آرز حرصلی ایدی. قاپینی آچیب، یوخاری چیخدی، کیفینی دهلیزده کی صندلی نین اوستونه آتدی، سونرا پالتارلارینی چیخاریب، بیر باشا حماما کئچدی. حمامدا، دوش آلتیندا، سعادت'ین خاطرینه ائوه قدر پیاده گلمه یه قرار وئردییی اوچون اؤزوندن اوتانندی. بیردن عاغلینا گلدی کی، بلکه اونون باره سینده یانیلیب، بلکه آیری بیر نیتی بوخ ایدی، بلکه ده بو باشا دوشمه دیی بیر دلیل دیر. یئنه پیاده گلمه یه قرار وئردییی نی خاطر لاییب اوتانندی.

بو اوتانماق حیسی، بیر نئچه دقیقه دن سونرا ایش اوتاغینداکی مبلدا اوتوروب، ساچ لارینی حوله ایله قورودانا قدر دوام ائتدی، آنجاق بیردن سونا'نین گلمه‌دییی نی خاطرلایاندا عاغلیندان تمامی ایله سیلیندی. دوداق آلتیندا دئدی: «سونا نییه گلمدی؟... بلکه ده گنج گلدییی مه گۆزه یئمه‌یی یئنه قونشویا تاپیشیریپ... من یئنه ده گنج گلدیم.» بیردن قاپی دوپولمک سسی ائشیتدی. یئریندن قالخیب، آکینده کی حوله‌نی دهلیزده کی صندلی نین آرخاصینا آتدی، سونرا آشاغینین چراغینی یاندیریپ، ییین قاپی‌یه طرف گئتدی. بیر آنلیق قاپینین آرخاصیندا قویدوغو قابا باخیب، قاپینی آچدی، اما قاپیدا هنج کیم یوخ ایدی. باشینی قاپیدان چیخاریپ، کوچه‌یه باخدی. بیردن بیر آرز قاباقتا بیرینین دووارا دیانیب دوردوغونو گۆردو؛ یاریسی قارانلیقتا، یاریسی ایسه سیسقا بیر ایشیقدا ایدی. اونو تانیدی. سعادت عینی سحر دوردوغو یئرده دایانمیش، عینی سحرکی ایفاده ایله باخیردی؛ آلتی آرخادا، چه‌نه‌سی قاباقتا. رفیع اۆزونه هم غریبه، هم ده ماراقلی گۆرونن او تانیمادیغی دیلین یادینا دوشوب، اۆزو ایله سعادت آراسیندا اولان بیر اوچورومون کناریندا دایاندیغینی حیس ائتدی. او آندا سعادت یئریندن ترپه‌نیب، اونا طرف گلدی. سعادت'ین اونا طرف گلدییی نی گۆرن رفیع، معطل قالیب، نه ائده‌جه‌یی نی بیلمه‌دی؛ سحرلنمیش بیر کیمی یاواش‌یاواش قاپینین قاباغیندان بیر کنارا چکیلدی. سعادت ایسه اۆز ائوینه گئدن بیر کیمی، ائوین قاپیسیندان ایچهری گیریب، پیلله‌لرین دیینده دایاندى. رفیع عینی سحرلنمیش وضعیتده یاواشجا قاپینی باغلایب، اوزونو اونا چئویردی. سعادت'ین یئنه آلتی آرخادا، چه‌نه‌سی ایسه قاباقتا ایدی. اونلار بیر نئچه ثانیه دانیشمادان بیر بیرلرینه باخدیلار. سونرا، رفیع اودقونوب دئدی:

«من سیزین دیلینیزی باشا دوشمورم.»

سسی بوغوق اولدوغوندان درحال آلتی اغزینا قویوب اؤسکوردو.

سعادت خفیجه گولومسه‌ییپ دئدی: «من سیزین له عینی دیلده دانیشیارام.»

رفیع دئدی: «من سیزین دوشونجه لرینیزین دیلینی نظرده توتورام.»

سعادت تعجب له نیب دئدی: «دوشونجه لریمین دیلی نه دیر؟»

رفیع دئدی: «دوشونجه لرینیزین دیلی انله بو حرکت لرینیزدیر. مثلاً گئجه نین بو ساعاتیندا بورا گلیمسینیز. یا دا سحر تتردن گلیب، رساملیغی اؤیرنمک ایسته دینیزی دئییرسینیز. من حیس اندیرم کی، بو، منه پیغام وئرن بیر نوع دیل دیر. سهو اندیرمسه، منیم سؤزومو دوزلدین.»

سعادت اؤزونون غیرعادی حرکت لریندن خبرسیزمیش کیمی قاش لارینی چاتیب، جواب وئرمه دی. رفیع بیر آنلیق «مندن نه ایسته ییرسینیز؟» دئییه سورشماق ایسته دی، آما بو سؤالین یئرینه سوروشدو:

«سیز منی هاردان تانییرسینیز؟»

سعادت دئدی: «من سیزی اون ایل دیر تانییرام.»

رفیع اولجه تعجب له اونا باخسا دا، سونرا گولدو؛ دئدی: «هانسی اون ایل؟ سیزین نچه یاشینیز وار؟» یئنه گولدو.

سعادت دئدی: «منیم اییرمی یاشیم وار. اوندا اون یاشیم وار ایدی.»

رفیع بو دفعه دقت له سعادت'ین اوزونه باخدی. سعادت سؤزونه دوام ائتدی: «سیز اون ایل قاباق بیر گونلوک منیم اوستادیم اولموشدونوز. او گون باباملا بیر موضوع باره سینده دانیشدینیز، چوخ کئچمه دی کی صؤحبتینیز سؤزleşمه یه چئوریلدی. سونرا سیز حرص له کیفینیزی گؤتوروب گئتدینیز.»

سعادت دوز دئییردی. رفیع دانشگاه دا اوخودوغو مدت ده فردی رسم درسی وئهردی. او، همین گون اوستادلارینین بیرینین خواهیسی ایله سعادت گیلین ائوینه رسم درسی دئمه یه گتتمیشدی. بحثی سعادت'ین آتاسی باشلامیشدی، آما رفیع'نین مقاومتی ایله اوزلشنده، بیربیری ایله سؤزleşمیشدیلر. رفیع دریندن نفس آلیب دئدی:

«ایندی نجه دیلر؟»

سەدات دئدى: «چوخ ساغ اولون. ياخشى دىر. بوردا دئىيل، آمريکادا دىر.»
 اۋزونو بىر آز راحت حىس ائدن رفيع، سوروشدو: «نييه ايلک گوروشوموزده
 بونلارى دئمە دىنيز؟»

سەدات بىر آنلىق باشىنى اشاغى ساليب قوزادىقدان سونرا دئدى: «سىزى
 گوره جەيىمى بىلىردىم.»

رفيع، سەدات يىن سۆزلىرىنى ائشيدىن سونرا حىس ائتدى كى، سەدات اونو
 ھى بىر سرحدىن كئارينا آپارىب، يئىدن قايتارير. اونو ھلە دە باشا دوشموردو. آما
 يئنە دە اوندان نە ايستەيىنى سوروشا بىلمەدى. بو سؤالين عوضينه دئدى:
 «دئمەلى، رسم چكەمىي اۋيرنمك ايستەيىرسىنيز.»

سەدات بىردن گئنه او كوچه دە دايانان سەدات ە نزهەدى: آلنى آرخادا، چەنەسى
 ايسە قاباقدا، دئدى: «سىزى گورمك ايستەيىرم.» بو سۆزلىرى اول لر تخیل دە
 ياشادان، ايندى ايسە سەدات يىن اۋز آغزىندا ائشيدىن رفيع، ائله بىل ايلک دفعە
 ياشايدى. بونا گوره چوخ تعجب لە نيىب، سەدات يىن بىلمە دن اونا وئردىيى
 جسارت لە دئدى: «نييه؟»

سەدات غورولا باشىنى توتورموش كىمى اشاغى ساليب، ھنچ نە دئمەدى.
 رفيع اۋزونون حددن آشدىغىنى حىس ائتدى. فيكىر لشدى كى، بئله سؤال لا و بئله
 داورانىش لا ائله بىل بىر اوچورومون كئاريندا دايانىب، اۋزونو اشاغى آتمىش بىرى
 ايله آتيلماغىن نزاكتلى يولوندان دانىشير. بىردن سەدات ە دئدى: «ايندى گئجە نىن
 بو ساعاتىندا نئجە گئندە جك سىنيز؟»

سەدات دئدى: «ماشىن لا.»

رفيع دئدى: «ايندى ماشىن تاپىلماز كى.»

سەدات دئدى: «ماشىنىم وار.»

بىر سس سىزلىك اولدو.

رفیع باشینی آشاغی سالمیشدی؛ بوغوق بیر سس له دئدی: «دوزونو دنسه، بو یاش لار بیریری ایله دوز گلمز.»

بونو دئندن سونرا، باشینی یاواش یاواش قووزاییب سعادته باخماق ایستهدی، اما اونون باخیش لاری سعادته این آنجاق چهنه سینه قدر گئدیب دایاندی. سعادته رفیع یه باخدی، سونرا آیینی اوزادیب، قاپینی آچدی. رفیع عذر ایسته بیرمیش کیمی سعادته باخیردی. سعادته سس سیزجه ائودن چیخیب، قاپینی یاواشجا باغلاادی.

او گتدیکن سونرا، رفیع اوزونو یوخودان اویانمیش بیر کیمی حیس ائدی. آنجاق یوخاری چیخاندان سونرا گننه آیری بیر یوخویا گیدیسی حیس نه قاپیلیب، گنجه نین او ساعتیندا اشیالارین هر بیرینین ضعیف بیر ایشیق ایچینده اولدوغونو گوردو. اشیالارین سطحینده اولان ایشیق عینی ایدی، اما انله بیل تک بیر منبعی یوخ ایدی؛ اؤزلریندن یارانان و اؤزلرینه ساچان بیر ایشیق ایدی بو. بو حیس نه اینکی پیس ده بیل ایدی، نه اینکی بونا ناراحات اولمامالی ایدی، هم ده اونو بیر قوشون یووا قوراندا استفاده ائدیسی او چؤر- چؤپ کیمی گۆرمه لی ایدی. اما او بونو نئجه انده بیلردی؟ یوخ، اشیالار بیریری و بیردن بیره ایشیق یارادا بیلمزدی؟ بو دا اونون ائوینده. البته ایشیق منبع سیز یارانان بیلمزدی؛ بیر منبعی اولمالی ایدی. بو منبع، سعادته دئییل ایدی می؟ رفیع بو سؤالا قطعی جواب وئره بیلمه دی. او گۆزل قیز ایدی، آنجاق آرالاریندا چوخ بؤیوک یاش فرقی وار ایدی. بیردن هاردان ایسه همکارینین دندیسی سؤزو یادینا دوشدو: «خیردا- خیردا.» بونون استهزا اولدوغونو هله ایندی آنلا بیلردی. بوندان ناراحات اولوب دوداق آلتی دئدی: «او خیردا دئییل. منیم او چون کیچیک دیر. بو دوغرو دور... اما اون ایل قاباق کی اوشاق دئییل او.» سعادته این آتاسینی خاطرلادی. گۆروشونون ایلک و سون گونو اولان او گونده، اونلار دیل باره سینده دانیشمیشدی لار. او وقت لار رفیع چوخ جوان، سعادته این آتاسی ایسه یتتکین بیر کیشی ایدی؛ اؤز مدنیتینی و دیلینی سئون بیر انسان. همین

گون اونلارین آراسیندا باش وئرن بحث تازا نسل ایله کهنه نسلین دایمی اولان بحثی اولموشدو. بونلاری دوشونه-دوشونه گئدیب، میزینین آرخاسینداکی صندلی ده اوتوردو. اوتوردوغو یئردن اوزهرینده ایشله دییی تابلویا باخیر، ایستر- ایسته مز هر شئین دولانیب سونوندا اورایا گله جه یینی حیس اندیر، سعادت گندندن سونرا ائوده هر شئین نییه پاریلدا دیغینی هله ده بیلمیردی. بو سئوینمه علامتی دئیل ایدی می؟ آما اونو نه سئویندیر میشدی؟ اؤز اؤزونه بئله فیکیرلشیردی کی، بعضاً انسان کدرله نیر (سونانین گلمه دییی اوچون ماراقلان دیغینی بیلیردی) و یا سئوینیر، آما سببینی بیلیمیر؛ بېر مدت آختاریر. اونو تاپماق اوچون حتی اذیت چکیر. مختلف دوشونجه لرینین و حیس لرینین آراسیندا بېر مدت آختار دایقدان سونرا، آخیره اونو اهمیت سیز بېر شئیه کوسن بېر اوشاق کیمی بېر گوشه یه سیخیشمیش وضعیتده تاپیر. رفیع ده بېر مدت آختار دایقدان سونرا، اونو تاپدیغینی حیس ائدی. آنجاق اونو تاپان کیمی ناراحات اولدو. بو دوغرو ایدی کی سعادت 'ین وارلیغی اونو سئویندیر میشدی. بو دوغرو ایدی کی سعادت 'ین سئوگی گؤسترمه سی اونون خوشونا گلمیشدی. آما اونونلا مناسبت قورا بیلمه یه جه یی ده دوغرو ایدی. بس اونو نه سئویندیر میش، سونرا ناراحت ائتمیشدی؟ اونون وئردیی جوابا باخمایاراق، سعادت 'ین گله جه یینی و بو حیسین اونو سئویندیره جه یینی بیلیمک. آما بونونلا بئله، بو حکایه نین (بو ناراحاتلیغین و یا قورخونون) آیری بېر کؤکو ده وار ایدی: او بېر قامچیدان قورخوردو؛ بؤیوک بېر فیلسوفو نیسبتاً بؤیوک اولچوده لکه له یین بېر قامچیدان. بلکه ده اونا یاش فرقی حکایه سینین تکلیف ائدن شئی، ائله بو قامچی قورخوسو ایدی. بلی، او بئله بېر گله جکدن قورخور، سئوگینی نفرته چئوریلمه دن دایاندرماق ایسته ییردی. چونکی او دا قورخونون قوجاغیندا بؤیوموشدو. چونکی اونو دا قورخوتموشدولار. آما کیم لر؟ قورخاق لار. اصلینده، قورخاق لار بیلیر دیلر کی باشقالارینین بؤیومه سینین قاباغینی آلماغین یگانه یولو، اونلارا بو قورخویو خاطر لاتماق دیر. دوشوندو کی، سعادت قورخاق دئیل، اؤزونو

اوچورومدان آشاغی آتمیش بیر کیمی دیر او. دوداق آلتیندا دندی: «قامچی اونلارین آکینده دیر. او بؤیوک آدام ائله بونو دئمیشدی.» اونون یاخین اولدوغونو و بو یاخینلیغین اونا جسارت و ئردییی نی حیس ائدیپ، آیاغا قالخدی؛ بیر آرز یئمک یئمه‌لی، بیر آرز دا رسمینین اوزهرینده ایشله‌مه‌لی ایدی.

e-book

سعادت ايله سون گۇرۇشوندىن اوچ گون كنجميشدى (حيات تاريخينين منشأى ايدى ائله بيل او گون). بو اوچ گون عرضينده سعادت حاققيندا دوشونجهسى اونو ائوده ده، ايش ده ده دواملى بير فيكير، داها دوغروسو، كدرلى بير فيلم موسيقيسى كيمي مشايعت ائتميش، اگر قاباقجا وارليغى ايله اونون دقتينى يوواسينين حدودلاريندان كنارا چكirdىسه، ايندى يوخلوغو ايله ايلك گۇرۇشوندىن قاباقكى سرحدلره قايتارميش، بلكه ده داها محدود ائتميشدى اونو. بير قوشون بالالارنى قانادلارينين آلتينا آلماق اوچون ايكي ايستى قانادينين باغلانماسى كيمي، باغلانميشدى اونون دقت ساحهسى. بونا گۇره ده داها چوخ خيردا شئى لره دقت اندirdى. آما خيردا شئى لره فيكير وئرمك نه دئمكدير؟ نيه انسان لار بعضاً اطرافا باخماق عوضينه، مثال اوچون، پالتارلارينين دويمه سينه باخماغى ترجيح اندرلر؟ بو، اونلارين اطرافيندا قطعى صورتده بير شئى لر ين باش وئرديينى و اونلارين ايچينه عكس ائنديينى گۇستهرير. قوش لارين يووالارينين چۇر- چۇپلرى نه اوچون دور؟ بو چۇر- چۇپلر تكجه ائو تيككم اوچون دور، يوخسا اونلار

بئله لیک له گیزلنمک ایسته بېر لر؟ کیچیک شئی لره فیکیر وئرمک، گیزلنمک ایسته مک دئیمک دئیل می؟ بلکه رفیع ده عین شکیلده گیزلنمک ایسته بېردی.

اؤینین یاخینلیغیندا تاکسی دن دوشندن سونرا، گۆزو بېر آعاجین اوستونده قارایا چالان بېر قوش یوواسینا دوشدو. بېر ئنچه دقیقه یوویا باخدی. سونرا فیروزه بی گۆی ده کیچیک بېر لکه یه بنزهین آغ بېر بولود پارچاسی گۆردو. قارایا چالان یووانین شکلی، ائله بیل آغ لکه نین اوستونه دوشموشدو. بو منظره اونا تاکسی ده گۆردو یو بېر قادنین کیف دویمه سینین اوستونده کی شکلی خاطر لاتدی. همین شکیل ده تاکسی ده اونا رنی 'نین' «مسیح'ین باشی تیکان تاجی ایله» ادلی تابلوسونو خاطر لاتمیشدی. بېر آنلیق اوزاقدان بیلنمه یین بېر نقطه یه باخیب، دندی: «سیغیناق.» بو کلمه بېردن آغزیندان چیخمیشدی، آما عینی زاماندا اونون هله چکمه دییی بېر رسمین آدی اولاجاغینی حیس ائتمیشدی.

گنجه شام یئیه یئیه آخشام چاغی گۆردو یو قوش یوواسی و بولود پارچاسی یادینا دوشوب، آغلینا بېر طرح گلدی. آما دۆزمه دی، ائله اوجور شام یئیه یئیه میزین چکمه جه سیندن بېر ورق آغ کاغید گۆتوروب، طرحی میدادلا کاغیدین اوستونده چکدی. بېردن اوزونو یورغون و گوجسوز حیس ائدی. چکدی قوش یوواسینین رسمینین یانیندا، دونن گنجه دن عاغلینین بېر گوشه سینده تکرارلانان بېر سۆزو یازدی: گلمه دی. بو سۆزو یازاندان سونرا، اوزون بېر مدت دن سونرا ائوه قایتمیش کیمی حیس ائدی اوزونو. تعجب لندی. اینانمادی بونا. یازدیغی سۆز اوزاقلیغین علامتی اولمالی ایدی، حال بوکی همین سۆز اوزاقلیق حیسینی اوزاقلادیرمیش، ائله بیل اۆز معناسینی سس لندیرمک عوضینه، معناسی ایله ضدیت ائدن بېر حیس چاغیرمیشدی. بېر آنلیق اوزونو غریبه حیس ائدی. بنزر شئی لرین بېر بېرینی چاغیردیغی کیمی، فرقلی شئی لرین ده بېر بېرینی چاغیرا بیله جه یینی دوشونوب تعجب لنمیشدی. آرخاسینی صندلی یه دایاییب، گۆیون گنجه سینه باخدی. گنجه نین انسان لارین گۆزونده یول لاری اولدوغوندا قات قات آرتیق گۆستردیی نی

و انسان لارین حسرتلرینی آرتیردیغینی بیلسه ده، بو گنجهنین اؤز گؤزونده عینی گنجهلردن اولمادیغینی حیس اندیردی؛ چونکی عظمتینه باخماپاراق، کیچیک بیر سؤزون قاباغیندا مغلوب اولموشدو. بو حیس بیر یاندان اونا گوج وئردی، بیر یاندان دا سعادت'ین همیشه لیک گئتدیینی حیس ائتمه‌سینه مانع اولدو. ائله بیل بیردن یورغونلوق حیسی اونون بدنندن اوچوب گئتدی.

سحر، ائودن ایش یئرینین قاپیسینا قدر دونن گنجه کئچیردییی حیس‌لری دوشونوب، گنجهنین حسرتی او یاندیرماق‌لا اونا ایشگنجه وئرمه‌سینه اجازه وئرمه‌دیینه سئویندییی اوچون، یاخشی روحیه ایله موسسه‌یه داخل اولدو. طراحی تدریسی ایله برابر، شاگردلرینین بیر نئچه سؤالینی جواب‌لاندریدی. آنجاق قوخو، سس و دادین رسم ائدیلب- ائدیله بیللمه‌مه‌سی ایله باغلی سؤال‌لاردان بیرینین جوابی چوخ وقت آپاردی. رفیع داد و قوخو ایله باغلی دوشونجه‌لرینی سؤیله‌یب، سونرا مشهور رسام فرانسیس بیکن'ین سسی (قیشقیرماغی) چکمک اوچون گؤستریدییی فعالیت‌لریندن مثال گتیردی. قوخو، سس و داددان دانیشدیقجا دونن گنجه قیسا بیر جمله‌نین اونا نه‌لر یاشاتدیغینی خاطرلادی. اؤز اؤزونه دوشوندوکی، دادی و قوخونو آنلاماق اوچون ظاهری اشاره لازیم اولدوغو کیمی، بیر حیسی درک ائتمک اوچون ده اونو کاغیذا ثبت ائتمک لازیم‌دیر. اولاً بیلیر کی، یازیلسا، اؤزونه قارشى بئله ایشله‌یه بیلر. ائله بیل بیر حیسین یازیلماسی اؤزلویونده اونون یاریسینی درک ائتمه‌یه ایمکان وئریر. دوداق آلتیندا دئدی: «اعلادیر بو.» موسسه‌نین باغلانماسینا بیر ساعات قالمیش، یازماغا قرار وئردی؛ خصوصی ایله ده باشا دوشه بیللمه‌دییی بیر حیس‌له قارشىلاشاندا. گنجهنی دوشوندو؛ یازماق احتمالیینی.

آخشام، شاگردلر گئندنن و موسسه باغلاناندان سونرا، کیفینی گؤتوروب، یئنه گنجهنی دوشونه- دوشونه موسسه‌نین قاپیسینا طرف یولا دوشدو. آما هله قاپیدان چیخمامیش، بیر آرز قاباقدا، بیر آنلیق یولدان کئچن‌لرین آراسیندا سعادت'ه

اوخشایان جوان بیر قیز گۆردو. رفیع اونونلا نئجه داوارانا جاغینی دوشونمیه فرصت تاپمادان، قیز گۆزونون قاباغیندا ایتدی. رفیع تله سیک قاپیدان چیخیب، احتیاطلا قیزین گنده بیلجه یی طرفه دوغرو یئرمیه یه باشلادی. انسان لارین، سس لرین و قوخولارین آراسیندان کنچیب، قوخولاردان آغزیندا یارانان مختلیف دادلارلا ایره لی له دی. بیردن اونون جماعتین ایچینده اولدوغونو گۆردو. قیزین آنجاق باشینی و چینی نین بیر حصه سینیی و بعضاً ده حرکتده اولان آلینی گۆره بیلیردی. رفیع بوندان هم سئویندی، هم قورخدو، هم ده اوتانندی، آما بونلارلا باخمایاراق، ایزله مه یه دوام ائتدی. بیر نئجه دقیقه بئله یول گئندن سونرا، رفیع بیر آندا گۆزونو آچدی، اؤزونو گجیل 'ین یاخینلیغیندا گۆردو. بیردن جماعت بورولغان کیمی فییرلانندی، بو آرادا قیز دا گۆزدن ایتدی. جماعتین دقتینی جلب ائتمک ایسته مه یین رفیع، متانت له اطرافا باخیب، یاواش آدیم لارلا نیسبتاً ساکیت بیر کوچه یه گیردی. قیزی ایتیردییی نی دوشونوردو. گیردییی ساکیت کوچه ده بیردن اؤزونو بیر یوخودا اولدوغونو حیس ائتدی. ائله بیل باشینی بیلدییی، آما سونونو بیلمه دییی بیر یوخویا گیرمیشدی. کوچه نین بیر حصه سینیی ایشیق لاندیران گونش، یوخولاردا اولان گونش لر کیمی ایدی. بعضاً قارانلیق بئرلردن بیردن بیره چیخیب گلن آدم لار ایسه یوخولاردا یاشایان آدم لار کیمی بیردن بیره یوخ اولوردولار. قاپی لاری آچیق اولان، آما کولگه لی ایچ لرینده آدم یوخموش کیمی گۆرونن دوکان لارین قاباغیندان کنچنده کۆلگه لرینین قوخولو سرین لیبی اوزونه وورور، بو قوخولو سرین لیک اونو هم آرجا تیتره دیر، هم کنچمیش باره سینده دوشونمه یه وادار ائدریردی. بعضی اشیا لارین و انسان لارین بیردن تاپیلیب-یوخ اولدوغو بو غریبه کوچه ده، بیر دوکانین غیرعادی بیر وضعیتیی اونو اؤز قاباغیندا ساخالاتدی. دوکانین هر یئریندن ائله بیر محرم دویغو یاییلیردی کی، رفیع بو محرم لیبی اؤز تنهالینی کیمی گۆروب، بو حیسین اوندان اویاتدیغی جوشقودان راحتلیق لا باشینی آچیق قاپیدان ایچهری سوخا بیلجه یینی، اؤزونون «سعادت هارا گئتدی؟» دئییه سوروشان سؤالی، اوردا

کهنه اشیالارین آراسیندا اوتوروب، اونا ذکاوته دولو آما کدرلی گۆزلرله باخان گنج بیر اوغلاندان دا سوروشا بیلجه یینی حیسی ائتدی. رفیع تردد ائتمه دن دوکانا گوردی. دوکانداکی کۆلگه و ایچینده کی اشیالار ائله بیل آل بیر اولوب، اورتاق بیر قوخو یاراتمیشدی. گنج اوغلان اونو گۆرن کیمی آیاغا قالمخسا دا، دوردوغو یئردن ترپنمه دی. عینی ذکاوته دولو و کدرلی گۆزلرله باخیب دئدی:

«بویرون.»

رفیع 'یی ذکا ایله کدرین یان یانا اولدوغو دئییل، بیر گنجین اوزونده بو ایکسینین بیر یئرده اولدوغو تعجب لندیردی. اونون گۆزلرینده کی بو ذکا و کدر، مشتری لری جلب ائتمک اوچون یالانچی بیر نزاکت کیمی استفاده ائدن بعضی گنج ساتیجی لارین گۆزلرینده کی ذکا و کدر کیمی بیر شئی دئییل ایدی. ائله بیل حیاتینین هر یئرینده یابلمیشدی. آنجاق بیر لیکده اولسالار دا، اوزون بیر مدت دن سونرا، ذکایا کدرین قوشولدوغو آیدین ایدی. ائله بیل ذکا بعضی شئی لردن یورولموش، کدرین اونا قوشولماسینی قبول ائتمه یه مجبور اولموشدو. ائله بیل اونون ذکاسینی چکیج له دویموشدولر. یوخسا بیر گنجین اوزونده ذکا و کدرین بیر یئرده اولماسینی نجه قبول ائتمک اولار؟ رفیع سقفه باخا باخا دوداق آلتیندا دئدی: «بو، آنجاق بوردا ممکن دور، بو دمیرچی دوکانیندا.» گنج اوغلان رفیع نین دئیینی ائیشیدیب، قاباغا گلدی و دئدی: «باغیشلا یین، سیز رسام سینیز؟»

رفیع تعجب له اونا باخیب، دئدی: «بلی، هاردان بیلدین؟»

گنج دئدی: «آل لرینیز دن. رنگ لر هله ده آل لرینیز ده دیر.»

رفیع اؤزگه بیر کیمی اؤز آل لرینه باخیب، گولومسه دی. گنج اؤز آل لرینی

رفیع 'یه گۆسته ریب، دئدی:

«باخین، سیزجه منیم آل لریم دمیرچی آل لرینه اوخشاییر؟»

رفیع تعجب ائله دی، أما سونرا دمیر چیلیک له باغلی دندیکلرینی خاطر لاییب، دندی: «یوخ، یوخ، من باشقا بېر شئی دوشونوردوم.» سونرا در حال گنجه باخیب، سوروشدو: «سن نئجه ائشیتدین؟»

گنج دندی: «تأسف کی، من دقت ائتمک ایسته مه دن دقت ائده رم. بو دا منی یورور. بلکه ده بونا گۆره اؤزومو همیشه یورغون حیس ائدیرم. بونو ھنچ کیم باشا دوشمور. منی تبیل حساب ائدیر لر. بیلیر سینیز، آدم بېر مدت دن سونرا انسان لارین ظن ائندیی کیمی اولور. یعنی اونلار غالب گلیر. اصلینده انسان لار بېر بېرینی اؤلدورور. منیم اؤز آتامی دا ھمین آدم لار اؤلدوردولر. یقین کی، بو آندا آغلینیز دا بېر بیچاق و یا بېر تپانچه شکلینی گۆرورسونوز. یوخ، گۆرمه یین، منیم آتامی اعتناسیز لیک لار اؤلدوردو. بونو سیز رسام اولدوغونوز اوچون یاخشی بیلیر سینیز کی، سایما مازلیق و اعتناسیز لیک چوخ اولوم جول بېر سلاح دیر. بو اولوم جول سلاح دا هر یئرده وار. هر یئرده. من سیزی ایلك دفعه دیر گۆرورم، أما بیلیرم کی، سیزین صنفی نیز ده بېر چوخ انسان عینی سلاح دان استفاده ائدیر.» بېر دن سوسوب، کهنه اشیا لارین آرخاسینا گئتدی. أما چوخ چکمه دی کی، آئینده بېر روزنامه ایله قاییتدی، سونرا بېر صحیفه سینیی رفیع یه گۆسته ریب، دندی: «بېر رسامین اولوم خبری... بیلیر سینیز نییه اولوب؟»

رفیع اوزونو بوزوب، گنجین آئینده کی روزنامه ده خبره باخابا خا دندی: «یوخ، نییه؟»

گنج دندی: «آجلیقدان.»

روزنامه ھله ده گنجین آئینده ایدی.

رفیع دندی: «آجلیقدان؟ بوردا یازیب؟»

گنج «یوخ، أما من بیلیرم بونو. سیز ده بیلیر سینیز.» دئییب، روزنامه نی کهنه اشیا لارین اوستونه آتدی. سونرا اوزونو رفیع یه توتوب، دندی: «پېروسمانی دا بئله اؤلدو... آجلیقدان... سونرا اونون شکلینی اسکناس لارا چاپ ائتدیلر... وای...»

وای.» ببردن یو خودان اویانمیش بیر کیمی رفیع'یه باخیب، دندی: «ایندی سیز نه ایسته بیر سینیز بو دمیرچی دن؟»

رفیع گولومسه ییب، دندی: «من ایسته دیمی آلدیم... سن دمیرچی دئیل سن (اونا دئمهدی کی، سن بیر اؤرس سن). سنین آدین نه دیر، دوستوم؟»

گنج گولوب، دندی: «مرجی... اما بو دا ظن ائدنلرین هدیه سی دیر منه.»
رفیع دندی: «من ده رفیع. ساغ اول. گننه گله جم... اما بونو اونوتما کی، بیز بیر اؤرس کیمی بؤیوک بیر دمیرچی دوکانیندا یاشاییریق.» سونرا مرجی'یه آل ترپه دیب، دوکاندان چیخدی.

هاوا قارائلیق لاشمیشدی. سعادت'ی (یا دا «سعادت'ه بنزه یه نی») تاپماسا دا، اؤزونه غریبه بیر دوست تاپمیشدی؛ بو دا گۆزله مه دیبی بیر یئرده. کوچه نین اورتالاریندا بیر آن آرخایا دؤنوب، مرجی'نین دوکانینا باخماق ایسته دی؛ دوکانلارین آراسیندا مرجی'نین دوکانی ایتمیشدی.

سعادت ايله سون گوروشوندن اون ايكي گون كنجميش، اون ايكي گون عرضينده، اوزونو بير دها هئچ وقت سعادت'ي گورمه يه جهينه اينانديرميش، گلمه دييي نه اوزولسه ده، اونون بو غرورونو به يه نيب، گوزونده اهميتي آرتميشدى. بو آرادا سعادت'ي هر خاطرلا ياندا بير نچه گون قاباق اونو گوردويونو دوشونوب، دالينجا گتدييي اوچون اوزوندن اوتانميشدى. همين تعقيب مرجى'ده سونا چاتديغيندان، ايلك گوروشوندن بير نچه گون سونرا يئنيدن اونا باش چكميش، اما بو دفعه، آرتيق سونا'يا اونون يوخلوغوندا قابيني آچيب، يئمه يي پيلله كانا قويماسى اوچون بير آچار دوزلتديريب وئردييي نه گوره، راحتليق لا مرجى'نين دوكانيندا اوتوروب، اونولا بير نچه ساعات صؤحبت ائتميش، مرجى ده كئچن دفعه اولدوغو كيمي سؤزلرى ايله اونو حيرتلنديرميشدى. همين گنجه رفيع مرجى'نين دوكانيندان آيريلماق ايسته دييي آندا ياغيش ياغماغا باشلاميش، مرجى دوكانيني باغلاييب، موتورسيكلتي ايله اونو ياغيشلى گنجه نين پارلاق قارانليغيندا ائوينه يئتيرميشدى. او گنجه رفيع'يه سويوق ده يميش، صاباحيسى گون، يعنى جمعه آخشامى ايشه

گتتمه میش، جمعه گونی ایله یکی گون ائوده قالا بیلیمیش، حتی بیر آرا گندیب، ائوین یاخینلیغینداکی داواخانادان ویتامین قرصو آلمیشدی. بونو بیلن سونا دا اونا آش بیشیریب، گتیرمیشدی. آما بونا باخمایارق، او، نوخوش اولدوغو گون لرده بئله باجاردیقجا رسم چکمه یه مشغول اولموش، بعضی رساملارین اثرلرینه همیشه کیندن داها چوخ باخمیش، حتی اونلارین اثرلری باره سینده یازیلان مقاله لرین بیر قیسمنی گوجللو بیر حیسله اوخوموشدو. سونوندا سویوق ده یمه سی، ایچدییی آش و یندییی ویتامین لر سایه سینده تزلیکه ساغالسا دا، هردن اؤسکوروردو.

سحر، ایکی گونلوک سویوق ده یمه دن سونرا ائوین قاپیسینی آچیب، چؤله چیخمیشدی. شهرین گؤیو یننه بولدلو و هاواسی ایسه سرین ایدی. هاوانین سرین لیبینی قابق کی کیمی حیس ائسه ده، قوخوسونون قابق کی کیمی اولمادیغینی دوشوندو. شهرین همیشه قورخموش بیر حیوان کیمی گورونن سس سیزلیی نده، بیردن یننه بعضی یازی لاری اوخویاندا حیس انتدییی گوجو خاطرلادی. داها دوغروسو، بو گوجو حیس ائندنه عینی زاماندا عاغلیندا یاواش یاواش سویون سطحینه چیخاجاق بیر تمساح شکلینین جانلاندیغی یادینا دوشدو. ائله بیل سویون آلتیندا اولان تمساحین اولمایان گوروتوسو، عاغلینداکی تمساحین تصویری ایله سو سطحینه چیخمامیش سودان چیخمیشدی. آما او اورد، آشاغیدا ایدی؛ هله چیخامیشدی. بس اونون تمساح اولدوغونو هاردان بیلیمیشدی؟ بیلمه میشدی. هله ده بیلمیردی. بلکه ده حیسینده قورخولو بیر اؤلچو اولدوغو اوچون، اونو بیر دولفین و یا بیر بالینا کیمی یوخ، تمساح کیمی گورموشدو. او آن بو باره ده دوشونمه میش، سببینی آختارمامیشدی. ایندی ایسه اونو دوشونور، یننه سببینی بیلمیردی.

تاکسی دن دوشوب، موسسه نین قاپیسینا دوغرو گئندنه، بو فیکیر اوودان آل چکیب سودان چیخمامیش سویا جومان بیر تمساح کیمی فیکیرلرینین

درین لیک لرینه قایتدی. بیر آندا اؤسکوره جه یینی حیس اندی، کت جییندن دستمالینی چیخاردی، آما اؤسکوره دی. داها دستمالی جیینه ده قویمادی. اوستادلار اوتاغیندا اونلارلا سلام لاشدیقدان سونرا کلاسا کئچدی. کلاسدا میزین آرخاسینداکی صندلی ده اوتوراندان بیردن سعادتی گوردو؛ اصلینده ایلک گوردویو آدم او اولدو. سعادتی آخیرینچی سیرادا اوتورموش اونا باخیردی؛ آلتی آرخادا، چه نه سی ایسه قاباقدا. بو دفعه گوزلرینه سورمه چکمیشدی. رفیع بیر آنلیق یوخو گوردویونو دوشوندو. یئنه اؤسکوره جه یینی حیس اتدی. درحال بیر نچجه دفعه آیلنده کی دستمالین ایچینه اؤسکوردو. اونونلا هنج بیر علاقه سی اولمادیغینی بیلن، آما ماراقلانان بیر کیمی ایدی کلاس؛ بیر آنی بنله قاچیرماق ایسته میرمیش کیمی سوسموش، بو درین کشف ائتمک ایسته یی اطرافی فلسفه نین ماهیتی نه چئویرمیشدی. سعادتی باشی ایله رفیع یه سلام وئریب، درحال آیاغا قالدی. رفیع اوزونون قیزارماسیندان قورخاقورخا اونون سلامینا بوغوق بیر سسله جواب وئردی. شاگیردلرین هامیسی بیر آنلیغا سعادته باخاندان سونرا، باشلارینی چئویریب، اونون کیملدوغونو سوروشورموش کیمی بیر بیرلرینه باخدیلار. رفیع یئنه عینی بوغوق سسله سعادتن کلاسین شاگیردلرینه کیملدوغونو بیلدیرمه یی خواهیش اتدی. سعادتی دوردوغو یئرده، رفیع نین اوندان گوزله دیی امین لیبی بیلمه دن اوزونو شاگیردلره تانیتدی. آما بو ائنادا شاگیردلر گوزلرینی آنجاق رفیع نین سعادته باخان گوزلرینه زیلله میشدیلر. رفیع شاگیردلرین اونا نئجه باخدیقلا ریندان خبردار ایدی، سعادتی ایسه ائله بیل رفیع دن باشقا هنج نه گورموردو. بو آرادا بیر نچجه دقیقه قاباق یوخو گوردویونو حیسن ائدن رفیع، دوز ایندی ائله بیل یوخودان اویانمیشدی. آما اونو قاباق کی یوخودان نه اویاتمیشدی؟ سعادتی ن پالتاری. بو پالتار رفیع نین بیر نچجه گون قاباق گجیل ه قدر آرخاسینجا گئتیدی او جوان قیزین پالتارینا بنزه ییردی. ائله بیل سعادتی پالتاری ایله رفیع یه دئییردی کی، سن سهو ائتمه میسن. بوندان قاباق سعادتی اونا هر نه ای (ستوگی

حیسنی؟) حیس ائدیرمه‌یه چالیشاندا، رفیع او اوزون آرخاسینداکی دونیانی دوشونموشدو. ایندی ده اونو دوشونوردو؛ او آغ و یومرو اوزون آرخاسینداکی دونیانی. اوردا نه باش وئریردی؟ رفیع سعادت'ین دونیاسیندا نه باش وئریدی نی بیلمه‌سه ده، سعادت'ین اوندایارادیغی حیس اونا غریبه و تازا بیر حیس کیمی گورونوردو؛ انله‌بیل او رفیع'یی اوزونون بیر سرحدی کئچمه‌سینی سیر ائدن انسانا چئویرمیشدی. چونکی رفیع، سرحدی کئچه‌کنجه بعضاً قیزلا قادینین ایکی قطبو آراسیندا اوزونو ایتیرن بو جوان قیزین آنجاق اعمالینی سیر ائدیر، اوزو ایله باغلی حرکت لریندن امین اولماسا دا، اوندایارالوک و باشقالارینا مسؤلیت حیسی ایله یاناشماق باجاریغی گوروردو. بونا گوره ده بیرآز قاباق آرخاینجا اوندان اوزونو شاگیردره تانیتماغینی ایسته‌میشدی. آنجاق بو نیسبتاً مرکب حکایه بو نقطه‌ده سونا چاتمیردی. چونکی بیرینجی حیس رفیع'یه ایکیلی بیر حیس بخش ائدیر، ایکینجی حیس ایسه اوندایار سعادت'ه قارشلی بیرینجی حیسن حرمتینه بنزه‌مه‌ین بیر حرمت (اوزاق بیر تانیشا حرمت ائتمک کیمی) اویاندریردی. آما رفیع'نین فیکری ایلک حیس له مشغول ایدی؛ و همین حیس له سعادت'ین اوزو کیمی ایکی قطب آراسیندا قالان کیمی گورونون بیری اولوردو؛ بونا گوره ده سون صؤحبتینده سعادت'ه منفی بیر جواب وئریب، اونونلا بیر آتا کیمی دانیشان شخص ایله ماراقلی بیر گنج کیمی شهرین ازدحاملی بیر یئرینده اونون آرخاسینجا گئدن آدام آراسیندا هنج بیر بنزریلیک یوخ ایدی.

هر حالدا، سعادت اون ایکی گوندن سونرا یئنین قاییتیمیشدی (و بو شکیلده هر گون دوام ائده‌جک‌دی). آما بو قاییدیش، ساده بیر قاییدیش دئییل ایدی. رفیع بونو بیلیردی. او بیلیردی کی، بو قاییدیش گئندنه اوزو ایله آپاردیغی بعضی شئی لری گئری قایتارا بیلر و یئنه آغلیندا سعادت'ین یئنی حرکت لری اوچون سؤکدویو ریلی تعمیر ائدیب، یئرینه قویا بیلر. بونلاری سعادت اوزو بیلردی‌می؟ بلکه سعادت ده رفیع'نی سیناقدان کئچیریردی. بلکه ده رفیع'نین اونا قارشلی

حیس لری اولوب- اولمادیغینی بیلیمک ایسته ییردی. بو غیر ممکن دئییل ایدی. رفیع بیردن یئنه سعادت'ی آختارماغا گئتدیگی گون یادینا دوشوب قیزاردی. فیکرینده سعادت'ین هارداسا اوزاقتا دایانیب، اونون خیاباندا سرگردان گزیدیگی نی سیر ائتدیگی نی تصور اتمیشدی. ایندی او آنلاری دوشوننده اوزونو کوچه پیشیگی کیمی حیس اندیردی. بلکه ده قیز شاگردلرینین بیرینین لوئیس وین آدلی بیر رسام حاققیندا دندیگی سؤز رفیع'نین آغلیندا بو تصویرین یارانماسینا سبب اولموشدو. بیردن حیس ائتدی کی، شهرین آنجاق بیر آغیزی و ایکی قولاغی وار؛ یاخشی دانیشان بیر آغیز و یاخشی ائشیدن ایکی قولاق. چونکی بوغولدوغونو حیس اندیر، بیر ی ایله دانیشماق ایسته ییردی. انله بیل بئینی بو فیکر لرله دولموش، آرتیق ایچینده هاوا قالمامیشدی. درس لرینین سون آنلاریندا هاوا آلماق اوچون بعضاً پنجره دن چۆله باخیردی. چۆلده کی هاوا اونون وضعیتینی یاخشی لاشدیرا بیلر می ایدی؟

چۆلده کی هاوا ادراک هاواسینین یئرینی توتا بیلمزدی. توتا بیلمه دی ده. رفیع کیفینی قوجاقلاییب، مرجی'نین دوکانینا دوغرو یولا دوشدو. کلاسدان چیخاندا سون دفعه یئنه گیزلیجه سعادت'ین پالتارینا باخمیشدی؛ بیر آنلیق پالتارینین اته یی نین بودونا یایشماسی بئینینده جانلاندى. موسسه دن اوزاقلاشدیقدان سونرا، فیکر لشدی کی، اونون پالتارینا ایکی دفعه باخیب.

مرجی'نین دوکانینا قاباق کی دفعه لردن تتر یئتیشدی. قاپینی آچان تک گوزو مرجی'نین گؤیرمیش سول گوزونه دوشدو. اونا نه باش وئردییی نی سوروشدو.

مرجی گولومسه ییب دندی: «حیاتیمدا ایلک دفعه دؤیوشدوم... دئییرم آدم اوزو اوچون ده اوخونمامیش بیر کیتاب دیر.»

رفیع اؤسکوروب، دندی: «نییه داعوا انله دین؟»

مرجی دندی: «هله گل اوتور.»

رفیع گندیب مرجی'نین یانیندا کی صندلی ده اوتوروب، اوز سؤزونو بیر دها تکرار لادی.

مرجی دئدی: «منیم بیر یازیچی دوستوم وار. او قابیق آدیندا بیر یازی یازیب... بونو دا دئییم کی، اونون هنج بیر یازیسی چاپ اولونماییب... اولونماز دا... اوخوماق اوچون قابیق 'ی منه وئردی... اوخودوم... رمان کیمی یازیب... یاخشی یازیب. او کند رمان لاریندان دئیل، مدرن بیر رمان دیر... درین لیبی اولمایان هر شئی و هر ایش بیر قابیق دیر اونا گۆره. بیز بو قابیق لارلا احاطه اولونموشوق. انله بیل بو یوک بیر ماشین، داخل اولماق ایسته یین هر یئنی بیر شئین ایچین بوشالدیر، قابیغین بیزه گۆنده ریر...» رفیع مرجی 'نین سۆزونو کسیب، دئدی: «دئییرم سن نییه داعوا انله دین.»

مرجی گوله گوله دئدی: «هله بیر آرز دۆز، داعوامین ناغیلینی آنلاتیرام... حبیب... دوستومون آدی حبیب دیر... یازیب، بیز نییه عاشیق اولما بیلیمیریک؟... چونکی، چونکی بیز گۆزله یین انسان لاریق. گۆزله یین انسان یاشایا بیلیمز. یاشایا بیلیمه یین انسان دا عاشیق اولما بیلیمز. گۆزله یین انسان عمرنون اوزون اولدوغونو دوشونور. اونا گۆره ده حیسن اندیر کی، عمرنون اوزون اولدوغونو حیسن اندیرسه، دئمه لی یاشاییر. اما بونون قابیق اولدوغونو بیلیمیر. بو قابیق دیر. اصلینده، اونون حیاتی قابیغا چئویرن همین گۆزله مه حیسی دیر... دونن گنجه حبیب له کوچه ده گنیدیریک، بیردن اوچ نفر قاباغیمیزی کسدی. ایکسی حبیب 'ین اوستونه یوگوردولر... من ده اوزومو ساخلایا بیلیمه دیم، یوگوردوم اونلارین اوستونه. اوچونجوسو انله او آندا اوزومه بیر یومروق ووردو. یومروغو انله گوجلاییدی کی، دهنده منی ایکی - اوچ متر دالی یه آتدی. هنج بیلیمه دیم نه اولدو...»

رفیع، مرجی 'نین سۆزونو کسیب، سوروشدو: «اونلار کیم ایدی؟ سنین دوستونا نه اولدو؟»

مرجی دئدی: «دوستوم ایندی ائوینده استراحت اندیر... من اونلاری تانیمیردیم، اما دئه سن بعضی لر حبیب 'ی گۆره جک گۆزلری یوخدور... حبیب

همیشه تک دیر... بیلیرسن، اطرافداکی آجیلیق انسانین تک لیغینا باعث اولور، تک انسان دا او قدر تک قالیر کی، اؤز ده آجیلاشیر.»

رفیع دندی: «تک لیکن باشقا نه چاره وار؟... بیر آز قاباق دندی ن قابیق ساده مسئله دئییل. ایل لر بویو اونون اوچون حاضرلانمیش هر جور قابیق لا یاشایان بیر، چوخ وقت اؤز ده یاواش یاواش قاییغین عمله سی اولور. ائله بیل اوردا بیر تشکیلات یارادیلیر. بو ساده دئییل. حتی انسان لار گنتدیکجه ایستر- ایسته مز قاییغی قوروماغا چالیشیرلار. دوشونه بیلیرسن؟ حیات لارینی قارالتمیش عینی شئی قورویورلار.»

مرجی دندی: «دوغرودور... اما من دئییرم کی، آدم گوجونو ایتیرمه مه لی دیر، اومیدسیز اولمامالی دیر... سحر چاغی حبیب گیله گنتمیشدیم. اونا دندیم کی بیزیم بیر روزنامه میز اولمالی دیر...»

رفیع آجی و سس سیزجه گولدو. مرجی بیر آنلیق سوسدو، سونرا دندی: «نه دوشوندویونو بیلیرم، اما دندی م کیمی...»

رفیع درحال اونون یئرینه دندی: «گوجوموزو ایتیرمه مه لی بیک.»

مرجی باشی ایله تصدیقله دی. رفیع گؤزلرینی قیسا قیسا، بیر آنلیق چؤله باخیب، دندی: «بیلیرسن، من... من بو سؤزلردن یورولموشام... نجه دئییم... بئله دوشونورم کی، باشقا شئی لر وار... دنمه یه دهیر شئی لر، دنمه یه دهیر سؤزلر... دوشونورم کی، بو وضعیت بیزه اونلاری دوشونمه یه ایمکان وئریمیر... بو بیر گیرداب دیر... (یئنه بیر آنلیغا چؤله باخدی) انسان لاری بیرلشدیرن سئوگی دیر... بیز بونو باشا دوشمه لی بیک... اؤزونو گؤستمک... (دوداغینین آلتیندا دندی) قابیق... آدم بیر شئین قاییغی ایله بیر بیرینه نجه پوز وئره بیلر؟... یوخ... من بو سؤزلردن ده یورولموشام... ائله بیل بیر زاد بیزی جلولا ییب... (آجی آجی گولومسه دی) آتینی مینن جلولا... بو قورخودور... گوجو اولانین دا قورخوسو وار... آتین دا، آت سورهنین ده... بیلیرسن...»

مرجى درحال دئدى: «سن بو سۆزلردن يورولموسان.»
ويثرىندن قالخىب چراغى ياندىردى.

رفيع اۋسكوردو، دئدى: «دوغرودور... انسان ياشادىغى يىردن باشقا بېر شى حاققىندا نىجە دانىشا بىلەر؟ انلە بو اوتوردوغوموز يىر، انلە بو يىر، بىزدن بو حاقدا دوشونمەي، دانىشماغى ايستەيىر. اونوداھا دا ياخشىلاشدىرماقدان دانىشساق بىلە، بو، موجود اولمايان بېر شى دىر. موجود اولانى اولمايان لا دەيىشمك آسان دئىيل... بىليرسن... من... آنجاق بورا گلندە دانىشيرام. دوشونمك باشقا شى دىر، باغلانمىر، آنجاق دانىشماق دوشونمەيە كمك اندىر.»

مرجى دئدى: «انلە روزنامە دە اوچا بېر سىس لە دانىشماق دىمك دىر، دئىيل مى؟»

رفيع دئدى: «من روزنامەنن عليەينە دئىيلم. لازىم اولدوغو آيدىن دىر. آما دئىيرمكى، ھر ايشىن اۋزونە گۆرە بېر آدمى وار. انلە دئىيل؟»
مرجى دئدى: «حاقلى سان.»

رفيع دئدى: «آما بېر شى دىمك ايستەيىرم.»

مرجى دئدى: «دئنه.»

رفيع دئدى: «اگر بېر ايش گۆرمك ايستەيىرسن سە، او ايشى گۆر... دۆزمە... دوستون دوز دئىيب، گۆزلەين انسان ياشايا بىلمز.» رفيع نىن سۆزى بىردن اۋزونە سەادت'ى خاطرلاتدى. سەادت دە عىنى شىي ائتمىرمى؟ او دا گۆزلەمك ايستەيىر. او دا گۆزلەيىر. اونا گۆرە دە اونون حرەت لرى غيرعادى گۆرونور. آما نىيە منە غيرعادى گۆرونور؟ نىيە غيرعادى گۆرونور؟

مرجى دئدى: «گۆزە گۆرونمز بېر سئل كىمى بو گۆزلەمە حىسى حىياتىمىزىن ھر طرفىنى اشغال اندىب... آتا سۆزلىرىنى بىلە... انلە بىل ايشى آنجاق انسان لارى قورخوتماق اولان بېرى...»

رفیع اونون سۆزونو کسیب، دئدی: «نه دئمک ایسته دییی نی باشا دوشورم... باخ، ایلك شئی دوشونمک دیر، آما دوشونمک گۆزله مکدن فرقلی دیر. بو گۆزلنتیدن تأثیرله نن انسان هر شئین اؤز اؤزونه یاخشی اولاجاغینی گۆزله بیر. بو او دئمک دیر کی، او هنج نه ائتمیر.»

رفیع بو سۆزلری دئینده یئنه سعادت ای دوشونوردو. سونرا دئدی: «بعصاً انسان ائله بیر وضعیتده اولور کی، وضعیتی قدرتلی لرین وضعیتینه بنزه بیر. چونکی بیر شئییه قرار وئرمه لی دیر.»

بونو دئدییی اوچون درحال پشمان اولدو. بونو دئمکله ائله بیل گوجو آزالدی. چۆله باخدی. آرتیق هاوا تمامی ایله قارانلیق لاشمیشدی. رفیع آیاغا قالدیب، کیفینی گۆتوردو.

مرجی دئدی: «گئدیرسن؟»

رفیع باشینی تریپتدی.

بیرآز سونرا، خیابانا چیخان کوچه نین سونونداکی اوز آشاغیدا دایانیب، اولدوزلو گۆیه باخاباخا دوداق آلتیندا دئدی: «سئوگی ده قاییق اولای بیلر.»

هاوالار گنتدیکجه سوویوردو. آرتیق ایش اوتاغینین پنجره‌سینی آچا بیلمه‌یه‌جک‌دی. مهم دئییل ایدی بو. حتی گونش ایشیغینین یاواش‌یاواش آزالماسینین هنج بیر اهمیتی یوخ ایدی. مگر یاتاق اوتاغینی همیشه سرین ساخلامیردی‌می؟ هردن اوتاقدکی بو یا ای‌نین گنتمه‌سی اوچون پنجره‌نی آچیردی. داها اونو دا آچا بیلمه‌یه‌جک‌دی. آنجاق گنج‌له‌ر آچیق پنجره‌دن جیرجیرامالارین نغمه‌لری داها آیدین ائشیدیلیر، او کی‌چیک حشراتین بؤیوک سسی اونو اوزاقلارا آپاریردی. بلکه ده سس‌لرینین انسان‌لارین نه قدر اوزاغا آپاراجاغینی بیلسه‌یدیلر، انسان‌لار کیمی اؤزلری ایله فخر اندر دیلر. خوشبخت‌لیک‌دن، اونلار بونو بیلمیردیلر. چونکی بو فخر ائتمک خصوصیتی چوخلو محاربه‌له سبب اولوب. آنجاق هنج بیر جانلی‌نین بو حیسی یاشاماسی ممکن دئییل؛ اونلارین دا هر بیر معین معنادا بو خصوصیه‌ته مالیک‌دیر. اونلار دا انسان‌لار کیمی بیریری ایله رقابت اندرلر. آما انسان رقابتی بوتون جانلی‌لارلا مقایسه‌ده چوخ تهلوکه‌لی اولو بیلیر.

بونلاری دوشونن رفیع، دسته‌لی قیرمیزی مبل دا اوتوردو (بیرآز قاباق سونا'نین گتیردی بیئمهی مطبخه قویموشدو) و دوشونمه‌یه دوام ائتدی. دونن سحر موسسه‌نین قاپیچسی رفیع'یی گۆرن کیمی کنارا چکیب، اونو ریاست طرفیندن ایشدن چیخارماق ایسته‌دیکلرینی بیلدیرمیشدی. رفیع اوندان سببینی سوروشموش، قاپیچی ایسه بو باره‌ده هنج بیر معلوماتینین اولمادیغینی سؤیله‌میشدی. رفیع اونون سؤزونه اینانسا دا، همین گون بو ایشه قارشی هنج بیر حرکت اؤزوندن گوسترمه‌میش، اصلینده ریاست طرفیندن اونا رسماً اعلان اولونجاغینی گۆزله‌میش، آنجاق او گون ده، بوگون ده بو باره‌ده نه باشقا بیریندن بیر سؤز انشیدمیش، نه بیر کاغیذ الینه وئرلمیشدی. آما بوگون موسسه باغلاناندان سونرا، قاپیچی عینی مسئله‌نی دانیشماق اوچون یاواشجا اونو بیر قهوه‌خانایا آپارمیش، اونون ایشدن چیخاریلماسینین همکارلاریندان بیرینین نقشه‌سی اولدوغونو سؤیله‌میشدی. رفیع قاپیچینین سؤزلرینی انشیدن کیمی همکارینین کیم اولدوغونو و بونو نییه ائتدیینی تخمین ائتمیش، آما بو باره‌ده قاپیچی یا هنج زاد دئمه‌میشدی.

موسسه‌ده ایشه قبول اولوندوغو گوندن دؤرد ایل کئچیردی. دؤرد ایل قاباق، بیرنچه ایلدن سونرا بیر گون تصادفاً بیر تاکسی‌ده گوردویو دانشگاه استادلارینین بیرینین تکلیفی ایله موسسه‌ده درس دئمه‌یه باشلامیشدی. او گون‌لرده اوندان قاباق همین موسسه‌ده جلیل آدیندا اولان بیر ایشله‌ییردی. جلیل بیر زمان اونون کلاس یولداشلاریندان ایدی. او وقت درسی یاخشوی اولمایان، ساچلاری رفیع'نین دولغون ساچلارینین عکسینه سئیرک (ایندی ایسه باشینی آراسی تمامی ایله کچل ایدی) اولان جلیل، رفیع'یه هم درس لرینه، هم ده ظاهری گۆروشونه گۆره پاخیللیق ائدردی. رفیع موسسه‌ده ایشله‌دییی ایلک گون‌لرده جلیل'ین اؤزونون ظاهری گۆرونوشونه بیرآز فیکیر وئریدی‌نی، مثلاً باشینین توک‌سوزلویونو و بورنونون بویوک‌لویونو عینک‌له اؤرتدویونو، بوندان علاوه، همیشه رسمی کت‌شالوار

گنبین دییی نی گُروب، اونون رفتارینین دا ده‌یشدییی نی دوشونموشدو. آنجاق بیر مدت موسسه‌ده ایشله‌پندن سونرا گُرموشدو کی، جلیل ائله او قاباق کی پاخیل آدام دیر. گُرونوشو ایله باشقالارینی آلداتماق ایسته‌ین بیری، گیزلنمک اوچون گنیش بیر یئره احتیاجی اولدوغونو بیلیر. بونو جلیل ده بیلیردی. چونکی اونون اوزونده بیر ماسکا وار ایدی. او، بو ماسکا ایله آرابیر رفیع'نین و اونون بعضی ایکی اوزلو همکارلارینین بیر ایکی شاگردینی اؤز کلاسینا قاتیردی. بو ماسکا ایله هر دن بیر ظرافت له اونا قیز شاگردلر له رفتاری باره‌ده لازیم‌سیز یئره خبردارلیق ائدیردی. بو ماسکا ایله همکارلاری حاققیندا معلومات آلماق اوچون قاپیچینین جبینه پول قویوردو. بو ماسکا ایله رئیسین اوتاغینا قوللوقچو کیمی گلیب-گندیردی. بو ماسکا ایله یئمک یئدیکن سونرا، هامینین گوزو قاباغیندا آل‌لرینی گویه قالدیریب، آلاها وئردییی نعمت‌لره گوره شکر ائدیردی. بو ماسکا اونون اوچون هر یئری بیر تئاتر صحنه‌سینه چئویریردی. بس نییه بو ایشلرینه دوام ائله بیلیردی؟ نییه بؤیوک صحنه‌نی آله کئچیره بیلیردی؟ بنله بؤیوک بیر صحنه‌ده کیم‌لر وار ایدی؟ شبهه‌سیز کی، چوخلو آدام‌لار وار ایدی. وار اولماق. اولماق. مگر وار اولماق یا شاماق لا عینی‌دیر؟ یا شاماق سس دئمک دیرسه، اولماق سوسماق دئمک دیر. دره خلوت، تولکو‌بنی.

بس نییه ایندی اونو ایشدن چیخارماغی دوشونوردولر؟ ایندی نه اولموشدو؟ نه سهو ائتمیشدی؟ رفیع بیردن جلیل'ین اونو بیر قیزلا گورمکدن دانیشدیغی گونو خاطیرلادی. او گون جلیل گئندن سونرا حیس ائتمیشدی کی، تئزلیک له باشینا بیر شئی گله‌جک. بیردن ائله بیل بئینینده بیر ده‌لیک آچیلدی. اونون سؤالینا جلیل نه جواب وئرمیشدی؟ قاپیچیدان ائشیتدییی نی سؤیله‌میشدی. قاپیچیدان؟ نییه او گون بونا اینانمامیشدی؟ یوخسا قاپیچی رول اویناییردی؟ یوخسا ایکی اوزلو همکارلاری کیمی هر ایکی طرفی ده ساخلاماق ایسته‌ییردی؟ بیردن قاپیچینین یاخشی عمل‌لری بیربیر گوزونون قاباغیندا کئچدی. اوندان شبهه‌لندییی اوچون

اۋزۈندىن اوتاندى. چۈنكى قاپچىنىن اونا مەھبىتى او قدر بۈيۈك ايدى كى، شېھەلندىيى اوچون ائله اۋزۈندىن اوتانمالي ايدى. بو اوتانچ حىسى بىنىپىندە يارانمىش دەلىيى اۋرتدو. بىر آز سونرا ائله بىل اوزونە ھاردانسا لطيف بىر ئىل اسدى. اۋزۈنو راحات حىس اتىدى. بىر ئىچە دىقە قاباق بىرى ايله دۇيوشموش كىمى ايدى. بىردن بىر ئىچە گون قاباق دويولمەسىنە باخماي اراق گولومسەين مرجى يادينا دوشدو؛ بلكە او دا اۋزۈنو راحات حىس اندىرمىش. اۋز اۋزۈنە دئدى «ھر ئىچە اولورسا اولسون!»

اولا بىلەر كى، حل اولونمايان مسئلەلرلە اوزلەشندە، عىنى جملەنى عاغليندا و دىلپىندە ايشلەدنلرلر چوخوندا عىنى حىس وار ايدى: ھر ئىچە اولورسا اولسون! بعضى انسانلار اۋز مسئلەلرلرنى حل ائتمك اوچون اۋزلىرىندە ھنچ بىر گۈج گۈزمە دىكلرى حالدا بو جملەنى دىئىرلر. بو جملە رفيع نىن گۈزۈندە بىر اوچورومون كىنارىندا يوخ، اوستوندىكى بوشلوقدا قالان بىر آداما بنزە بىردى. ائله بىل انسان گوجونو ايتىرىندە قاباق كى گوجە قارشى چىخماق اوچون باشقا بىر گوجە آل آتماق ايستە بىردى. غرىبە دىر كى، انسان امين لىكە بو گوجون سون نقتەدە اونا وئرىلە جە يىنى دوشونوردو. بلكە دە اونو باشقالارىندان آيىران و تنھا اندن بو جملە، عىنى حىس گوجونو تنھالىقدان آلىردى. تنھالىق بىر دستك دىرمى؟ يوخ، سون نقتەدە دايانماغا مەجبور اولان انسان اولومدن باشقا ھنچ نىئە آرخالانا بىلمز. اصلپىندە بو، اولومون تنھالىغا و تنھا انسانلارا وئردىيى گۈج دور. آما مسئلە اوندادىر كى، بعضى يئرلردە انسانلار دونيانىن دىگر انسانلارىندان داھا چوخ اولومە ياخىن ياشا بىرلار. اونا گۈرە دە بو جملەنى داھا چوخ ايشلە دىرلر: ھر ئىچە اولورسا اولسون! يىننە جىر جىرامالارلر سسى گلردى؛ بو دفعە ائله بىل اوزاق دا ايدىلر؛ يوخ، سس لرى پنجرە نىن باغلى اولدوغو اوچون بوغوق گلردى. ائله بىل اونلارى ائىشتمك اوچون رفيع يە يالوار بىر دىلار. رفيع اوتوردوغو مبل دان قالخىب، پنجرەنى آچدى. پنجرە نىن آچىلماسى ايله اونلارلر سونوك سسى جىلالانىب، پارىلدا ماغا

باشلادی. بو سس، یئنه اونو اوزاق لارا گۆتوردو. بلکه ده اوزاق لارا گئتمه‌یه احتیاج دو یوب، قصدن پنجره‌نی آچمیشدی. آما اوزاق لاردا انسان لاری جلب ائدن شی نه ایدی؟ اورالاردا او «خلوت دره» دن باشقا نه وار ایدی کی؟ رفیع 'یه گۆره کئچمیشی دوشونمک، اوزونون اوشاقلیق گونلرینی خاطیرلاییب، حسرت لرینی سئوه‌سئوه دادماق اوچون دئییل ایدی. اونون فیکرینجه کئچمیشده یاشایان لار ایندیکی انسان لار کیمی عینی «خلوت دره» ده یاشامیشدی لار. بس نییه او اوزاق یئرله گئتمه‌یی خوشلاییردی؟ چونکی اوزاق یئرلرده او «خلوت دره» ده اولماغی سئومه‌ین، گله‌جک جنسدن اولان بنزرسیز انسان لار دا یاشامیشدی. اونلاری همیشه ائله‌بیل گۆی‌ده پارلایان اولدوزلارا باخان کیمی دوشونوردو. اونلار انسانین هر دؤورده کدرله ابدی ساواشیندا آلدیغی یارالارینا ملهم اولموش، بوتون انسان لارا حیات بخش ائتمیشدی لر.

رفیع، سون دفعه سسلی گۆز قیرپان کیمی گۆرونن اولدوزلارا باخیب، یاواشجا دئدی: «بو قدر بؤیوک بیر سرمایه‌یه مالیک اولان انسان، نییه "خلوت دره" ده اولماق لا کفایت‌لن مه‌لی دیر؟» سونرا یئنه گۆیه باخابا پنجره‌نی باغلادی.

نهایت، قاپیچینین رفیع ایله ایلك دفعه ایشدن چیخاریلما احتمالی باره ده دانیشدیغی و اونون آغلیندا انتظار حیسی یاراتدیغی گوندن دؤرد گون سونرا، مکتوب سعادت سیز و یاغیشلی بیر گونون گون اورتا چاغی رفیع نین آینه وئریلدی. اولجه مکتوبا فرقلی وقت لاردا بئینینده جانلانان او تک اوچورومون اوستونده کی بوشلوقدا قالدیغی حیسی ایله باخدی. سونرا بیر آنلیق اوز اؤزونه "هر نجه اولورسا اولسون!" دئییب، گله جک لری کئچمیش حادثه لرین تکرارلانماسی ایله قورولا جاغینی بیلن انسان لار کیمی مکتوبون مضمونونو بیلدیگی اوچون آجی آجی گولومسه دی. سونرا بیر آز قاباق ناهار یئدیگی یئرده اوتوروب، ساغ آیینین شهادت بارماغی سونا نین گئتیردیگی یئمک مژمئسی نین کنارینا توققوشوب زده لندیگی نه گۆره، مکتوبو سول آلی ایله آچدی. قیسا بیر یازی اولان بو مکتوبو گۆزو ایله اوخودو. سونرا آیاغا قالخیب، یاواش یاواش پنجره یه طرف گتدی. شَهَر گۆیونون اوزاق لاریندا گۆردویو یاییلمیش بیر بولود کوتله سینى بیر قارا باتاقلیغا بنزه دیب، دوداق آلتی دندی: «ایشچی قوه سینین نیظاملانماسی؟!» سونرا باشینی چئویریب،

میزین اوستونده کی مکتوبا باخدی. انله بیل کنچمیشده باش وئرمیش حادثه لرله گله جکده باش وئره جک حادثه لر آراسیندا دایانمیشدی او مکتوب. ائله بیل رفیع این بو دقیقه هله آغریسینی حیس ائتمه دییی بیر ضربه ایدی او مکتوب. یئنه یاواش آدیم لارلا قاییدی، یئرینده اوتوردو. مکتوبو ظرفین ایچینه، ظرفی کیفینه قویدو. یئنه ایشدن چیخاریلما سنین سعادت ایله علاقه سی اولا بیله جه یینی دوشوندو. باشینی قوو زایب سعادت این بوش یئرینه باخدی. بیر طرفدن ایشدن چیخاریلدیغینی اونون گۆرمه دییی او چون سئوین سه ده، دیگر طرفدن یوخلوغوندان راحت سیز ایدی.

آخشاما یاخین، کیفینده کی بعضی غرضلی آل لرین و باخیش لارین توققوشماسی ایله آغیر بیر شئی بزه دییی نی حیس ائتدییی مکتوب لا موسسه دن چیخانندان سونرا، تلسه تلسه خیابانین او بیر طرفینه کنچیب، سونوجو دفعه بئله موسسه نین بیناسینا باخماق ایسته مه دی. حیس ائتدی کی، باخسا، بینانین نماسینی یوخ، جلیل این اوزونو گۆره جک. اما بیر آز اوزاقلاشدیقدان سونرا، بیردن شاگیردلرینین کلاسدا هوسلی فعالیتینی بیر داها گۆرمه جه یینه گۆره کدرلندی. بو فرقلی دوشونجه لر اونا یئنین مکتوبون کنچمیش له گله جک حادثه لر آراسیندا دایاندیغینی خاطر لاتدی. کیفینده کی مکتوب ائله بیل حیاتینین بیر حصه سینده بؤیوک بیر ده لیک یاراتمیشدی. بیلیردی کی، ایندیدن اوزون بیر مدته، بو ده لیین یانیندا یاشایاجاق. بیلیردی کی، حیاتیندا کی بو ده لیبی دولدورماق چوخ وقت آپاراجاق. بعضاً اونون وارلیغینی چوخ قیسا مدته اونودوب، اما سونرا خاطر لایاندا کدرله نه جک. بیلیردی کی، بو اونوتماق لار و خاطر لایاندا لار انسانین اوز اختیاریندا دئیل. اما بونلاری دوشونن آندا اونودولمانین اورتاسیندا یول گئتدی نی بیلیردی. چونکی یئریمه یه قرار وئرمه دن یئریمه یه باشلامیش، حتی فرق ائتمه دن ائوه گئدن یولون یاریسینی پیاده گئتمیشدی.

بیردن دایانیب، اطرافینا باخدی. اورا نئجه گلدییی نی باشا دوشمه‌دی. ائوه گتتمک ایسته‌میردی. ائوه گنده بیلمزدی. چونکی ائوین اونا او ده‌لییی خاطرلاداجاغینی حیس اندیردی. یئنه اطرافینا باخدی. اؤزونو یورمالی ایدی. ائوه گندنده درحال یاتماق اوچون اؤزونو یورمالی ایدی. قرار وئرمه‌دن یول گتتمه‌یه باشلادی. بو دفعه گتندیی یولدان قاییتدی. بیر کسپشمه‌ده گۆزو بیر بینانین زیره‌سینی ایشیق‌لان‌دیران باتان گونش ایشیغینا ساتاشیب، دایاندی. بیر نئچه دقیقه‌دن سونرا گونش قیزیلی اته‌یی نین اوچونو بیغیب، گتندی. قارانلیق ائله‌بیل بؤیوک بیر حیوانین ایری آغزی کیمی بینانین او حصه‌سینین ایشیغینی آشاغیدان اوددو. نه‌یی گۆزله‌بیردی او؟ اؤز یوروغونلوغونو. فیکیرلشدی کی، دانیشماغا هوسی یوخدور، یوخسا مرجی'یه گنده بیلردی. آما بونو دئمه‌میش کیمی، عینی طرفه یولا دوشدو.

مرجی'نین دوکانینین اولدوغو کوچه‌نین یاخینلیغیندا چۆره‌یه بوکولموش ایکی بیشمیش یئرآلماسی آلدی. خیابانین قارانلیغیندا و تنه‌الیغیندا چوخلو بوروق‌بوروق یول‌لاردان کنجیب اورا چاتدیغینی، بلکه ده بونا گۆره گتتمک ایسته‌دییی یئرین تانیش بیر ائو کیمی اولدوغونو، دولاشیق بیر ایپلیک ماکاراسینا بنزه‌ین حیس لرینین آزجا آچیلدیغینی حیس ائتدی. بو خوش حیس مرجی'یه بورجلو اولدوغونو دوشونوردو.

مرجی'نین دوکانینا گیرنده، مرجی همیشه‌کی کیمی اونو گۆرن تک گوله‌گوله آیاغا قالخیب، گلدی؛ ترله‌میشدی. رفیع، مرجی'یه یئرآلماسی لاری گۆسته‌ریب، دئدی:

«بو سنین پاداشین دیر، مرجی قارداش.»

مرجی آلتینین ترینی سیله‌سیله دئدی: «بو نه دئمک دیر؟ باشا دوشمه‌دیم.»
رفیع تعجب‌له مرجی'یه باخیب، دئدی: «ترلی‌سن. نه اولوب؟
نوخوش‌سان؟»

مرجی گولدو، دئدی: «یوخ، بوردا بېر آرز رقص ائتدیم.»
رفیع عینی تعجب له دئدی: «رقص ائتدین؟ بوردا؟»
مرجی باشینی ترپه دیب، دئدی: «شایق نه دئمیش: نه گۆزل دیر بو رقص لر،
کۆنول لردن قاچیر کدر... هر دن...»

رفیع اونون سۆزونو کسب، دئدی: «اولسون، ایندی گل...»
بو دفعه مرجی اونون سۆزونو کسب، دئدی: «پاداشدان دانیشیردین. قصدین
نه ایدی؟»

رفیع آئینده کی یئر آلماسی لاری صندلی نین اوستونه قویدو، دئدی: «بیلیرسن،
من بو گون رسماً ایشدن چیخاریلدیم.»
سونرا مرجی 'یه سعادت دن باشقا (سعادت حاققیندا اونا ھنچ نه دئمهدیی نین
سببینی بیلیمردی، یوخسا بونو دئمک اوچون ھنچ بېر مانع یوخ ایدی.) هر شئی
ایضاح ائتدی (بو آرادا یئر آلماسی لاری یئیردیلر).

مرجی دئدی: «ایندی نه ائده جک سن؟»

«بیلیم.»

«خصوصی شاگیرد آل.»

«ھاردا؟»

«اؤده.»

«اؤده اولماز.»

«اؤده ممکن دئیل سه، بورا گتیر.»

رفیع دئدی: «بورا؟»

و اطرافا باخدی.

مرجی صبر سیزلیک له جواب گۆزله ییردی. رفیع دئدی:

«بیلیم... بوردا اولما بیلر می؟»

«اولار، اولار. یاخشی دا اولار. قاپنین آچارینی وئرهرم سنه، درس اولان گون گلیب اوزون آچارسان.»

«چوخ ساغ اول... قوی فیکیرلشیم.»

«یاخشی، فیکیرلش.»

رفیع گننه اطرافا باخدی، دندی: «سنین بو دوکانین چوخ غریبه بیر دوکاندیر.»

مرجی گولومسه ییب، دندی: «نییه؟»

«گلیب-گندنی یوخدور. فایداسی نه دیر؟»

«ایلیک گوروشوموزده دندی م کیمی، بورا منیم اوچون آتامدان قالما بیر یتردیر. ائله بیل آتامین غرورودور. بورانی آچیق ساخلاماقلا ائله بیل آتامین غرورونو یاشادیرام... بیلیرسن، منیم آتام چوخ مظلوم آدام ایدی... قوی بئله دئییم، یعنی بو درجه ده ظلمه معروض قالان باشقا انسان وارسا، من اونو دا آتام کیمی گورهرم.»

«مظلوم نه دئمک دیر، مرجی قارداش؟»

«مظلوم، ظلمه معروض قالان آدام دئمک دیر.»

«کیمین ظلمونه معروض قالمیش؟»

«انسانلیغیندان سوئی استفاده ائدنلرین.»

«اونلار هاردادیرلار؟»

«اونلار یا یترین اوستونده یا دا یترین آلتیندادیرلار.»

«بئله لیکده ان آزی اونلارین بو ظلم مسئله سی بیتیب... سن یاشامالی سان...»

دندی ن شئی ده آنجاق بیر حیسن دیر.»

«یعنی دئمک ایسته ییرسن کی، آتامین باشینا گلن حاقسیزلیغی

اونو تمالی یام؟»

«یوخ، من دئمیرم کی اونوت، اوزون بو حاقدا دریندن دوشون... چونکی بونون

هئج بیر نتیجه سی یوخدور... سن آتانی سئویرسن. هم ده چوخ سئویرسن...»

«بوخ، من بونو نظرده تومورام. من حاقسیزلیقدان دانشیرام. دئدیم کی، آتام اولماسا، باشقا بیر اولسا دا، اونون غرورونا حرمت ائدمرم.»

«مرجی قارداش، ایندی نه سنین عزیز آتان قالیر، نه ده اونا حاقسیزلیق ائدن لر. بو دوکان سنین دیر و بو حیات سنین دیر. سن یاشامالی سان. گندن گنتدی، اوز زمانینی دا اوزو ایله آپاردی.»

«دوغرودور، آما من ظلمو اونودا بیلمهرم.»

«من بئله بیر شئی دئمیرم... دئمیره کی ظلمو اونوت... دئییرم تازا ظلم لری

دوشون.»

«آما بعضی تازا ظلم لر ائله او کهنه ظلم لرین بالالاری دیر، ائله دئییل می؟

اونلارین دا آدام لار کیمی والدینلری وار.»

«بونو بیلیرم، آما هارداسا کسيلمه لی دیر، دئییل می؟»

«کسيلمه لی دیر... ایندی سنه بیر شئی دئمک ایسته ییرم.»

«دئنه.»

«سن غریبه آدام سان... دئمک ایسته ییرم کی، چوخ دوغرو بیر انسان سان.»

«بونو نه اوچون دئییرسن؟ نه اولوب کی؟»

مرجی اوتانا- اوتانا دئدی: «سنین یئرینده اولان هر کس، منیم تکلیفیمی

ائشیدندن سونرا داها مهربان اولاردی، یوموشالاردی، آنجاق سن... دوغرو بیر

انسان سان.»

رفیع ائله مرجی'یه باخدی کی، ائله بیل اوندان بو سؤزو ائشیتتجه یینی

گؤزله میدی. مرجی بونو آنلادی، دئدی:

«یاخشی سؤز دئمهدیم، ائله دئییل می؟ آما پیس نیت له دئمهدیم.»

رفیع گوله گوله دئدی: «اونوتدوم.»

مرجی آیغا قالخیب، کهنه اشیا لارین آرخاسینا کنچدی و درحال آئینده بیر کیتاب لاقاییتدی. رفیع اونون آئینده کی کیتابا باخیردی. مرجی کیتابی اونا اوزادیب، دئدی:

«بودا سنین پاداشین دیر.»

رفیع کیتابا باخا باخا اونو مرجی 'نین آئیندن آلدی. مرجی دئدی:

«بو حبیب 'ین یازدیغی رمان دیر. بو نسخه نی سنین اوچون حاضر لادیم.»

رفیع مرجی 'یه تشکر ائدی، دئدی: «منیم عوضیمه سن ده حبیب آغایا تشکر ائت.»

مرجی باشینی تریپتدی.

یئنه هر یئر قارانیق چوکموش، گنجه گل میشدی. یئنه ائوه گئدی، مختلیف آجی حیس لرله اوزانا جاعی آن لاری تک کنچیرمه لی ایدی. او آن لاردا اؤزونو ایشدن چیخاریلما مسئله سیندن سونرا نجه حیس انده جه بیننی بیلمیر، بو مسئله نین اونون یاتماسینا مانع اولاجاغینی تخمین ائدی. ائوه له ده گؤزونده قارانیق بیر چوخور کیمی ایدی. اوندان اوزاقدا اولسا دا، قارانیغینی، سویوغونو حیس ائدی، حتی قارانیقدا قالان اشیا نین اومیدسیزلیک له اونو گؤزله دیک لرینی تصور انده بیلیردی.

مرجی ایله وداع لاشدیغی آندا مرجی اونا ائوینه یئتمه سینی تکلیف ائدی. رفیع قبول ائتمه دی. مرجی 'نین دوکانینا گلن آندا فیکیرلشمیشدی کی، قایداندا تاکسی توتاجاق. آما مرجی ایله صؤحبتینین بیر یئرینده فیکرینی ده ییشمیشدی. ائوه پیاده قاییتماق ایسته بیردی. دوشونمک و یا اؤزونو یورماق ایسته بیردی.

مرجی 'نین دوکانینا گیرمزدن قابق کنچیردی حیسدن فرقلی بیر حیس له کوچه دن چیخیب، خیابانا کنچدی. نه یئر باخیردی، نه ده گویه. گؤزو اطرافدا بیر شئی ایلش سه ده، فیکیر وئرمیردی. اصلینده، اؤزونون قاریشیق دوشونجه لرینه باخیر، بو قاریشیق دوشونجه لرین ایچینده تنهالیغینی معین قدر اونوتدوراجاق بیر

شئی آختاریر، آنجاق عاغلینین هر یئرینده تنهالیغینا سبب اولان فیکیرلردن باشقا هنج نه گؤرموردو. آما بیشمیش یئرآلماسی آلدیغی کیوسکون باغلی قاپیسینین قاباغیندان کئچنده، مرجی نین یئرآلماسی یئدی نی خاطرلادی. او ائله ایستاه ایله یییردی کی، اونا اوره یی یانمیشدی. بو یتمک طرزینده اینتیم بیر حیس وار ایدی. بیر آندا دوستونون سؤزلرینه بیر شئی علاوه اتمک ایسته یین باشقا بیر دوست کیمی اؤزونه دئدی «اونون هر حرکتینده عینی حیس وار.» بو سؤزلر اونو بیر آز روحلاندیرسا دا، او یئنه ده اونودولمانین قلبینده یئریدی.

بونا گوره ده فیکیر دالغالاری آراسیندا یورغون- یورغون اوزدویو ائنادا، اوزاقدان قاییغا بنزه یین بیر تخته پارچاسی کیمی اونا راحت لاتیجی حیس لر وئرن نامعلوم بیر فیکیرله قارشیلادیغی و اونودولمانین قلبیندن باشینی قالدیرماغا فرصت تاپدیغی آندا، اؤزونو ائوینین یاخینلیغیندا تاپدی. محله نی گورن کیمی، بیر نچه گونلوک سفردن قایدیب، تانیس بیر آدم لا قارشیلادیغینی حیس ائتدی. ائله بیل محله نین او تانیس اوزو، یاخین حادثه لرین خاطره سینین ان سون نقطه سینده آغیر- آغیر ایلیشیب قالمیشدی و اونون آرخاسیندا هنج نه یوخ ایدی.

قایی یاچاتاندا یورغونلوغو اونا تختینی خاطرلادی. آما قاپینی آچان کیمی، قاپینین آراسیندان بیر کاغیز ائوین آستاناسینا دوشدو. ائیلیب کاغیزی گؤتوردو، آنجاق قارانلیقدا ایچینده کی لری گوره بیلمه دی. آئینده کی کاغیزلا یاواش یاواش پیله لری چیخدی، دهلیزین ایشیغینی یاندیریب، درحال کاغیزلا یاواش یاواش سعادت دن ایدی؛ آتاسینین سفردن قایتماسی مناسب ایله اونو صاباح شام نیمه یینه دعوت ائتمیشدی. کاغیزین آلتینا دا بیر آدرس یازلمیشدی. کاغیزلا یاواش یاواش پالتارلارینی ده بیشمه دن، ایش اوتاغینین قاپیسینی آچیب، ایچهری گوردی. کاغیزی ائله آئینده توتمشدو، اونا ائله باخیردی کی، ائله بیل اونو کیلکه لیمیش فیکیرلریندن و او ائوین گنجه سیندن قورتاراجاق یگانه بهانه دیر. یئنه اونودولمانین دومانلی دونیاسینا قایتمیش، اطرافینی ساران دومانین اورتاسیندا بیردن کاغیزین

رنگینی گۆرموشدو. یئنی بیر شئی کشف ائتمیش کیمی کاغیزین رنگینه باخیردی: آچیق گۆی. نجه کی، بیر نجه دقیقه قاباق یازی رنگی اؤرتدوسه، ایندی ده رنگ یازنین اوستونو اؤرتموشدو. آما بو فرقه باخمایارق، او، اوتاغا نه وقت گیردییی نی، ایشیغی نه وقت یاندریدیغینی، مبل دا نه وقت اوتوردوغونو بیلمیردی. کاغیز اؤز یازیسی و رنگی ایله اونو ائوین گنجه سیندن چیخاریب، آچیق گۆی رنگینده اولان بیر بوشلوغا آپارمیشدی. بو بوشلوغدا، بو آچیق گۆی رنگینده کی بوشلوغدا، مضمون یازنین آرخاسیندا، یازی ایسه رنگین آرخاسیندا ائله گیزلنمیشدیلر کی، رنگدن باشقا هئچ نه گۆرونموردو. بیردن ائله بیل اوتاغین سویوق هاواسینین آلی اونون چیینندن توتوب، سیلکه له دی. رفیع یوخودان اویانمیش بیر کیمی اوتاغا باخدی. بیر آندا دومان یوخ اولوب، اوتاق و اوتاقداکی اشیا لار حقیقی لیک لرینی اونون اوزونه چالدی. عینی زاماندا، کاغیزین مضمونو رفیع نین ذهنینده کی یازی ایله رنگ آراسیندا اوینانان اویونون بیتدییی نی اعلان ائدی، اؤزونو گؤستمه یه باشلادی. هله نه قرار وئره جه یینی بیلمیردی. بیر طرفدن ایضاح اولونمایان بیر سئوینج حیس ائتسه ده، دیگر طرفدن ده سعادت این آتاسی ایله گؤروشده موجود اولان مبهم وضعیته (اونون فیکرینجه بئله دعوت لرده چوخ مبهم لیک ایشیغی حدیندن آرتیق چوخ ایدی و بو اونو مضطرب ائدردی) ماراق گؤسترن بیر تاماشاچی کیمی باخیردی. نه ائتمه لی ایدی؟

رفیع گۆزلینی آچدی. گونش دوغموشدو. عادتاً بو وقت او کلاسدا اولوردو. دوشوندو کی، بو، سئویلن بیر انسانی ایتیرمک کیمی بیر شی دیر. سونرا سعادت این کاغیدینی یوخودا گۆرمه دییی نی بیلسه ده، بیر آنلیق باشینی قالدیریب، دونن گنجه یاتمازدان قاباق کیچیک میزین اوستونه قویدوغو کاغیذا باخدی. قرارینی دوشونمک اوچون آخشاما قدر وقتی وار ایدی. بو مدتین کفایت ائتدییی نی تصور اتمک له راحتلانندی. آما کاغیذ ایکی اینانین آراسیندا قالان بیر شی کیمی اونون ذهنینی هم گئنیشله دیر، هم ده گئنیشلنمه سببیدن ناراحات اندیردی. چونکی او گئنیش لیکده تانیمادیغی و اونلارا قارشى رفتارینی بیلمه دییی شی لر وار ایدی. باشینی چئویردی، آرخاسینی یاستیغا قویدو، گۆزلینی تاوانا دیکدی، گله جک حاققیندا دوشونمه یه باشلادی. ائله بیل آغلینین آیاغی ایکی اینا آراسینداکی گئنیش لیکدن سوروشوب، اوزاق لارا گتمیشدی. آنجاق بو اوزاق یئر موجود بیر یئر دئییلدی. هنج کیم اونو خاطرلایا بیلمزدی. اورانی آنجاق تخیل له قورماق اولاردی. آما بعضاً بئله گۆرونور کی، ائله بیل گله جک اؤزوندن سخاوت

گۆسته‌ریر؛ انسان لارین تخیل لرینی و تخمین لرینی حقیقی لشدیرمه‌یه اوستونلوک وئریر: سن اولدوغون کیمی عاغلیمدا ای‌دین... بو لاپ خیال اتدییی م شئی دیر... گۆرورسن؟ دندیی م کیمی اولدو... بورا، اورا، من، سن، او، بیز، سیز، اونلار. آما یوخ، گله‌جک هنج کیمی تانیمیر. هنج کیم ده گله‌جه‌یی بیلیمیر. دئییر لر کی، گله‌جک همیشه یولدادیر. آما هاردان گلیر؟ اولمایان بیر شئی نجه گلیر؟ حقیقت بودور کی، انسان لار گله‌جکدن قورخور، قورخولارینی آزالتماق اوچون، گله‌جه‌یین هنج اولماسا بیر حصه‌سینی آله کئچیردیک لرینی حیس ائتمک اوچون حکایه‌لر قورورلار. بونا گۆره ده، بو حیات ایکی حصه‌دن عبارت‌دیر: بیر طرفی انسانین قورخولاری، دیگر طرفی ایسه اونون حکایه‌لری دیر. گله‌جک انسانین قورخولاری ایله باغلی بۆلمه‌یه یئرلشدیریلیب. انسان لار قدیم زامان لاردان بری بیلمه‌دیک‌لری شئی لر حاققیندا حکایه‌لر یارادیب، حکایه‌لرینده‌کی فرقلی لیک‌لره گۆره همیشه بیریری ایله ووروشوربلار. آما دقت‌له باخاندا گۆرورسن کی، حکایه‌لر آراسیندا انله بیر فرق یوخ‌دور. بس بو ساواش لار، دویوشمه‌لر، ووروشمالار نه اوچون‌دور؟ البته، بونون دا بیر سببی واردیر. بو حصه‌ده دونیا ایکی گروها بۆلونور: حکایه یارادان لار و دینله‌یجی‌لر. آنجاق هر ایکی گروه حکایه‌نین ایچهریسینده‌دیر؛ انسان حکایه‌لرسیز یاشایا بیلمز. ایسترسه حاکم (اؤزونو حکایه‌یه اینانان کیمی گۆسته‌رن) اولسون، ایسترسه ده محکوم (تهلوکه‌سیز بیر یاشاماق اوچون حکایه‌یه اینانماغی سئون). بو، انسان لارین گله‌جه‌یی تصور ائتمه‌یی دایاندریغی و اویدورما گله‌جک‌لر قورماغا باشلادیغی نقطه‌دیر. یعنی هر شئی بوردان باشلاییر. آنجاق انسان لار طرفیندن یارادیلان اویدورما گله‌جک‌لردن اوزاق اولان حقیقی گله‌جک، منتظم بیر شکیلده ایشله‌مه‌یه دوام ائدیر؛ او سوسمایاجاق. بیر گون هاراداسا اؤزونو گۆسته‌ره‌جک. او زامان انسان اؤز گله‌جه‌یینی قوردوغونا گۆره پشیمان اولاجاق‌می؟ یوخ. چونکی او حکایه‌سیز یاشایا بیلمز. او، حقیقی گله‌جک‌له مبارزه‌سینی دوام ائدیره‌جک. یننه ده باشقالارینی هنج وقت دوغورلوغو ثبوت ائدیلمه‌یه‌جک

حکایه‌سینین دوغرو اولدوغونو قبول ائتمه‌یه مجبور ائده‌جک. آما تکبری و شهرت‌پرست‌لییی ایله یئر اوزونو جهنمه چئویرن بو انسان لارین سؤزو نه‌دیر؟ «گله‌جک منیم‌دیر!» بونون اوچون جسارت گؤسترمه‌لی‌دیر. آما بو نه جور جسارت‌دیر؟ جسارت! بو حیوان، سویونو قورخو بولاغیندان ایچر. بونا گؤره ده دواملی بیر شکیلده باشقالارینا چوخ جسور اولدوغونو خاطرلادان انسان، اصلینده ان قورخاق انسان‌دیر. بو تیپ انسان لار همیشه بیلگیلی انسان لارا نفرت ائده‌ر، باشقالارینا اونلارین قورخاق و فایدا‌سیز اولدوق لارینی سؤیله‌یرلر. چونکی گله‌جه‌یه آنجاق اؤزلری اوچون صاحب چیخماق ایسته‌یرلر. بونا گؤره ده، اونلارا دوشونمه‌دن اوزونو اونا قوربان وئره‌جک انسان لار لازیم‌دیر. بو حرکت ده اونلارین گوج آختاریشیندا اولدوق لارینی گؤسته‌یریر. آما قدرت جاهیلین آئینده اولسا نه اولار؟ گله‌جه‌یی اؤز اراده‌سینه او یغون قورار. چونکی آختاردیغی شئی آنجاق بودور. بئله بیر وضعیتده گله‌جک باش وئرمیش کیمی گؤرونور. او، اونون دکورونو دوزلدیر؛ همین دکور سئودییی گله‌جه‌یین دایمی دکورو اولور. اوندا اونون گله‌جک دکورو حقیقی گله‌جه‌یه قارشی دایانیر. حقیقی گله‌جه‌یه قارشی دوردوقدا دا، اصلینده حقیقته قارشی دورموش اولور. آنجاق شعور، حقیقی گله‌جه‌یه دوغرو، دوز بیر خطین اوستونده گئتدییی اوچون هئج بیر شعورلو انسان بونا دؤزه بیلمز.

سون جمله‌نی اون ایل قاباق سعادت‌ین آتاسینا قیشقیرا- قیشقیرا دئمیشدی. هله ده بو سؤزلره اینانیردی. اونون فیکرینجه، بو سؤزلرده گیزله‌نن حقیقت ده‌ییشمزدی. نه وقت حیاتیندا اوغورسوزلوق حیس ائسه، بو ده‌ییشمز حقیقتین اولدوغونو خاطرلایماقدان گوج و جسارت آلیردی. آنجاق بو گوج و جسارت اوزون سورموردو. اونلاری نئجه ساخالایا بیلردی؟ نئجه اولایا بیلردی کی اونلاری حیاتینین آجی حقیقت لری آراسیندا یایسین؟ بلکه ده بونو باجارسایدی، حیاتینین ممکن اضطراب لاری اونو آرتیق ناراحات ائتمزدی. چونکی او، ائله‌بیل بو گوجون و جسارتین دواملی تئزلییی ایله یاشاماق عوضینه، عذاب لارینین تیتره‌ییشی‌نین

اوزانماسی ایله یاشاییردی. نییه بو گوجو و جسارتی خاطرلادیغی آنلاردا حیس ائتدییی گوج اوزون سورموردو؟ نییه سعادت'ین آتاسی او یاشدا، ائله بیل دواملی بیر گوج و جسارت تزیلییی ایله یاشاییردی؟ اونلاری نئجه ساخالایا بیلیردی؟

بو سؤزلردن اوزونو ضعیف حیس اندیب، بو حیسین تأثیرینی آزالتماق اوچون یئریندن قالخیب، تختیندن آشای ائندی. بیر آنلیق تختینین حقیقی دونیایا گیره بیلجه یی باشقا بیر دنیا اولدوغونو حیس ائتمیشدی. دعوت له باغلی آغلیندان نامعلوم فیکیرلر کئچه- کئچه اوتاقدان چیخدی. آل- اوزونو یودوقدان سونرا مطبخه کئچدی. ناهار وقتی اولسا دا، سحر یئمه یی یئدی. مطبخده بوندان سونرا سونا'دان اونا ناهار گئیرمه سینی خواهیش ائتمه یی دوشونوب، اوز اوزونه سونا'دان اوتانندی. اونا چوخ اذیت و ئردییی نی دوشوندو. سونرا اونون گله جه یی وقتی دوشونه- دوشونه ایش اوتاغینا گئتدی. ایش اوتاغینین پنجره سیندن حیطین گؤیونه باخابا تختینده کی فیکیرلره جواب و ئیرمیش کیمی دوداغینین آلتیندا دئدی: «بیلگی انسانا گوج و ئیرر.» سعادت'ین آتاسینین جدی لییی نی و جدی لییی ندن یاییلان گوجو خاطرلاییب، فیکیرلشدی کی، اونون گوجونون قاینای نه ایدی؟ سؤزلشیدی گون اوندا گوردویو و حتی حسد آپاردیغی جدی لییی ن قاینای بیلگی ایدی می؟ بو سؤالین جوابینی بیلمیردی، آما جوابی بیلمه مک اونا غیر معین بیر راحتلیق حیس یاشاتدی. بو دفعه او «چوخ مبهم لیک ایشیغی» حیس ائتمه دی. ائله بیل اون ایل لیک بیر شکلین اوستونده اوتوران توز، ایندی سیلینمیش، سیلینمک له برابر شکلی ده ده ییشمیشدی.

بیردن چوخ گئچ اولمادان دوش آلماغی دوشوندو. تمیز پالتار گؤتوروب، هاماما گئتدی. هامامدا، سویون آلتیندا دوردوغو آنلار اونا ائله گلدی کی، سعادت'ین آتاسینین ذهنینده کی شکلین اون ایل لیک توزونو اوستوندن سیلیر. بو فیکره گولودو، آما گئتدیجه سعادت'ین آتاسی حاققیندا فیکرینین ده ییشدی نی حیس ائندی. آرادان کئچن اون ایل، ائله بیل او آدمی اونون گؤزونده ده ییشمیشدی.

ایندی اونو مظلوم بیر آدام کیمی گۆروردو. اوردا، اؤز ائوینده، رسمی پالتاردا، مبلدا اوتورموشدو. کت شالوار گئنیب، کراوات تاخاجاغینی دوشوندو.

حامامدان چیخان کیمی برق کسیلدی. اوتاق یاری قارانلیق ایدی. ساچینی تلسه- تلسه حوله ایله قورودوب، رسمی پالتارلارینی گئیندی، اما کراوات تاخمادی. اینانین قاباغیندا کراواتی تاخیب- تاخماق بارهده فیکیرلشیب، سونوندا کمدان گئیندی پالتارینا اویغون بیر کراوات چیخاردیب، تختین اوستونه قویدو. بیردن قاپی دؤیولدو و درحال آچیلدی. «سونا گلدی.» دئییب، اوتاقدان چیخدی. یوخاریدان قاب لارین ترپه نیلمه سینین سسینی ائشیدیردی. یوخاریدا، دوردوغو یتردن اوتانا- اوتانا سونا ایله نهار حاققیندا دانیشدی. سونا «باش اوسته.» دئییب، قاپینی باغلادی، گتدی. او گئندن سونرا، تتر یئمک قاپینی آشاغیدان گتیریب، مطبخده یخچالا قویدو.

ئوین ایچی قارالماغا باشلامیشدی. تختین اوستونه قویدوغو کراواتین قاباغیندا دایانیب، ائله بیل دوشونمه دن فیکیرلرینه باخیردی. سونا ائیلیب، یاواشجا کراواتی تختین اوستوندن گۆتوردو. بیردن یئنه قاپی دؤیولدو. قاپی سسینی ائشیدن کیمی، تله سیک کراواتی قاتلایب، جیبینه قویدو. یاری قارانلیق دهلیزه یاواش یاواش آشاغی ائیب، قاپینی آچدی. قاپینین قاباغیندا بیر اوغلان اوشاغی دورموشدو. اوشاق آلی ایله خیابانی گۆسته ریب، دندی:

«اوردا... سیزی بیر خانیم گۆزله بیر.»

رفیع باشینی قاپیدان چیخاردیب، خیابانا باخدی. خیاباندا بیر قادین ائله بیل یانان ایشیقلا رین آراسیندا دایانیب، کوچه یه باخیردی. قادینی گۆرن کیمی تانیدی. سعادت ایدی. آنلادی کی، سعادت اونو آپارماغا گلیب. یئنه یاواش یاواش یوخاری چیخدی. اوزاقدان پنکه سسینه بنزر بیر سس گلدییی نی ائشیدیب، اونون نه اولدوغونا دقت ائتمه دی. اوتاقداکی قارانلیق اینادا اؤزونه باخماغا چالیشسا دا، باجارمادی. قاپینین آچارینی گۆتوروب، آشاغی ائندی. قاپیدان چیخاندا

سەدەت ئىن اونو گۆرن تەك كۆچەيە گىردىيى نى گۆردو. كۆچەننن اورتاسىندا گۆرۈشۈب، سەلاملاشدىلار.

ماشىندا رەفەق گول ئەلقا ئىستەدىيى نى سۆيلەدى. سەدەت بېر فاتەھىن مەنۈن تەسەمو ئىلە باشىنى تەرتەدى. رەفەق بو تەسەمون مەناسىنى بىلەسە دە، اوو چودان راضى قالان بېر اوو كىمى ھەنچ نە دئەمدەدى. ھەنچ بېر سۆز دئەمدەن بېر ئىكى سەسلى خىباباندان سەس سەزجە كەنچەب، بېر گول دوكانىن قاباغىندا دايداندىلار. رەفەق ماشىندان ئانىب، گول دوكانىنا تەرف گەندەنە بېر ئانىغا بېر اوشاغى گەرمەيە پارماغى خواھىش اولونان بېر قوجا كىمى ھىس ئاتەدى اۆزۈنۈ. نە دئەجەيىنى، نە دانىشاغىنى بىلەمىردى. بېر تەرفەن اوتانىر، بېر تەرفەن دە ئىشى كورلاياچاق بېر سۆز دئەمكەن چەكىنەردى. اصلىندە، بو ھەركەت لەرىندە خوشونا گلەن مەيىن بېر خاملىق وار ئىدى. ئەنچاق ھەيىن خاملىق اونولا سەدەت آراسىندا بېر دووار چەكىلمەسەنە سەبب اولوردو. بونولا بئە، بو دوواری ئەنچاق اۆزۈ ھىس ئاندە بىلەردى. چۈنكى سەدەت چۈخدان او دوواردان بو تەرفە آتەلمەشەدى. اما او ھەقىقەتتە دووارین بو تەرفەندە نە ئىستەيەردى؟ رەفەق بېر ئەلىق دوكانىن جامىندا اۆزۈنە باخەدى، ئىنى ساچىندا گەزەيەب، اۆز اۆزۈنە دئەدى «گۆرونوش، يوخسا دوشۈنچە؟» سونرا ھازىرلانان گول دئەستەسىنى ساتەيچىدان ئىب، دوكاندان چەيخەدى.

يول بويو ھارداسا بېردن اۆزۈنۈ بېر سۆھبەتنن اورتاسىندا گۆردو رەفەق؛ سۆھبەتنن نەجە باشلايدىغىنى بىلەمىردى. بلكە دە گول لردن باشلامەشەدى. اما بونون نە ھەمىتى وار ئىدى؟ بېر سۆھبەت ھاردانسا باشلامالى و او بو داربوغازدان قورتولمالى ئىدى. ئەنچاق يەنە دە بىلەردى كى، ھەر سۆھبەتدە ئىدىن شى لىر وار. ھەنچ بېر سۆھبەت سەفەردان باشلامەي. باشلانغىچ نەقشەسى ھەمىت سەز بېر شى اولاي بىلەر، اما بو نەقشە دانىشانىن دئەمك ئىستەدىيى نى سۆيلەمەك اوچون بېر بەھانەدەر؛ خەسەسى ئىلە اونلارەن دوشدويو ھەسەتەندە. اصلىندە اونلارەن سۆھبەتى ئىلك نوبەدە ئىكى نەسلىن سۆھبەتى ئىدى؛ دووار تەيكن نەسلى ئىلە دوواردان ئشان نەسلى؛

داها دوغروسو، دووارین اوستوندن آتلیماق ایسته‌ین قاباق کی نسل، ایندی دوواری اؤزو تیکدیریر، سونراکی نسل ایسه قاباق کی نسلین بیرینجی ایشنی دوام ائتدیریدی. اونا گۆره ده گولون رفیع اوچون قیسا عمر و وارسا دا، سعادت اوچون آنجاق گۆزل و ذوقلو ایدی. سونرا عمر باره‌سینده باشلایان صؤحبت، نسل حاققیندا صؤحبتله قدر اوزاناندا، سعادت نسل لرین گنتدی کجه گله‌جک حاققیندا دوشونجه‌لره قاپیلیب، آنجاق عمر حاققیندا دوشونمه‌سیندن دانیشدی. رفیع، سعادت این بو سۆزلرینی ائشیدندن سونرا سعادت این قارشیسیندا عمر بویو قاجدیغی آدم‌لار کیمی حیس ائتدی اؤزونو. حال‌بوکی اونون یووا قورماق فیکری سعادت این دندیی سۆزلرینده کی معنادان هئچ فرقی یوخ ایدی. سعادت اونون فیکرینی اوخویان کیمی بیردن دئدی:

«بیلیرم.»

رفیع تعجب‌له سعادت‌ه باخدی. سعادت اونا باخامدان گولومسه‌بیردی. رفیع عینی تعجب‌له دئدی:

«نه‌یی بیلیرسینیز؟»

سعادت عینی گولومسه ایله دئدی: «سیز فرقلی سینیز.»

بونو دئیهدن سونرا سعادت بیر سیرری بیلن، اونو بیلیمکدن حظ آلان، بیرجه اؤزونون بیلدییی اوچون فخر ائدیب آنجاق بیر حصه‌سینی آچان بیری کیمی قیسا‌جا گولدو. رفیع اونون یاشیندان خبر وئرن بو قیسا گولوشونو ائشیتسه ده، سسینده کی هانسی قصدین اولماسینا فیکیر وئرمه‌دن، قیزینی سوروجولوک تعلیمینه گتیرن و اونون شادلیغیندان ذوق آلان بیر آتا کیمی حیس ائتدی اؤزونو. ائله بیل ایچینده اؤزونه قارشی ایشله‌ین بیر قوه، سعادت‌ی اوندان قوروردو. بو مخالف قوه ائله بیل سعادت‌ی تمثیل ائتدیردی.

«فرق نه‌دیر؟»

سعادت یئنه اونا باخمادان، اما بو دفعه جدی بیر لحنده دئدی: «سیز گۆرونورسونوز.»

رفیع بو دفعه داها چوخ تعجب‌له سعادت‌ه باخیب دئدی: «نه دئمک ایسته‌دییی نیزی باشا دوشمه‌دیم.»

سعادت بیر آنلیق رفیع‌یه باخیب دئدی: «بیلیرسینیز؟ منیم فیکریمجه، هر یئرده اولان بیر آدم، اصلینده هنج یئرده دئییل... آما سیز... سیز تام عکسینی اندیرسینیز. سیز هنج یئره گئتمیرسینیز.»

رفیع دئدی: «بو او دئمک دیر کی، من هنج بیر مراسیمده اشتراک ائتمه‌دییم اوچون منی گۆرمک اولار، دئییل می؟»
سعادت دئدی: «دوزدور.»

رفیع دئدی: «آنجاق بو سیزین تصورونوزدور. ایندی آدم‌لارین چوخو بو مراسم‌لر واسطه‌سی ایله تانینیر... بو حددن آرتیق چوخ‌دور.»

سعادت دئدی: «من بئله دوشونورم کی، انسان باشقالارین باخیشی ایله اؤز باخیشنی ده‌ییشمه‌مه‌لی، اؤزونو محاکمه ائتمه‌مه‌لی دیر. حقیقت بودور کی، انسانین یالنیز اؤز باخیشی اولمالی دیر. چونکی باشقالارین او باخیشی انسانین روحونا بوراخدیغی بیر یاد‌کیمی دیر. همین یاد‌آدم هر شی ائده بیلر. انسانی محو ائده بیلر.»

رفیع سعادت‌ین ماشین دنده‌سینین اوستونه قویدوغو آینه باخیردی. بو کیچیک و ظریف آل بئله حیران اندیجی بیر گوج‌له دنده‌نی نجه ده‌ییشیر؟

«بوخ، من بونلاری دوشونسم بئله، ایشمدن ال چکمه‌رم... سیزین سؤزونوز ده دوزدور. آنجاق هر حالدا، انسان بو تصورلری دایاندیرا بیلمز. بعضاً بونلاری بیلیمک پیس دئییل. انسان اؤزو اوچون دوشونور و حیاتی اوچون یاخشی بیر نقشه قورماغا چالیشیر... (اوزونو سعادت‌ه چئویردی) سیزجه بو پیس دیر؟»

سعادت بوتون ایشیق لاری یاندریلیمیش کیمی گورونن بویوک بیر بینایا باخدی و درحال دندی: «باغیشلایین، گلدیک. من ماشین یوردا ساخلا بیرام.»
بینانین ایکی قاپیسی وار ایدی؛ بیر بویوک، او بیر کیچیک. رفیع بینانی گورنده آنلادی کی، اونلار انوی دهیشیلر. سعادت ماشین بویوک قاپینین قارشیسینداکی کورپونون اوستونده ساخلادی. سونرا رفیع یه دندی:
«بویرون.»

ایکیسی ده ماشیندان دوشوب، بویوک بینانین کیچیک قاپیسینا طرف گتدیله. انوین ایچی، پارلاق گورکمینین عکسینه، چوخ دا ایشیقلی دئیل ایدی. رفیع ایله سعادت ایچهری گیرن کیمی سعادت دن بیر آرز بویوک گورونن بیر قاش قاباقلی اوغلان جلد قاباغا چیخدی و رفیع یه فیکیر وئرمه دن سعادت ه دندی:
«نییه گنجیکمیسن؟»

سعادت جواب وئرمه دن اونو رفیع له تانیشدیردی.
«ایلکین، عم اوغلو.»

رفیع آیینی اونا اوزاتدی، دندی: «سیزین له تانیش اولدوغوما شادام.»
ایلکین باشینی ترپیدی، کونولسوز آل اوزاتدی. آل سیخدیله. سونرا سعادت رفیع دن سالونا گتتمه یی خواهیش اتدی. ایلکین عینی قاش قاباق لا اونلاردان اوزاقلادی. رفیع و سعادت بیرلیکده سالونا گتدیله. رفیع بیر آنلیق سعادت ه عم اوغلسونون بیر شئی دن ناراحات اولدوغونو دئمک ایسته دی، آما دئمه دی. آلدیغی گولو سعادت ه وئردی.

رفیع سالونا گیرن کیمی گوزو تک بیر مبل دا اوتوروب بیرباشا اونا باخان آغ ساچلی، قیرمیزی یاناقلی یئکه پر گورونن (کۆینه یی و شالواری گنیش ایدی) بیر قوجایا دوشدو. اولجه اونون سعادت ین آتاسی اولدوغونا اینانمادی. آما سعادت اونو تانیش اندنده، شبهه سی آرادان گتدی. قوجا آیاغا قالمادی. قول لارینی آچیب، گولده و یاری بوغوق بیر سسله دندی:

«خوش گلدین، ای منیم کهنه دوشمنیم! گل.»

اونون قبول اندیجی گۆرونوشو و ضدیتلی سۆزلری آراسیندا ترازلیق قورا بیلمه یین رفیع، بیر آنلیق اؤزونون دوغرو رفتارینین نه اولای بیله جه ییی نی دوشوندو. اما یئنه ده قاباغا گندیب، اونونلا آل سیخدی. قوجا دندی:

«قورخما جاوان، بو یور، بو یور اوتور.»

آلی ایله اؤزونه یاخین بیر مبللی اونا گۆستردی. رفیع قوجایا باخابا خا گولومسه ییب، اونون گۆستریدی مبل دا اوتوردو. سعادت ده آتاسینا گولو رفیع نین گتیریدی نی دئییه - دئییه (گولو بیر میزین اوستونه قویموشدو) آتاسینین یانیندا اولان بیر مبل دا اوتوردو؛ مارق لا رفیع یه باخیردی؛ آتاسینین سۆزلرینین رفیع نین اوزونده کی تأثیرینی گۆرمک ایسته بیرمیش کیمی. قوجانین وارلیغی رفیع یه اطرافی دقیق گۆرمه یه ایمکان وئر میر، اونا گۆره ده او آنجاق قوجایا باخیردی. رفیع انله بیلیردی کی، قوجا اون ایل عرضینده، چوخ ده ییشیب. او وقت اونون اطراف انله ایتی باخیش لاری یوخ ایدی. ایلک و سون اولان گونده کی گۆروشلرینده اونونلا هنج نه گۆرمورموش کیمی دانیشمیشدی. اما ایندی باخیش لاری ایله گۆردو یو هر شئی انله بیل دئشیردی. بئله بیر انسان لا نئجه دانیشماق اولار؟

بیردن قوجا «نیه دانیشمیرسان؟ دانیش. آغیللی و زحمتکش دوشمن لره حرمتیم وار.» دئییب، گولمه یه باشلادی. سونرا درحال باشینی رفیع یه طرف چئویریب، یاواشجا دندی: «آمریکا حاققیندا نه دوشونورسن؟»

رفیع بونو ائشیدینجه تعجب انله دی. بیر آز دوشونوب، سونرا سعادت ه باخابا خا دندی: «بؤ یوک و انکشاف ائتمیش بیر مملکت دیر.» قوجا باشینی آشاغی سالمیشدی. اؤز اؤزونه دانیشان کیمی دندی: «دوغرودور... دوغرودور. (باشینی قالدیردی) کهنه سۆزلری تکرارلاماق ایسته میرم... آدم سیاست حاققیندا دانیشماقدان یورولور. اما... انله بیل کی، آدمی دانیشماغا مجبور اندیر لر. آدم دا سیاست دن دانیشماغا مجبور دور... چونکی... چونکی یاشاییر. اطرافیندا کی هر

شئی له برابر یاشاییر. بو آرادا بعضی لر اوچون بازار یارادیلیر. داهایا دوغروسو، بازارلار یارادیلیر... آدام یاخیندان گۆرمه یینجه اینانماز... (غورولا رفیع 'یه باخدی) سیاسی سیستمی ایله باغلی مسئله لری اولان بیر مملکته آدام نئجه یاشایا بیلر؟... آما یاشاییر. محض بو یالان لارلا هنج بیر مسئله حل اندیله بیلمز. هله ده حل اولونماییب. بلی، آمریکا بؤیوک و انکشاف ائتمیش بیر مملکت دیر. آما اینان کی، بو بیر جمله نی بئله آسانلیقلا دئمک اولماز.»

قوجا بیردن سۆزونو کسپ، گولدو. سونرا یئنه سۆزونه دوام ائدیپ، دئدی: «بو گنجه سنین دانیشماغینا اجازه وئرمه یه جم... یوخ، بلکه ده بو سۆزلرله بیر آز ایره لی ده کی ساواشیمیزین باشلانغیجینی حاضیرلا ییرام. (بو دفعه حیرانلیقلا رفیع 'یه باخدی) ائله دئییل می؟»

رفیع گولومسه دی، دئدی: «خیر، سۆزلرینیزی یاخشی باشا دوشورم، باخمایاراق کی، مثال سیز دانیشیر سینیز... خیر، نه ساواشی؟ ایندی کی سۆزلرینیز اون ایل قاباق کی...»

قوجا اونون سۆزونو کسپ، دئدی: «دوغرودور، اون ایل قاباق کی سۆزلیمدن فرقلی دیر... دوزدور بو... اصلینده...»

بو دفعه رفیع اونون سۆزونو کسپ، دئدی: «من بو فیکیرله اعتراضیم یوخ دور.»

قوجا اوغورسوزلوغونو قبول ائدن، آما بونو سۆزله اعتراف ائتمک ایسته مه یین بیر کی می دئدی: «آدام لار او گۆی لکه نی گۆرمه لی دیر لر.»

رفیع تعجب له قوجایا باخیب، بیردن دئدی: «هانسی گۆی لکه؟»
قوجا بیر آنلیق سعادته باخیب دئدی: «روحلارینا وورولموش او گۆی دامغا.»

رفیع ماراقلا دئدی: «آما بیزده بو دامغا یئرلریندن چوخ وار. هانسی نی نظرده توتورسونوز؟»

قوجا یئنه حیرانلیقلا رفیع'یه باخیب، دئدی: «بوخ، منیم قوجالیغیم منه لکه دئییل. سنین جاوانلیغین سنه لکه دئییل. بونلار طبیعتین علامت لری دیر. بونلار بیزدن قابق دا وار ایدی. حاققیندا دانیشدیغیم او لکه سئویلمه یین بیر لکه دیر. کؤله لیک له عینی دیر... اصلینده کؤله لیکدن ده پیس دیر.»

رفیع دئدی: «دئدینیز شئی استعمار و استثمار دیر.»
قوجا دئدی: «بو، استعمار و استثماردان داها پیس دیر. اگر او اولماسایدی، استعمار و استثمار باش وئرمزدی.» بیر قدر سوسدو، سونرا دئدی: «بعضی آدام لارین بیلگی یه نفرت ائتدی بی نی بیلرسن می؟»

رفیع درحال دئدی: «بلی، بیلیرم.»
قوجا دئدی: «من ده محض بونو دئمک ایسته ییردیم. بو چوخ قورخولودور، ائله دئییل می؟»

رفیع دئدی: «بو بؤیوک ضرروئریجی دیر... ائله اساسدا بوتون خدمت لری محو ائدن شئی ده بودور.»

قوجا گؤزلرینی قییا- قییا باخیب، دئدی: «بیر زمی نی تصور ائت کی، بعضی لری ظاهرده اورانی اکیب-بیچمک اوچون حاضر لاسالار دا، بهره وئرمه مک اوچون اونو قاقا قجادان زهیرله ییب لر.»

رفیع دوشونوردو کی، بو، بؤیوک بیر کشف اولماسا دا، بو مسئله نی باشا دوشمک چوخ مهم دیر. اولجه اونون وارلیغینی قبول ادیب، درک اتمک لازیم دیر. قوجا اونون فیکرینی اوخوموش کیمی دئدی:

«انسان لارین روحوندان بئله بیر لکه نجه سیلینه بیلر؟»

رفیع دئدی: «گنجه- گوندوز ایشله مک لازیم دیر.»

قوجا دئدی: «چوخ آغیر بیر ایش دیر. چونکی اولجه بئله بیر شئین وارلیغینی قبول اتمک لازیم دیر.» سونرا اوزونو سعادت'ه توتوب، دئدی: «سن نه دوشونورسن؟»

سعادت دندی: «گنجه- گوندوز ایشله مک لازیم دیر، بابا. بیلگیلی انسان لار یئتیشدیر یلمه لی دیر. مرحمت تک باشینا کفایت ائتمز.»

قوجا دندی: «دوغرودور. بیز حیاتا ایشینین بؤیوک حصه سینی یئرینه یئتیرن و ایندی زحمت لرینین بهره سینی آلان او اؤلکه لرین انسان لاری کیمی باخا بیلمه ریک... من آمریکادا اولاندا هر آن اؤز وضعیتیمیزی دوشونوردوم... بنله بیر وضعیت نرمال دئیل.» بیردن سعادت دندی: «بابا، شام وقتی دیر. صلابت ده گلدی.» سونرا رفیع'یه دؤندو: «بو یرون، گندک شاما.»

رفیع آیاغا قالخیب، قوجانین یانیندا اونون آیاغا قالخماسینی گؤزله دی. آما قوجا هله ده یئرینده اوتورموشدو. سعادت رفیع'یه دندی کی، آتاسی ناهار- شام یئمه یینی عادتاً ائله اورد، اوتوردوغو یئرده یئیر. قوجا رفیع'نین اورد اؤزونه گؤره دایاندیغینی آنلایان کیمی دندی:

«سن بو یور.»

شام میزینین باشیندا سعادت سورنگلی گؤز لری اولان اورتا یاشلی بیر قادینی (قوجاغیندا بیر پیشیک وار ایدی) رفیع'له تانیش ائتدی.

«صلابت، باجیم.»

بو ائنادا رفیع سعادت'ین تئز تئز مارق لا صلابت'ه باخدیغینی گوردو. اونون بو باخیش لاری رفیع'نی بیر طرفدن تعجب لندیردی، دیگر طرفدن ده ناراحت ائتدی. شامدان سونرا، سعادت رفیع'یه بیرلیکده عکس چکدیرمه یی تکلیف ائتدی. بیرلیکده و عایله ایله (سعادتین آتاسیندان باشقا) چوخلو عکس لر چکدیردیلر. رفیع سعادت'ین آتاسینین یانینا قاییتدیقدان سونرا دندی: «سیز بوردا تک قالدینیز.»

و قاباق کی یئرینده اوتوردو. قوجا اونا غضب له باخیردی. بیر دستمال لا آغزینی سیلیب (آلما یئیردی)، دندی:

«من ھنچ ۋاقت تەق قالمامېشام. ایندی دە تەق دئېلم... بو سۆزلری بەینمیرم. چوخ لاری بو سۆزلری آدم لارین اونلارا یازیغی گلمک اوچون دئیر... آدم لارین حاق لارین تاپدالانماسی باشقا شئی دیر.»

رفیع بېردن سعادت'ین سالونون قاپیسینا قدر گلیب- قایدیغینی گۆردو. اونونلا باجیسی آراسیندا نە باش وئردییی نی بیلمیردی، بیلک دە ایستەمیردی. قوجا اونا باخیب، دئدی:

«یئمه یینی یندین؟»

رفیع باشینی تریپتدی. دوشونوردو کی، ھنچ بېر سۆزو سئومیر. بوتون سۆزلر جفنگیات دیر. انشیدیر، آما دینلە میر. انلە بیل بېر سیرا آلت لردیلر. کۆکلە نیلر. بئین یوخدور، آما ذکا ادعاسیندا دیرلار. اگر بئین وارسا، نیه ھنچ نە یاراتمیرلار؟ گلە جک اوچون نقشە لری نە دیر؟

قوجا دئدی: «او دامغا حاققیندا نە دوشونورسن؟»

رفیع دئدی: «او گۆی لکە بارە سیندە حاقلی سینیز. آما نە ائتمک اولار؟» قوجا بېر قدر فیکیرلشدی، سونرا دئدی: «سن اومیدسینسن... یوخ (باشینی تریپتدی)، سنده اومید یوخدور.»

رفیع دئدی: «سبزجە، اگر بېر انسان باشقا فیکیردە دیرسە، یاخود بېر شئی یە اومید بسلە مە ییب، باشقا شئی لره اومید ادیرسە، بو، اومیدسین اولماسی دئمک دیر؟»

«خیر، بو او دئمک دیر کی، آنجاق بو مسئله دە اومیدلی دئیر.»

«من بو مسئله ایلە باغلی اومیدلی اولماسام دا، بو بارە دە دوشونورم و آرزو ائدیرم کی، بئله بېر حادثە باش وئرسین. آما نە ائتمک اولار دئدییم شئی، او دئمک دیر کی، منجە، ھرکس اۆز ایشیی ایلە مشغول اولمالی دیر. ھرکس اختصاصی اولمایان بېر شئی حاققیندا دانیشا بیلمز. من بئله نظمی بو محیطدە گۆرمورم. ھرکس اۆزۈنە ھر شئی حاققیندا دانیشماغا اجازە وئیر. بو اولماز. بو او

دنمک دئیل کی، اونلار چاره آختاریرلار. اونلار چاره آختارار بیلمز لر. بو آنجاق اؤزونو گؤستر مک اوچون بیر اصول دور. بو پیس بیر آلیشقانلیق دیر. هر شئی محو ائدیر.»

بیردن قوجا دئدی: «یوخ، سنده بیر اومید سیز لیک حیسی وار.»

«منجه سیزین ایچینیزده اولان او اومید آنجاق اؤزونوزو راحت حیس ائتمه یینیز اوچون دور. اؤزونوزدن راضیلیق حیس ائدیر سینیز. یوخسا عمل ده نه وار؟ عمل ده بیز نه گؤروروک؟»

رفیع بیر آنلیق دایاندی، سونرا دئدی: «بیلیر سینیز، منجه، بو دا، او گوی لکه نین بیر حصه سی دیر... بو اومید دئیل، ساکیت لشدیریجی حب دیر... اومید بئله اولای بیلمز، نه اومید ساکیت لشدیریجی حب دیر، نه ده عمل دوشونجه سیز بیر شعاردیر... بیرینجی بیزی درین بیر نفرته، ایکنیجیسی ایسه فاشیسمه آپاراجاق. بئله بیر فاشیسمه ده تانیس دا یاد دیر.»

قوجا بیر آز اوجا بیر سسله دئدی: «بس اومید نه دیر؟ بس بیز نه ائدک؟ اوتوروب باخاق؟»

«منجه اومید ایشله مک له عینی دیر. آما ایشله مک چتین دیر. دوشونمک چتین دیر. اگر بیز اولمک و دوشونمک آراسیندا سئچیم ائتمه لی اولساق، اولمه یی سئچهریک. بیز همیشه باشقا فرصت اوچون هر شئی تأخیره سالمیشیق. حیاتی میزین بوتون مسئله لرینی حل ائتمک اوچون همیشه او فرصتی گؤزله میشیک... بئله بیر وضعیتده اومید هاردا، عمل هاردا؟»

قوجا عینی اوجا سسله دئدی: «سن بویور بیز نه ائتمه لی بیک؟»

رفیع دئدی: «بیزیم اوچون واجب اولان شئی لر اوزره نینده ایشله مه لی دیک... آنجاق بیلگی یه نفرت ائدیر دندینیز همین انسان لار بونا ایمکان وئرمه دیلر... بونلاری ایسته یین لر تک قالدی... سونرا تک قالان عینی آدام لار دا بیر بیرینی تک بوراخدی لار.»

رفىع بىردىن آياغا قالدۇى. قوجا دىدى:

«نە اولوب؟»

رفىع دىدى: «من گىتمەلىم.»

قوجا سويوق قانلى لىقلا دىدى: «سن ھەم اومىدسىزسن، ھەم دە قورخاق سان.»

رفىع دىدى: «گۆى لىكەنى اونوتمايىن، او بىر بىر يىمىزى اۆلدورمەيە مەجبور

اندەجك گوجە مالىك دىر.»

و درحال سالونون قايسىنا طرف گىتتى. قوجا قىزارمىش بىر صورات لا «سن

بىر قورخاق سان.» دىئە آرخادان قىشقىردى.

رفىع حىطە گىرنەدە اۆزونو قارا بىر كوتلەدن چىخمىش كىمى حىس اتتى. آما

قارانلىق گۆيو گۆرنەدە، ناغافىل آلىنا بىر يارپاقدان داملايان سويوق بىر ياغىش

داملاسى كىمى بىر سۆنىچ حىسى روحونا داملادى. آرتىق ائوپنە گىدىردى. بىنانىن

كىچىك قايسىنىن ياندا بىر قوش سىنى ائىدىب، دايداندى. قوشون سسى نە

دايداندى، يوخسا سەادت'ە آرخاسىنجا گىتمەيە ايمكان وئردى؟ ھەر ايكىسى. انلە بو

وقت سەادت كىفى آلىندە قاچاقچا اونون ياندا گىلدى. رفىع اونو گۆروب، دىدى:

«وداع لاشمادىغىم اوچون منى باغىشلايىن. آرتىق بعضى شى لره دۆزە...»

سەادت اونون سۆزونو كسىب، دىدى: «باشا دوشورم. سىز باغىشلايىن...»

بو يرون، سىزى من ائوپنيزە يىتتىم.»

ائوہ ياخىنلاشانا قدر بىر سۆز دىئەدىلر. خىيابان لاردا ھىچ كىم يوخ ايدى.

سەادت، يول بو يو بىر ابيىن اورتالارىندا يول گىندن، دوشە بىلەجەيى اوچون داياغى

اولمايان بىر كىندىر باز كىمى رفىع'نىن قارشىسىندا كىچىر دىيى حىس لردن ھىچ نە

دىئەدى (بونو رفىع داھا سونرا دوشوندو)، آما ائوپن ياخىنلىغىندا بىردن دانىشماغا

باشلايىب، دىدى:

«من باباما دىدىيى نىز ھەر شىيى ائىتتىم. سىز حاقلى سىنيز.»

رفیع ائلہ بیل بیر نئچه دقیقه قاباق بیر دؤیوشمکدن قورتولموش کیمی اودقونوب، بوغوق و یورغون بیر سس له دئدی: «چوخ ساغ اولون.»
سعادت کیفینی آچدی، ایچیندن بیر ظرف چیخاردیب، اونور رفیع'یه وئردی.
«واقتینیز اولاندا اوخویون لطفاً.»

رفیع دئدی: «نه دیر بو؟»
سعادت «بو بیر یازی دیر.» دئییب، ماشینی کوچه نین باشیندا ساخلادی.
کوچه نین سونونا یاخین بیر یئرده، بیر قاپینین باشیندا لوت بیر لامپ یانیردی.
سعادت بوغوق بیر سس له دئدی:

«باغیشلایین... (اؤسکوردو) سیز هم آغیللی سینیز، (سسی گنتدیکجه
ضعیف له ییردی) هم مرحمتلی سینیز، هم ده حرمتلی سینیز.» سونرا یاواشجا
باشینی صندلینین آرخاسینا دایاییب، عینی بوغوق و ضعیف سس له آرتیردی:
«من... من سیزی سئویرم.»

رفیع باشینی آشاغی سالیب، دئدی: «هر شئی اوچون تشکر اندیرم.»
سونرا ماشیندان ائنیب، کوچه نین سونونداکی ایشیغا دوغرو گندر کیمی یولا
دوشدو. ائوین قاپیسینا چاتانا قدر باشینین آرخاسیندا سعادت'ین باخیش لارینین
حرارتینی حیس ائتدی.

سعادت گیلین ائوینه گتدییی گوندن اوزون بیر مدت کئچمیشدی. هردن او گنجهنی خاطرلایاندا اورانی یوخودا گوردویونو حیس ائتمیش، حتی بیر دفعه اورانی یوخوسوندا گؤرموشدو. سعادت ماشیندا اونا وئردییی ظرفی، یوخوسوندا او ائوده، آتاسینین، باجی سینین و قاش قاباقلی عمیسی اوغلونون گوزو قاباغیندا کیفیندن چیخاردیب اونا وئرمیشدی. رفیع ائله او گنجه ائوه قاییداندان سونرا سعادت'ین گوی قلم له یازدیغی او متنی اوخوموشدو. او، رفیع'نین تانیمادیغی سوسور، لی ورف، لیکاف، هالیدی کیمی بیر نچه دیلچینین فیکیرلریندن استفاده ائتمک له رئال لیغین یارادیلما سیندا دیلین تأثیرلی طرفی حاققیندا ماراقلی بیر متن یازمیشدی. آما رفیع'نی بو یازی دا ماراقلاندیران شی اونون ایل لر قاباق ترک ائدیلمیش و باخیم سیز قالمیش نچه یوز ایل لیک بیر یئرین گوی داشلارینا استناد ائتمه سی ایدی. یازی دا، سعادت او ساکیت لشدیریجی رنگ لری سئچن و اونلارلا داش بویایان انسان لارین روح حال لارینین و حیات لارینین نجه اولدوغونو و او انسان لارین زمانیندا دیل ایله رئال لیغی بیلک آراسیندا نه باش وئردینی

سوروشموشدۇ. بو مسئلە رەفيع 'نى او قدر مارق لاندېر مېشىدى كى، بو مدت عرضىندە بىر دېفە او پىرە باخاماغا گىتمىش، آنجاق اوردا اوجا بىر دووارلا قارشى لاشمىشىدى. بونونلا بىلە، او يىننە دە بو موضوع حاققىندا دوشونمە يە دوام ائتمىش، حتى بو موضوع دان الھام لايىب، بىر نىچە طرح چك مېشىدى. سونرا بو بارەدە مرجى ايلە دانىشماق فيكرىنە دوشموش، مرجى 'نين اونا وئردىيى كىتابى ھلە اوخوما دىغىندان و اونون بو بارەدە سوروشا جاعى احتمالىنى دوشوندۇ يونە گۆرە، گىتمىز دن قاباق كىتابى اوخوماغا قرار وئرمىشىدى. كىتاب ھلە بىتمە مېشىدى، آما تعميرە وئردىيى يانمىش حامام و تىلاتورونو تعميرچى دن آلماغا گىدىب، دوكانىن باغلى اولدۇغونو گۆردۇ يو گون، قايىتىدىغى يولدا بىردن مرجى 'يە گىتمە يە قرار وئرمىش و گىتمىشىدى دە. مرجى اونون سۆزلىرىنى ائىشلىدىن سونرا اورالارى تانيدىغىنى سۆيە مېش، گىجە نىن قارائليغىندا فنرلە اورا گىتمە يى تكليف ائتمىشىدى. سونرا اوز آرالارىندا صباح گىجە نى بىرلىكدە اورا گىتمە يى قرارلاشدير مېشىدىلار (رەفيع ايلە گۆرۈشۈندە مرجى كىتاب حاققىندا ھىچ نە دئمە مېشىدى).

آخشاما ياخىن، رەفيع سويوق ھاوا يا گۆرە قالىن پالتار و گزىنتى يە اويغون باشماق گىيىندى، جىيىنە بىر فنر قويوب، خىبابان لار تاكسى لاردان بوشالمامىش، قايىدان چۆلە چىخدى. اوزون بىر مدت دن سونرا ايلك دېفە ايدى كى، گىجە نىن قارائليغىندا ائودن چىخىردى. گىجە لر كوچە لردە گزمە يى سئوردى، آما بو گىجە شەرە چۆكدۇ يو گىجە نىن قارائليغى او قاباق كى يولداشلىغى و صلح سئورلىيى يوخ ايدى. حال بوكى او، او گون لر تىنھا انسان لارى آنلا بىردى؛ اونلارا اورا- بورا بۆلدۇ يو دىنجلدن كۆلگە لرى ايلە انسان لار آراسىندا آج گۆز لولويون معناسىز ليغىنى خاطر لادىردى. ائە بىل آداما دئىردى كى، گل بوردا، منىم بو كولگە لرىمىن بىرىندە اوزان، بىر آز دىنجىنى آل. ايندى ايسە ائە بىل اوزا قدا دايانمىشىدى. يئرتىجى بىر حيوان كىمى آدامىن ياندىن سوروشوب، قاچىردى. بىلە بىر گىجە نى سىر ائدن رەفيع، قارشى سىندان سرعت لە كىنچن، سونرا اونو گۆروب، دالى- دالى گلن بوش بىر

تاکسی‌یه میندی. بلکه شوهر ده او ساکیت گئجه‌لری دوشونوردو؛ سرعت‌له گتدییه نه گۆره شهرین گئجه‌سینده اونو ساخالایاجاق هئچ نه یوخ ایدی. بلکه او حیوان اوزونو اونا دا گوسترمیشدی. بلکه ده بونا گۆزه او ساکیت گئجه‌لرین آدام‌لاری بیربیرینی تانیمدان تانیردیلر، یوخسا نییه شوهر اونو دوز مرجی‌نین دوکانینین اولدوغو کوچه‌نین آغزیندا سالیب، اوندان پول دا آلمادی؟

بو سؤالی دوشونه- دوشونه قارانلیق کوچه‌یه گیرن رفیع، یاواش یاواش کوچه‌ده ایره‌لی له‌مه‌یه باشلادی. مرجی‌نین دوکانینین سولغون ایشیغی کوچه‌نین دیبینده‌کی گۆیون قارانلیغینی اطرافین قالین قارانلیغیندان آیرمیشدی. اوزاقدان مرجی‌نین دوکانی قارانلیق بیر صحرائین اورتاسیندا اولان اوتوراق بیر کاروانین ضعیف ایشیغی کیمی گۆرونوردو. ائله‌بیل بیرآزدان سونرا او کارواندان ایکی نفر آل‌لرینده فنرله بیر نئچه یوز ایل بوندان قاباغا قایداجاقدیلار. رفیع قارانلیقدان چیخیب، دوکانین سولغون ایشیقلی قاپیسیندان ایچهری گیردی. مرجی‌نی آغ اوسته دورموش، اطرافینا باخیردی. رفیع دئدی:

«حاضرسان؟»

مرجی گئیندییه پالتاری و آئینده‌کی فنری رفیع‌یه گوسته‌ریب، دئدی: «من حاضیرام.»

رفیع دئدی: «اوندا باغلا، گئدک.»

بیر نئچه دقیقه عرضینده گجیل‌دن صاحب‌الامر میدان‌نی‌نا دوغرو گئتمه‌یه باشلادیلار. رفیع دوشونوردو کی، تاریخ بویو مختلیف دوشونجه‌له مالیک بیر چوخ انسانین کئچدییه یئرلرده یئریمک، چتین‌لیک چکمه‌دن کیتاب اوخوماق کیمی بیر شئی دیر. بو کیتاب، بو بؤیوک کیتاب، اونو احاطه ائدیپ. انسانی ایسته‌سه ده، ایسته‌مه‌سه ده، نه قدر بیلگیسی وارسا، بیر آز دا اؤزونون اطرافی تریبه ائدیر. آما او بونا باخمایارق، دوشوننده بو دوشوندویو دوشونجه‌نین آنجاق اؤز دوشونجه‌سی اولدوغونو دوشونور. رفیع بیر آنلیق گۆی لکه‌نی خاطرلادی. سونرا مرجی‌یه

باخدی. بئله بیر وضعیتده اونا بونو دئییه بیلمزدی (اصلینده هنج کیمین اونلارین سسینی ائشیتمه‌سینی ایسته‌میردی). بیردن ایتالیان بیر فیلسوفون کیتابیندان بیر جمله یادینا دوشدو: ساختا فرصت دوزگون فرصت دئییل. بس او مکانی گۆرمک اوچون سئچدیک‌لری فرصت ساختا دئییلدی می؟ ایندی بو حاقدا دوشونن رفیع، بوندان قاباق دا بو حاقدا دوشونموشدو. اونون فیکرینجه، ساختا بیر شئی انسان لارا فایدا وئرمک یئرینه بیر گروهون مقصدلرینه خدمت ائدن بیر شئی ایدی. سونرا تاریخ کیتابلارینین همیشه اونودوغو او آدسیز انسان لار حاققیندا دوشوندو؛ آدلاری قالان لار اوچون یاشامیش کیمی گۆرونن او انسان لاری.

بیردن مرجی بیر آنلیق رفیع‌نین یاواشجا قولونو توتوب، اونو دار و قارانلیق بیر یولا طرف آپاردی. دار یولا گیردیک‌لری آن، ایکسی ده فنرلرینی یاندردیلار. سویوقدان و یورغونلوقدان نفس‌لری توتولسا دا، آز-چوخ گجیل‌دن باشلادیق‌لاری سرعت‌له ایره‌لی‌له‌بیردیلر. او دار یولون هر ایکسی طرفینده رطوبت ایی وئرن سوواقلی دووارلار وار ایدی. یولون سونونا چاتاندا اوز بویلاریندان اوجا بیر دووارلا قارشیلانمیشدی. رفیع دندی:

«من ده کنچن دفعه انله بورا گلدیم، اما بو گلدییی میز یولدان گلمه‌دیم.»

مرجی دندی: «بورانین باشقا یولو یوخدور کی.»

رفیع قاباق‌لارینداکی دووارا باخیب، دندی: «ایندی نه ائتمه‌لی‌بیک؟»

مرجی اطرافا باخیردی. رفیع دندی:

«نه آختاریرسان؟»

مرجی دندی: «آیاغیمیزین آلتینا قویماق اوچون بیر شئی آختاریرام.»

رفیع ده اطرافا باخماغا باشلادی. نهایت، مرجی کفایت قدر اوزون، گنیش بیر تخته تاپدی. ایکسی یاندان تخته‌نی قالدیریب، گتیردیلر، بیر اوجونو دایادیلار دووارین اورتاسینا. سونرا بیربیر تخته‌نین اوستونه چیخیب، دووارین باشیندان او طرفه آتلادیلار.

رفیع حیطین دۆشه مه سینه دوشنده ساغ توپوغو اینجیدی، آما هنج نه اولمامیش
کیمی آیاغا قالخیب، حیطده یئرمه یه باشلادی. مرجی فزینین ایشیغینی
اطرافداکی دووارلارین بیرینه سالیب، دندی:
«باخ!»

رفیع گندیب، عینی دووارین قاباغیندا دایاندی، اؤز فزینین ایشیغی ایله دووارا
باخدی. دووارین بعضی یئرلرینده کیچیک گۆی کاشی لار وار ایدی. رفیع بش یوز
ایل بوندان قاباغا قایتدیغینی و او دووارلارین کاشی دوشن مه سینین ایلک
گون لرینده اورا گلدی بی نی حیس ائتدی. ائله بیل بوتون اوستالار و فعله لر او گونکو
ایشلرینی بیتیریب، یورغون-آرغین اؤز ائولرینه گنتمیشدی لر. بو حیس اونو بیر نجه
دقیقه لیک اوردان اوزاقلادیردی. اونلارین نجه دانیشدیق لارینی، نجه
گنینه دیک لرینی، نجه ایشله دیک لرینی، نجه ییب-ایچیب-یاتدیق لارینی
دوشوندو. حتی ائولرینه گتدی. بو فیکیرلردن سونرا اؤزونو او آدسیز انسان لارین
یاشادیغی گون لر آراسیندا گوردو. او اوستالار و او فعله لر صباح ایش اوچون یئنه
اورا گله جک دیلر. اونلار بو گنجه گلسه یدی لر، بش یوز ایلدن سونرا زحمت لرینین
بو شا گتدی بی نی گورمک اوچون اورا گلن بیر آدم لا قارشیلار دیلار. ببردن او
انسان لارین حیات لارینین سس سیزلی بی و اؤز آن لارینین سکوتو آراسیندا
مرجی نین اوزاقلاشما قدا اولان سسینی ائشیتدی. «حیطده کی بوتون دووارلارین
وضعیتی عینی دیر. دووارلاردان چوخلو کاشی لار چیخاریلیب... گل زئرمی یه
گندک.»

مرجی نین آرخاسینجا گندن رفیع، باشقا بیر دونیا یا گیرمیش کیمی زئرمی یه
گیرد. زئرمی نین دۆشه مه سی گۆی کاشی لار لا بیغیلمیش تل هورگو دسته لری
ایله دولو ایدی. کیچیک کاشی لار توردا توتولان کیچیک، جانلی بالیق لار
بنزه بیردی. ائله بیل بش یوز ایلدن سونرا رنگ لری ایله بیری لیکده توتولموش دولار.
رفیع فیکیرلشدی کی، بیر گۆی باشقا بیر گویون قارشیسیندا نجه دایانا بیلر؟ بو

گوی لر حیاتین اوزودور. بونلاری یارادان لار نئجه دوشونوردولر؟ انله بیل کاشی لارین رنگ لری اونو یارادان لارین شعورونا بیر باشا باغلی اولان بیر شئی گوسته ریدی. اوردا، عاغیل و سنجیم آراسیندا نه باش وئرمیشدی؟ بئنی بنله بیر سنجیمه حاضیرلایان نه ایدی؟ رفیع بو دفعه تورلارا باخاباخا یارادان لاری بالیقچی لار کیمی تصور ائتدی. بو بالیق لار هانسی ده نیزین بالیغی ایدی؟ انله بیل ایکی دفعه توتولموشدولار. و بو، اونلارین ایکینجی اسیرلییی ایدی: بیرینجیسی رنگ سنجیمینه گوره، ایکینجیسی ایسه رنگ لری یاشینا گوره. آما او رنگ لری سنجن عاغیل ایله رنگ لری آنجاق یاشینی گورن عاغیل آراسیندا اساسلی بیر فرق وار ایدی. بو فرق ساغلام بیر انسانین گنت- گنده نوخوش لانماسینا بنزه بیردی.

بیردن تور باغلامالاریندان بیرینین یانیندا اونا تانیش گلن آل یاریسی قدر بیر پارچانین ایلیشیب، قالدیغینی گوردو. ائیلیب، توردان پارچانی چبخارتدی. پارچا، سعادت'ین ماتوسونون پارچاسینا چوخ بنزه بیردی. اونون آرخاسینجا گجیل'ه گندن گون، او ماتونو گئینمیشدی. داها سونرا کلاسدا عینی ماتونو ائینینده گورموشدو. بیر آنلیق مرجی'یه باخدی. سونرا پارچانی جیبینه قویدو. مرجی پئرده چؤمه لیب، بیر شئی یه باخیردی. پارچانین سعادت'ین ماتوسونون پارچاسینا بنزه مه سی رفیع'یی هم ماراقلانديرمیش، هم ده بیر آز قورخوتموشدو. او بورا گلمیشدی؟ نئجه گلمیشدی؟ او دووورا نئجه دیرماشیب، بو طرفه آتلامیشدی؟ یئیندن مرجی'یه باخدی. مرجی هله ده تاپدیغی ایله مشغول ایدی. رفیع جیبیندن پارچانی چبخارتدی، اونا داها دقت له باخیب، بو دفعه اونو اییله دی، سونرا یئیندن جیبینه قویدو. فیکیرلشدی کی، سعادت او یازیینی یازماق اوچون بو پئری یاخیندان گوروب. بونا هم ایناندی، هم ده اینامادی. سعادت'ین شخصیتینی بیلمه سی اونون ایناماسینی ایسته بیردی، آما زامان، یول، دووور و بیر نئچه باشقا شئی لر اونون اینانديریجی اولمادیغینی بیلدیریردی. رفیع بیردن گووه نه بیلجه یی بیر پئردن اوزاقلاشدیغینی حیس ائتدی. او بو حیس دن قورخمادی. چونکی او آنا

قدر بونو بیر نئچه دفعه یاشامیشدی. اگر او سعادت‌دن و باشقالاریندان بیر باشقاسی کیمی دانیشا بیلیردی‌سه، اؤزو حاققیندا دا بیر باشقاسی کیمی دانیشا بیلیردی. ائله بیل رقص ائتمک اوچون اورتالیغا چکیلن لر کیمی اؤزو اؤزونو اورتالیغا چکیردی. اورتادا دایاناجاق یئر یوخ ایدی. سعادت ده اونون قارشیسیندا بنله رفتار ائدیردی. اونون یانیندا گؤرونمکدن قورخموردو. ایندی او دا اؤزونو اورتالیغا چکمیشدی. عاغیل اورتادا اولمالی ایدی. عاغیل، عاغیل، عاغیل. و بو عاغیلین اؤزو اوچون خصوصی بیر دیلی وار ایدی. یاخشی عاغیل دیلی اورتالیغا آپاراریر، اونون رقصینه زمین حاضیرلا بیلیردی. رفیع بونلاری دوشونه- دوشونه کیچیک گۆی کاشی لارا باخیردی. او کیچیک، جانلی بالیق‌لار عاغیلین دیلی دئییلدی می؟ بیردن مرجی اونا باخمادان یاواشجا دئدی:

«ئشیدیرسن؟»

رفیع یوخودان او یانمیش کیمی دئدی: «نه‌یی؟»

مرجی دئدی: «یاغیش یاغیر.»

سونرا یئریندن قالخیب، رفیع‌یه طرف دؤندو. آل‌لرینده بیر نئچه کیچیک، گۆی و ساری کاشی وار ایدی. رفیع کاشی‌لاری گۆرن کیمی دئدی:

«اونلاری نه ائدیرسن؟»

مرجی دئدی: «بونلاری آپارماق ایسته‌ییرم.»

رفیع دئدی: «یوخ، بو ایش دوغرو دئییل.»

مرجی دئدی: «آما بونلار هنج نه دئییل. چوخونو آپاریلار.»

رفیع دئدی: «بیز اونلاردان دئییلیک.»

مرجی دئدی: «دوز دئییرسن.»

و درحال آئینده‌کی کاشی‌لاری باغلامالاردان بیرینه قویدو.

زئرمی دن چیخدیقلاریندا گۆی چاتلامیش بیر دام کیمی داملا بیلیردی. فئرلرینین ایشیغی ضعیفه میشدی. یئر پالچیقی ایدی. چتین‌لیک‌له دووارین

اوستوندن کئچدیلر. گاهدان یورغون اوزلرینه دامجی دوشور، اونلاری بیر آنلیق یوخولاریندان او یادیردی. دار یولا گیرنده چوخ یاشلی بیر آدمین سسینی ائشیتدیلر.

«گلین بیر استکان چای ایچین.»

سس قارانلیقدان گلیردی. یاشلی قادین، یوخسا یاشلی کیشی اولدوغو آیدین دئییلدی. بیر آز سونرا قارانلیغین یاخین بیر یئرینده اوزون بیر پالتونون اوجو و رزین بیر چکمه نین پارلیتسی گؤرونودو. رفیع ده، مرجی ده، عینی وقتا سلام وئردیلر. یاشلی اونلارین سلامینا جواب وئریب، دئدی:

«من گؤزتچی یم. بورانین گؤزتچیسی... منی بورانی قوروماق اوچون قویوبلار بورا... باشا دوشورسونوز؟ منه دئییب لر کی، هنج کیمین یوخاری چیخماسینا اجازه وئرمه... آما بورا کیم گه لر؟ اؤزگه گلسه یدی، درحال باخاردیلار... بیز اؤزگه لری سئویریک... اؤزگه لرین سؤزو بیزیم اوچون سنددیر. آما بو همیشه روحوموزون درین لی یینده دیر. بونو بیریری میزه گؤستمه ریک. بیریری میزله دانیشاندا اؤزگه نی سؤیه ریک. آما عینی اؤزگه یاخینا گلنده اونون باشماق لارینین توزونو سیله ریک. انله دئییل می؟»

رفیع گولومسه دی. ایره لی گتمک ایسته دی، آنجاق باشماق لارینا یاپیشان پالچیق یئرمه سینه ایمکان وئرمه دی. یاشلی دئدی: «من سیزین کیمی گنج لرین بو یئرلری گؤرمه یه (سسی گتتدی کجه اوزاقلاشیردی) گلدی بی نی گؤرنده سئوینیرم.» گولودو، دئدی: «اصلینده من سیزی قورومالی یام. سیز گنج لر بو اولکهنین خزینه لری سینیز.»

قارانلیقدا یاخینلاشیب، قارانلیقدا اوزاقلاشان بو اوزو گورونمه یین یاشلی، سسی و سؤزو ایله رفیع یه و مرجی یه اورتاق بیر یوخو گوردوک لرینین حیسی نی یاشاتمیشدی. او گئجه اونلار دامجی لایان یاغیشین آلتیندا، شهرین بیر نقطه سینده آیریلانا قدر، هر دانیشاندا بو بیرلیکده گوردوک لری یوخو حاققیندا دانیشدی لار. آما

آیریلمادان قاباق مرجی نین تکلیفی ایله هفته سونو حبیب'له رفیع نین ائوینده
گۆروشمه یه قرارلاشدیلار.

e-book

ایشیغی اولان، سیرلری گۆرموردو. سیرلری گۆرمه‌ین اوچون هر طرف قارانلیق ایچینده ایدی. آنجاق ایشیق یالئیز اونون ایشیغی ایدی. او ایشیق گئجه‌لرین، گوندوزلرین، تورپاق‌لارین، شهرلرین، خیابان‌لارین، کوچه‌لرین، ائولرین، دوکان‌لارین، دووارلارین، خاطیره‌لرین، آرزولارین آرخاسیندا یا دا اوزه‌رینده ایدی. انسان‌لار حرکت ائندنه و اونلارین حرکت ائتدییی سببدن بوتون روحوندا و بئینینده‌کی بو یئرلر یئر ده‌ییشدیرنده بو ایشیق گیزله‌نیردی. او، انسان‌لارا و یئرلره گۆزه‌گیزله‌نیردی. آما گیزلندییی نده بئله، ایستیسى اولدوغو وقت لاردکی کیمی ایدی؛ بلکه ده بوندان بیر آز داها چوخ؛ چونکی حسرت اونون حرارتینی ایکی قات آرتیریردی. ایشیغی اولانی، بلکه ده ایشیق اونو اؤزو ده بیلمه‌دن اؤز طرفینه چکیردی. ایشیغی اولان، همیشه گۆزلری و عاغلی ایله ایشیغا باخباخا قارانلیقدا گلیب، قارانلیقدا گئدیردی. بس سیرلر نجه یاراتیلیردی؟ او سیرلر پارالایان هۆرومچک تورلاری کیمی اؤزونه‌مخصوص ایشیغی اولان بیرینین اطرافینا نجه چکیلیردی؟ اونلارین بیر حصه‌سی ایشیغین ایشیق کیمی تانیندیغی آندان

توخونماغا باشلايدى. ايشىغى اولاندا دەيىشىك لىك اولوردو. او بو دەيىشىك لىك ساپە سىندە بىلدىيى ھەر شىيى او نودور، انلە بىل باشقا بىر وارلىغا چئورلىيدى. اۈزۈنە اينامىنى ايتىرىر، سۇال لار بىن چوخونا جواب تاپا بىلمىر، بوتون يول لارى اوچوروم كىمى گۇرور، اوچورومون اۈزو اول بىلن ايشىغا سىغىنيدى. ايچىندە ھمىشە دقتى جمع لەمە يە امكان وئرمە يىن معين بىر ھىجان وار ايدى. اونا گۇرە دە، مثلاً، آدلارى قارىشىدىدى؛ بىر كىتابىن آدى ايله بىر فىلمىن آدىنى سھو سالىدى. بوتون بونلارا ايشىق طرفىندن اونا طرف گلن عىنى تورلار سبب اولوردو. آما اونوتماق اولماز كى، اونون بىر قبول انديجىسى وار ايدى؛ آنجاق او تورلارى قبول اندن بىر قبول انديجى. ايشىقدان اونا طرف گلن او تورلار اونون حىس لىرىنە باغلاىب، اونو كوكلايا چئورلىيدى. بس بو كوكلاىن ساپ لارى ھانسى آل لىرلە ھىرە كىرەيدى؟

گۇي كاشى لارىن اولدوغو يئردن قايداندان برى تاپدىغى پارچانى ميزىن اوستونە قويوب، تىز- تىز اونا باخان رفيع، اونا باخابا خا بو دفعە سۇگى حاققىندا فيكىرلىشىدىكىن سونرا يئنە اونو گۇتوروب، ايىلەدى. سعادى سونونجو دفعە بش ھفتە قاباق گۇرموشدو. بو اوزون بىر مدت ايدى. ايندى سعادى ھاردا ايدى، نە انديردى؟ ياخىنلاشاندا اوزاقلاشيدى. اوزاقلاشاندا، ياخىنلاشيدى. ايندى اوزاقدا ايدى. و اوزاقدا اولدوغو اوچون ياخىنلاشمىشىدى. بو حسرت دئىلدى مى؟ رفيع درينە گىتمەك ايستەمە يىن و عىنى سۇبىيە دە اوزن بىر اوزوجو كىمى بونون حسرت اولدوغونا اينانماق ايستەمىردى. بىلە بىر ھىرە كىرە، بىر آز قاباق دوشوندىبو قارانلىق لارا گىرە جە يىندن قورخوردو. آما بىليردى كى، بو، پالتار، باشماق و باشقا شى لرى سۇچمەك كىمى دئىل. سۇگى اۈز سىستىمىنى گوج لندىرەك اوچون شو سۇچكى لرى كىچىر بىر دىكتاتور كىمى ايدى. آما عاشىق، دىكتاتورون گۇز باغلايىچىلىق لارى نىجە سىندە ھمىشە سۇگىلىسىنى سۇچدىيى نى دوشونوردو. حال بوكى، عاشىقىن بىر حصە سى معشوقون روھوندا ياشايدى. عاشىق آنجاق

اونو آختاریردی. بو، ساده‌جه بیر آختاریش ایدی. بونو دیکتاتور بئله ایسته‌میش و چوخلان اونلاری بیریری اوچون سچمیشدی.

آنجا اساس حکایه تکجه بو دئیلدی. اساس حکایه رفیع‌نین باشقا بیر ایشیغینین اولماسی ایدی. او دا تورلارلا او ایشیغا باغلانمیش، باغلاندیغی اوچون ده‌یشمیش، بو ده‌یشیک‌لیک‌لر سایه‌سینده گونده‌لیک حیات‌لا باغلی بیر چوخ شئی اونوموش، باشقا بیر وارلیغا چئوریلیمیشدی. اصلینده یاشادیغی یئرده، هامینین گوزو قاباغیندا، بو فرقلی وارلیق یاواش یاواش بیر توریسته دؤنموشدو. بو توریست اوز محیطینی تانیدیغینا گؤره بوتون توریست‌لردن فرقلی اولسا دا، اونلار کیمی باشقا بیر دیله مالیک ایدی. اونا گؤره ده انله‌بیل دیلینین ایچینده باشقا بیر دیل آله اتمیشدی؛ بیر دوشونجه دیلی. او بئله دوشونوردو کی، عاغیل ترپنمه‌سه، دیل ترپنمز. دیل ترپنمه‌سه، هئچ نه یارانماز.

قاپی دؤیولدو. رفیع ساعاتا باخدی، دوداغینین آلتیندا دئدی: «گلدیلر.» تله‌سیک گئدیب، قاپینی آچدی. مرجی و اونون دوستو حبیب ایدی. رفیع اونلاری ایش اوتاغینا گتیردی. آل‌لرینده بیر قوطو شیرینی و بیر کیتاب وار ایدی. مرجی قوطونو رفیع‌یه وئردی. رفیع قوطونو اونلارین قارشیسینداکی کیچیک میزین اوستونه قویبدو. بو آرادا حبیب ده گتیردی کیتابی رفیع‌یه وئردی. رفیع اونا تشکر ائتدی، کیتابی آچیب، باخدی. حبیب‌ین یازدیغی بیر رمان ایدی. رفیع اوچون یازیب، امضالا میشدی. مرجی رفیع‌یه دئدی: «بو گون روزنامه حاققیندا دانیشاجاغیق.»

رفیع حبیب‌ین کیتابینین آدینی دوشونوردو: گوی لکه؛ اوزونو ساخالایا بیلمه‌دی، حبیب‌ه دئدی: «سیاسی رمان دیر؟»

حبیب تعجب‌له دئدی: «سیاسی دئینده نه‌یی نظرده توتورسونوز؟»

رفیع دئدی: «سیاسی موضوع‌لاردان بحث ائدن بیر رمان.»

ھىبب دىئى: «چوخ دىئىل. بىر آز.» گولومسەھىبب، درحال دىئى: «سىز سىياسى رمان لارى سئورسىنىز؟»

رفىع دىئى: «من كامو كىمى يازىچى لارىن رمان لارىنى داھا چوخ سئورم.»
ھىبب دىئى: «من دە اونلارى سئورم... اصليندە، اونلار دا سىياسى يازى لار يازىپ لار... اما بىز ھمىشە سىياسىتىن ايچىندە ياشامىشئىق، دىئەلىم كى، وضعىتى آراشدىرماق اىمكانىمىز اولمايىپ.»

رفىع گۆى لكە حاققىندا دوشونە-دوشونە كىتابى ورق لە بىردى، دىئى: «رمانىن آدى منى داھا دا مارق لاندىردى. اوخومالى يام.» ھىبب دىئى: «منىم كىتاب لارىم ھلە چاپ اولونمايىپ (بىر آنلىق مرجى يە باخدى)... اونلارى چاپ ائتمىرلر.»
رفىع دىئى: «سىز اۆز دىلېمىزدە يازىرسىنىز. اصليندە ھر يازىچى اۆز دىلېندە يازىر. باشقا دىلدە يازان يازىچى آزدىر.»

ھىبب دىئى: «ناشرلرىن چاپ ائتمەمەسىنىن سىببلىرىندىن بىرى دە بودور. دىئىك اولار كى، اوخوجوسو يوخذور. اونلار اوخومورلار.»

رفىع دىئى: «سىزجە، بو مسئله دىلدن چوخ يازىچىنىن ذھنى ايلە باغلى دىئىلمى؟»

ھىبب دىئى: «بلى، بو تامامى ايلە دوغرو دور. يوزدە يوز... كئچمىش يازىچى لارىمىز ھمىشە كىندىن يازىپ لار. بىلدىيى نىز كىمى، بونون بىر آز دا سىياسى سىببى وار... بو مسئله دە رمانى مىزىن اوردا قالماسىنا سىبب اولوب. بىز رمانى او درەدن چىخارمالي يىق. رمان چوخ مەھم بىر فنومن دىر. يازىچى لارىمىزىن كىتاب لارىنىن دىلېنە باخسانىز گۆرەرسىنىز كى، يازماق اىستەدىك لرىنى چوخ اينجە يازىپ لار، اما مسئله بوراسىندا دىر كى، ھمىن بو اينجە دىل نەدن دانىشئىر؟ ائە بىل بىر گوج قىصدن عاغىل لا دىل آراسىندا مسافە يارادىپ... بىز اوزون مدت دىر كى، شەھردە و شەھرلە باغلى مسئله لرلە ياشايرىق. دونيادا چوخ شئى لر باش وئرىپ. انىشتىن، فرويد، يونگ و باشقالارى كىمى انسان لار انسان حىياتىنى دە بىشىپ... اگر

دو نیا بیر وقت لار اؤزونه یونان'ین گۆزو ایله باخیردیس، و یا بیر وقت لار اؤزونه آلمان فیلسوف لارین گۆزو ایله باخیردیس، ایندی اؤزونه باشقا متفکرلرین گۆزو ایله باخیر... دونیانین عاغلی قدر دیلی ده ده ییشیب.»

مرجی رفیع'یه دؤنوب، دئدی: «من دئییرم کی، بونلاری روزنامه ده یازماق داها یاخشی دئییل می؟ خالق رمان اوخومور، آما روزنامه اوخویورلار. روزنامه انسان لارا داها تتر چاتیر.»

حبیب مرجی'نین سؤزونو ائشیتمه میش کیمی جیبیندن بیر حب چیاختردی، اوزونو رفیع'یه توتوب دئدی: «منه بیر لیوان سو وئره بیلر سینیزی می؟»
رفیع «ایندی گتیره رم.» دئییب، مطبخه گئتدی.

بیر نچه دقیقه دن سونرا ایچینه بیر لیوان سو و اوچ استکان چای قویدوغو بیر مژمه یی ایله قاییتدی. حبیب حبی بیر ایکی قورتوم سو ایله اوددوقدان سونرا اوزونو مرجی'یه توتوب، دئدی:

«بیلیرسن می نه وار، مرجی قارداش، ان مهم مسئله لریمیزدن بیری ده بیر یئرده اوتورا بیلمه مه ییمیزدیر. البته، بونوندا سببی وار... منجه، ان بؤیوک سببی محرومیت دیر. محرومیت بیر بیریمیزی قبول ائتمه مه ییمیزه سبب اولوب. بیزیم هنج وقت اؤزوموزو ایفاده ائتمک ایمکانیمیز اولماییب...» بیردن سوسدو. سونرا دئدی: «من بونلاری نییه دئییرم؟»

رفیع تعجب له حبیب'ه باخدی. حبیب رفیع'یه باخابا سؤزونه دوام ائتدی:
«بعضاً... بعضاً منه ائله گلیر کی، ائله بیل کافکا بو دونیادا اولان بوتون او یونلاری یازیب و دئییه جک بیر شی قالماییب... ائله بیل بیز ده بیزی محروم ائندلرین آلت لری بیک... بیزی خلاص یولو تاپماغا مجبور ائندلر اونلاردیر. بیز قاچماغا چالیشیریق، حال بوکی بو یولدا بؤیوک بیر اولچوده همین محرومیتی عکس ائتدیرن شی لر یارادیریق. بیز هنر یاراتمالی ییق. عیناً (اؤسکوردو) کامو

کیمی. آما ائله بیل بیزیم بو حاقددا دوشونمک شانسی میز اولماییب... اولا بیلمزدی ده. ایتله نه- ایتله نه پاشایان بیر انسان نئجه دوشونه بیلر؟»

رفیع ازدحاملی بیر خیاباندا چوخ یثریمکدن یورولان بیری کیمی میزین اوستونده کی حبیب این کیتابینین آدینا باخابا دئی: «من دئمهلیم کی، دندینیز بعضی فیکیرلرله راضی دئیلم... دندیک لری میزین چوخو بیر نوع اؤز مسؤلیت میزدن بویون قاپیرماخدیر... یعنی تنقید ائتمک له ساده جه هر شئی بیلدی میزی دئمک ایسته بیریک (مرجی بیر سئوینج ایفاده سی ایله دقت له رفیع په باخیردی). بوردا بیر شئین یئری بوش قالیر... اصلینده بیر سؤال یارانیر. یعنی ممکن ائتمه یین وارسا، نییه اؤزوموز بئله بیر ایمکان یاراتمیریق؟ بیز بو سؤالین جوابیندا نه دئییریک؟ اجازه وئر میرلر. قویمورلار. بونو بیز ده بیلیریک. اجازه وئرسه بیدیلر، بیز بئله سؤال لار ائتمزدیک. آما مسئله اوندایانیر کی، بو سؤال لاری ائندلرین سایا آذیر. اونا گؤره ده بیر روزنامه بو گون قورولور، صباح داغیلیر.»

حبیب یئنه جیبیندن بیر حب چیخاریب، میزین اوستونده کی لیوانین سویو ایله اوددو. مرجی دئی: «ایندی نه ائتمک لازیم دی؟ روزنامه...»

حبیب اونون سؤزونو کسب، دئی: «مرجی قارداش، منجه، بیز بو ایش لره شخصی انتقام کیمی باخمامالی ییق. سن آتانی چوخ مظلوم اولدوغونو، حقی آلیندیغینی، نئجه دفعه منه دئیسسن، اونلاری دا رسوای ائتمک ایسته بیرسن... آما بو ایش لری قانون گؤرمه لی دیر. عمومیت له، بیزیم بوتون بو سؤزلریمیز قانونون دوزگون اجراسی اوچون دور.»

مرجی دئی: «خیر، منیم ایسته دییم بو دئییل، حبیب قارداش. او باشقا مسئله دیر. من انتقام آلماغی دوشونمورم. اگر من روزنامه چیخارماق کیمی شئین طرفدار یام سا، بو، او قدار انسان لارین ساینی آزالندیغینا گؤره دیر... سنین بو سؤزون منی تعجب لندیردی.»

مرجی بو سۆزلری دندیکدن سونرا او کدرلی گۆزلرینی کدرله پنجره‌یه چئویردی.

رفیع ائله‌بیل ایل لردیر بو داریخدیجی کهنه تئاترلارا باخمیشدی. باخاماق ممکن دئییل ایدی. اونون کیمی باشقالارینین دا بو تئاترلارا باخاماسی ممکن دئییل ایدی. حتی ایندی بو تئاترین اویونجولاری اولان حبیب و مرجی ده اؤز تئاترلارینین اویونجوسو اولسایدی لار باخماقدان آل چکه بیلمزديلر. چونکی حیاتین بو تئاترلاردان باشقا یئری یوخ ایدی. عینی تئاتر بوتون سالون لاردا مختلف اویونجولارلا اویناییلردی. بو تماشاچی لارین نئچه‌سی «زمان خان حکومتی» تئاترینین تماشاچی لاری کیمی فراش باشی نین وارطانوس'ا دندیی سۆزلری ائشیدنده تعجب لنیردی؟ هنج بیر (هنج بیرى؟). آما یئنه ده باخیردی. او سۆزلری هله ده ائشیدیردی. او، حقیقتاً ده بونلاری ائشتمه‌لی ایدی، یوخسا ائشتمه‌یی خوشلاییردی؟ رفیع، اصلینده بونو بیلمیردی. بونو کیم بیله بیلردی؟ بئله بیلمک لر او دینله‌مه‌لرین و تاماشالارین لاقیدلییی آلتیندا آسانلیق لا آزیلیب، یوخ اولور و ائله‌بیل آغیر و قالین بیر هنج‌لی‌یه باتیردی.

حبیب'ی و مرجی'نی یولا سالدیقدان سونرا، آئینده حبیب'ین کیتابی اولدوغو حالدا، گنجه یاریسنا قدر بو آغیر و قالین هنج‌لیک حاققیندا دوشوندو. آما بو هنج‌لیک آغیر و قالین اولسا دا، تانیس بیر هنج‌لیک ایدی. حبیب'ین سۆزلری اونا بونو خاطیرلا تمیش، ائله‌بیل هنج‌لییی ن بیر قویو قاپیسینا بنزه‌ین قاپیسینی کنار ایتله‌میشدی. ایندی او بو قویونون قاپیسینی باغلامالی ایدی. آما نئجه باغلا یا بیلردی؟ قاپینی باغلامادان قاباق اونا دئسه‌بیلر کی، بو وظیفه کیچیک بیر پارچایا حواله اولونوب، او، بونا اینانمازدی. آنجاق بیر نئچه دقیقه‌دن سونرا بو خیال گترچک لشدی. گۆزو سعادت'ین ماتوسونون پارچاسینا دوشوب، پارچا اونا سعادت'ین و اؤزونون نوروو خاطیرلا تدی. بونا برک سئویندی؛ چوخدان ایتیردییی

چوخ سؤدییی بیر شئی تاپسایدی بئله سئوینمزدی. بئله لیکله یاواش یاواش
قویونون قاپیسی باغلانیب، آچیلان پرده چکیلدی.

e-book

یوخوسوندا ائشیتدی، اوزلری گورونمه‌ین شاگردلرینین های- کویونه اویاندی. یوخوسونداکی کلاس سعادت سیز ایدی. بلکه ده سس- کویدن یوخ، سعادت این یوخلوغونون اونا اولان کدرلی تأثیریندن اویانمیشدی. اویاناندان سونرا، یوخوسوندا حیس ائتدی کدری هله ده حیس ائدی. بو کدرین تأثیرینی آزالتماق اوچون تختیندن ائنیب، ائوین ایچینده دولانماغا باشلادی. آنجاق ایش اوتاغینین پنجره‌سیندن بیردن گویون آغ بولدولارلا اورتولو اولدوغونو گورنده، داها دا کدرلندی. بوتون حیاتی بویو اطرافیندا باش وئرلرین، خصوصاً ده بعضی انسان‌لارین باشقالارینی (بیرینه و یا بیر شئی) تابع ائتمک اوچون دوزلتدیک‌لری شئی‌لرین اوزونه ممکن تأثیرلرینین قارشیسینی آماغا چالیشمیش، باجاردیغی قدر روح حالینی اونلارین ده ییشدیرمه‌سینه ایمکان وئرمه‌میشدی، آنجاق ایندی (سعادت این یوخلوغونون و) بولدولوهاوانین تأثیرینی انکار ائده بیلمیردی. مبل‌دا اوتوروب، فیکیرلشمه‌یه دوام ائتدی. سعادت دن نیگران ایدی. آمانه ائده بیلردی؟ اونون وضعیتینی نجه بيله بیلردی؟ ائولریندن باشقا، اونون حاققیندا سوروشا

بیلجه بی یگانه یئر موسسه ایدی. بو باره ده قاپیچی ایله دانیشا بیلردی. قاپیچی ایله دانیشا بیلجه بیینی دوشونسه ده، اورا نئجه گنده جه بیینی بیلمیردی. بو باره ده مرجی ایله دانیشماغی دوشوندو. آما بو حالدا او، بوتون احوالاتی مرجی 'یه ایضاح ائتمه لی ایدی. بونو انده بیلردی. مرجی ایله دانیشماق قرارینا گلنده، عاغلی آرتیق صؤحبتی دایاندیردی. ایندی مرجی 'یه گتتمکدن باشقا بیر شئی دوشونموردو. ائله بیل قرار اونون فیکیرینی دایاندیرمیشدی. بو آرادا هنج نه دوشونمدهن تله سیک پالتارینی گئیینیب، قاپی یا طرف گتندی. آما قاپینی آجیب، ائوندن چیخاندا ائله بیل عاغلی یئیندن صؤحبتله باشلادی. داها دوغروسو، ائله بیل اونو آئیندن توتوب، شخصی محکمه یه آپاردی: مگر اوزو سعادت 'ی رد ائتمه میشدی؟ بس نییه بیر سنوگیلی کیمی رفتار اندیردی؟ نییه اونون حاققیندا بیلیمک ایسته ییردی؟ بیلمیردی کی، سعادت اوندان ذره قدر ایستک گؤرسه، یئنه اونا جذب اولاجاق؟ رفیع! سن بونو ایسته ییرسن؟ سعادت 'ین هله ده سنی سنومه سینی ایسته ییرسن؟ بونو ایسته ییرسن؟ اوندان سن اونون اوزوندن یوخ، اونون سنه اولان ماراغینی ایتیرمکدن نیگران سان. حیاتیندا اولمادان سنی ایسته مه سینی ایسته ییرسن؟ سن نه قدر حاقسیز سان، رفیع! رفیع! سن قورخورسان. سن اوچ شئیدن قورخورسان: بیر، سعادت له گله جه یینیزدن. ایکی، خالقین سوزوندن. اوچ، اونون ماراغینی ایتیرمکدن. سعادت 'ده ایسه بو اوچوندن هنج بیر یوخ ایدی.

داها چوخ دوشونمه لی ایدی. ایچینده کی محکمه یه او قدر ده حاق سیز اولمادیغینی ثبوت ائتمه لی ایدی. کوچه نین باشیندا، یئرمه یه قرار وئرمه میشدن قباق یئرمه یه باشلادی. یئری یه- یئری یه دوشوندوکجه، دوشونجه لری اونو بوروق- بوروق بیر یول لا آپاریر، ایره لی گتتدیکجه یولون دارالدیغینی حیس اندیر، اوزونو گناه سیز اولدوغونو ثبوت ائتمه یه چالیش سا دا، هر شئی علیه ینه ایشله یین بیر کیمی گورور، ائله بیل بیر متهم کیمی اعتراف ائتمه مک اوچون مقاومت گؤسته ریردی. بو دوغرو ایدی می؟ اونون اعتراف ائتمه لی اولدوغو بیر شئی وار

ایدی می؟ ترله می‌شدی. نه اولدوسا، سعادت‌ه دئمیش، اعتراف انده جک هنج نه قالمامی‌شدی. حقیقتاً اعتراف انده جک هنج نه قالمامی‌شدی؟ انسان اوز ایچینین درین لیک لرینده اولانی گیزلتمک له انکار انده بیلرمی؟ بو گیزلتمه او دئمک دیر می کی، او شئی یوخ دور؟ بو ممکن دورمو؟ یانیندا کئچن لیاقتلی و یتکین گورون بو اوزلر اوز شخصی حیات لاریندا دا عینی درجه ده لیاقتلی و یتکین ایدیلرمی؟ بیردن حیس ائتدی کی، آرخاسیندا باشقا بیر بویوک قارانلیق دونیا اولان دونیانین قارشیسیندا کئچیر. انسان بو قارانلیق سرحدسیز یوخو کیمی دونیانی گوره بیلسه ایدی نه اولاردی؟

بیردن فیکیرلشدی کی، بلکه سحرین او واقتی سعادت‌ی موسسه‌یه گندنه گوره بیلر. اونو گورسه ایدی، باشقا حرکت لره احتیاج قالماددی. موسسه‌نین یانیندا پیاده کئچمک ایسته‌مه‌دی بی اوچون، ماشین لارین موسسه‌نین قارشیسیندا کئچدی بی خیابانین باشیندا تاکسی‌یه میندی. موسسه‌نین قارشیسیندا کئچنده، قاپنین قاباغیندا اولان دایمی ازدحامین آراسیندا سعادت‌ی آختاردی، اما اونو گوره بیلمه‌دی. سعادت‌سیز ازدحام اونون گوزلنتی لرینه قارشی چیخیب، ینیدن اغلیندا کی او دار یولا قایتما سینا سبب اولدو.

مرجی 'نین دوکانینا چاتاندا، اغلیندا کی دار یولون سونو بیر «اوچوروم» لا بیتدی. ایلک دفعه اوزوندن «نه دن قورخورسان؟» دئییه سوروشدو. بیلمیردی کی، بو جمله‌نی یننه داها سونرالار، یاغیشلی بیر گنجه‌نین صاباحیسی، ائوینین حیطینده اوزوندن سوروشاجاق. مرجی، گونون او وقتیندا اونون اورا گلدی بی نی گورن کیمی تعجب لندی، کدرلی گوزلری کدرلنپ، «نه اولوب؟» دئییه سوروشدو. اوزونده ایچینده کی تلاشین گوسترمه‌یه چالیشان رفیع، حکایه‌سینی مرجی‌یه بئله آنلاتدی:

«منیم موسسه‌ده درس دئدی بی م سون گون لرده چوخ استعدادلی بیر شاگیردیم وار ایدی. آدی سعادت ایدی. ایشدن چیخاریلمامیشدان بیر هفته قاباق او، درسه

گلمیردی. اونون یوخولوغو نیگارار ائتمیشدی منی. آما گون لر کئچدی، تا کی دون گنجه اونو یوخودا گۆره نه قدر. بو یوخو یئنه اونو خاطر لالتدی منه. یئیندن ائله بیل او قاباق کی نیگرانلیق گتری قایتدی. آما موسسه دن سوروشماق ایسته مه دییم او چون اؤز اؤزومه دندیم کی، مرجی موسسه نی تانی بیر، منیم عوضیمه او شاگیر دیمین وضعیتینی اورداکی قاپیچیدان سوروش سا، داها یاخشی اولار. حتی... باخ... داها یاخشیسی، قاپیچی یا دنه کی، قهوه خانایا گل سین... قهوه خانانی اؤزو تانی بیر.»

مرجی دندی: «سن جه ریاست دن سوروشماق داها یاخشی اولمازمی؟»

مرجی ریاست دن سوروش سا، اونو سورغو- سوال ائده جک لریندن و اونو گۆنده رن آدامین آدینی اؤیره نه جک لریندن قورخان رفیع، درحال دندی: «اولماز... دندیم کی، موسسه دن سوروشماق ایسته میرم... اونلار منه دوزگون جواب وئرملر... سن قاپیچیدان سوروش...»

مرجی درحال دوکاندان چیخدی، موتورونو ایشلدندن سونرا مینیب، گنتدی. رفیع، مرجی 'نین موتورونون سسی اوزاق لاشدیغی آندان گتری قایدانا قدر دوکاندا صبیر سیزیلک له بیر اویانا، بیر بویانا گنتدی. آما مرجی قایداندا ساکیته مرجی 'نین دنیه جک لرینی گۆزله دی. مرجی دندی:

«قاپیچیدان سوروشدوم... دندی کی، سن گندن گوندن جمعی بیر گون سونرا موسسه یه گلیب.»

رفیع صندلی ده اوتوردو. اوتوردوغو آن بئلینده و آیاق بیلک لرینده بیر آغری حیس ائتدی. یادینا دوشدو کی، ائودن چیخانندان بو یانا هنج اوتورما ییب. مرجی رفیع 'دن اونون او آن گۆزله مه دییی بیر سوال ائتدی:

«رسم درسی حاققیندا نه قرار وئر دین؟»

او، بلکه رفیع 'نین ناراحات وضعیتینی حیس ائتدی او چون بئله بیر سوال وئر میشدی. رفیع قیسلمیش گۆزلر له چۆله باخابا خا دندی:

«اولا بیلر.»

مرجی دندی: «اوندا، تبلیغ ائتمک داها یاخشی دئیل می؟»
رفیع او آنا قدر یاشامادیغی، باشقالاریندا آنجاق گۆردویو و به‌ینمه‌دییی
شئی لری یاشایاجاغینی حیس ائدیردی؛ عینی قیسلمیش گۆزلرله چۆله باخاباخا
دندی: «تبلیغ ائتمه‌لی‌یم.»

کئچمیشده بعضی لرینین قصداً آغلاماق ایسته‌دییی نی گۆرنده اینانما میشدی.
بعضی آدم‌لارین بیردن‌بیره شعر یازماغا باشلادیغینی گۆروب، اله سالمیشدی.
ایندی ایسه اؤزو هم آغلاماق، هم ده شعر یازماق (یا دا اوخوماق) ایسته‌بیردی. آما
نه آغلاماغی، نه ده شعر یازماغی سئویردی. سئو بیلمیردی. اونون فیکرینجه،
اساس آغلاماق بدن آغریسیندان یارانان آغلاماق ایدی. قالان لاری ایسه یا
انسان‌لارین آیشقانلیق حیسینه وورولان ضربه، یا دا روحی خسته‌لیک
نتیجه‌سینده یارانیردی. شعر ده وارلیغین اوزهرینه چکلمیش ناخیشلی بیر پرده
ایدی. آما او، پرده‌نین کنارلاریندان وارلیغین گئرحه‌یینی گۆره بیلیردی. بونا گۆره ده
بیر اویون کیمی ایدی بو اونون اوچون. ائله‌بیل بوتون شاعیرلر پرده‌ده‌کی چکلمیش
و یا چکله‌جک شکل لرین اوزهرینده بیربیری ایله یاریشیردیلا. بیری گۆزو نرگیزه،
بویو سرو آغاجینا، او بیری خیابانی ایلانا، گئجه‌نی بیر جاناوارا بنزه‌دیردی. مگر
شعر یوخلوق لا قارشیلیقلی مناسبتده اولوب، هئچ‌لیین دیلینده دانیشماق
دئیلدی می؟ بس او یوخلوق هاردا ایدی؟ وارلیغین آرخاسینداکی او یوخلوق.
«نفس آلماق، ای گۆرونمز شعر!»

رفیع بو آغلاماق‌لاردان، بو بنزتمه‌لردن یورولموشدو. اوره‌یی باشقا جور
آغلاماق، باشقا جور شعر یازماق (یا دا اوخوماق) ایسته‌بیردی. بلکه بو آغلاماق
صبیر و صبیرسزلیک عالمینین منگنه‌سی آراسیندا ایلیشیب قالمیش، صبیر
دونیا سینا عایید اولان بیر انسانین بدن آغریسینین یاراتدیغی آغلاماق کیمی اولمالی
ایدی. هئچ کیم بئله بیر آغلاماغین سسینی ائشیده بیلمزدی. چونکی بو آغلاماق
انسان‌لارین ظاهری دونیا سینین آرخاسینداکی او حدودسوز، یوخو کیمی اولان

قارانلیق دونیا یا عاید ایدی. اوردا حقیقی اوزلر بیر بیریندن آیری حیات لارینی دوام ائتدیریر، هنج کیم اؤز حقیقی صفتیندن باشقا هنج کیمین اصل اوزونو گۆره بیلیمیردی. داها دوغروسو، سیار تک اوتاق لار توپلوسو کیمی ایدی اورا. بعضی لری محکوم لار کیمی یاشاماق، بعضی لری ایسه او قارانلیق اوتاق لاری ترک ائتمک، هاردا اولور لار سا اولسون لار، اؤزلری اولماق ایسته بیر دیرلر. بس نییه بعضی انسان لار اوردان آیریلماق ایسته بیر دیرلر؟ اونلاری اوردا ساخلایان نه ایدی؟ قورخولاری ایله تدْرِیجاً قوردوق لاری بیر گوون. بو «گوون» یاواش یاواش اوزلرینده بیر گرمور الی کیمی ایشله بیر، اورتاق علامت لر یارادیردی. بئله اوزلر چوخ ایدی. اونلار بیر بیرلرینه اولان عینی اوخشارلیغی ایله یاد آدم لاری درحال تانی یا بیلیردیلر. بعضی لری گنج یاشلاریندا یئنی دنیا آختاران عینی نسیل لری ایدی. هر بیر یئنی دنیا آختاریشیندا ده نزه چیخان، آنجاق یاری یولدان ائوه قایدان یاریمچیق بیر راینسون کروزو ایدی. هر نسلین اؤز راینسون کروزو لری وار ایدی. آما یاشایش شرط لری اونلاری گئت- گئده کیچیک اوبلومف لارا چئویریب، او قارانلیق دونیا یا سورگون ائتدیردی.

رفیع ده اؤز نسلینین یاریمچیق راینسون کروزو لری کیمی یاری یولدان قایتمیش، آنجاق او قارانلیق دونیا یا گیرمه میشدی. اصلینده، دوغولدوغو دونیانین بیر چوخ شئی لریندن قاچان بیر نسلین عصیانکارلیق دؤرونون ساغ قالان لاریندن و باجاردیغی قدر همین دؤرون عصیانکارلیغینی قورویوب ساخلایان لاریندن بیر ی ایدی او. آما بونا باخمایارق، سعادت 'ین قارشیسیندا ائله بیل ایکی دونیانین آراسیندا اولان سرحدده قایدیردی. اونا گۆره ده ائله بیل سعادت 'ین یاریسینی آنلا بیر، یاریسینی ایسه اوزاق بیر تانیش کیمی گۆروردو. فیکیرلشدی کی، بلکه او دا بیر گون یاری یولدان قایدیب، ائوینه گئده جک. آما ایندی ده نيزده حرکت ائتدیر.

مرجی دندی: «ستودیی ن متنی بورا یاز.»

رفیع یوخودان اویانمیش کیمی تعجب‌له مرجی'یه و اونون آئینده اولان کاغیذا
باخدی، سونرا دندی: «نه یازمالی یام؟»

مرجی دندی: «رسم درسی اعلانی.»

رفیع دندی: «ائوده یازیب، گتیره‌رم. ایندی اولماز.»

مرجی هر هانسی بیر یول‌لا بیر اوشاغین اوره‌یینی آلماق و اونو سئویندیرمک
ایسته‌ین بیری کیمی دندی: «ائله ایسه دئه گوروم، ناهارا نه ایسته‌یرسن؟»

رفیع ینته تعجب‌له اونا باخیب، دندی: «مگر گون اورتادیر؟»

مرجی عینی ایفاده ایله دندی: «قالخ، قالخ، گندک یئمک یئیک.»

رفیع دندی: «یوخ، ائوه گنتمه‌لی‌یم.»

مرجی دندی: «اولماز... بیر لیکده یاخشی بیر یئره گنده‌جه‌بیک، یاخشی

یئمک یئیه‌جه‌بیک... ایندی قالخ آیاغا. قالخ گندک.»

رفیع بیر شئی ایتیرمیش کیمی اطرافا باخدی، سونرا دندی: «من تنز ائوه

گنتمه‌لی‌یم، ایندی سونا گه‌لر.»

مرجی دندی: «گور نه دئییرم، بیرینجیسی، ایندی من و سن بوردان

گنده‌جه‌بیک بیر رستوران، اوردا ناهار یئیه‌جه‌بیک. ایکینجیسی، اوزون دئمیردین می

سونانین آچاری وار؟ قاپینی آچار، یئمهی ایچهری قویوب گندر.»

رفیع بیر آز فیکیرلشدیکدن سونرا راضیلاشدی. مرجی درحال دوکاندان

چیخدی، بیر آز سونرا موتورون گتیریب، دوکانا قویدو. «موتورلا گنتمیریک می؟»

دئیه سوروشدو رفیع.

مرجی گوله‌گوله دندی: «اورا موتورلا گنڈیلمز کی، قارداش.»

رفیع دندی: «نییه؟»

مرجی دندی نندن پشمان اولوب، باشقا بیر سؤزله عوضینی چیخماق

ایسته‌ین بیری کیمی دندی: «هاوالار سویویوب.»

بېرلیکده دوکاندان چىخدىلار. كوچه نین باشیندا تاكسى يه مینیب، شهرین گېریشینه کی بېر رستوران گتدیلر. رفیع ایله مصلحت لشدیکدن سونرا مرجی یئمک سفارش ائدی. یئمک بېر مدت سونرا گلدی. رفیع یئمە یه باشلاماق ایستەین کیمی بېردن رستورانین گوشه سینده چوخ گنج بېر قیزلا اوتوران بېر کیشینی گۆردو. اۆز اۆزونه دئدی «او، جلیل دیر؟» ائله بیلدی کی، سهو ائدیب. اما دقت له باخاندا سهو ائتمەدی بی نی آنلادی. رفیع اونون سۆزو یادینا دوشدو: سنی بېر قیزلا گۆروب لر. مرجی دئدی:

«بس سن نیه یئمیرسن؟»

رفیع باشینی آشاغی سالیب، یئمە یه باشلادی. بوتون بو مدت عرضینده رفیع دوشوندو کی، نیه بعضی انسان لار ایستەدیک لیرینی آلدە ائده بیلمەینده اونو آلدە ائدن باشقالاریندا پیس بېر شئی کیمی گۆرورلر؟ ائله بیل گلە جکده اوخشار بېر وضعیتە دوشه بیلە جک لیرینی تصور ائده بیلمیرلر. ائله بیل عاغیل هر شئی مطلق گۆرور. بلکه ده اۆز لیرینی خالقا ائله گۆستریرلر؛ حقیقتی بیلیرلر، آنجاق اونا خیانت ائدیرلر. اما اونلارین آسانلیقلا خیانت ائده بیلە جک لیری حقیقتدن داها دەرلی نە لری وار؟

رفیع رستوراندا دا، قایداندا دا اوزون اوزون دوشوندو. باشی آغری بیردی. ایلك دفعه دئیل دی کی، بونلاری دوشونوردو. بو فیکیرلر اونون ایل لردیر دوشوندویو فیکیرلرین دوام ایدی. اونا گۆره ده، بو جور فیکیرلرین بیغیلماسیندان باشینین آغیرلاشدیغینی حیس ائدیردی. اما رستوراندا اۆزونه وئردییی سون سؤالی، آخشام ایش اوتاغیندا کی مبل دا اوتورانان سونرا جوابلانیدیدی: ھنچ نه.

فیکیرلرینین دوامیندا رفیع، اطرافیندا باش وئرن، بوغوجو دوشونجه لره سبب اولان حادثه لر اونون بئینینده داریخدیجی تصویرلر یاراتمیش، اؤزونو هاواسیز بیر یئرده سیخیشیب قالان بیر کیمی حیس اتمیش، بو وضعیتدن خلاص اولماق اوچون اولجه ریلکه نین بیر نچه شعرینی اوخوموش، سونرا ایسه سعادت این یازیسینی خاطیرلاییب، بلکه اؤزونو ساکیت لشدیره جک نیتی ایله صیرف اونون آل یازیسینا باخمیشدی. سعادت این یازیسی هله ده آئینده ایدی. یازنین کلمه لرینی گؤرمک اونو نه اینکی ساکیت لشدیرمه میشدی، حتی کلمه لرین یازیلما طرزى آغلیندا سعادت ی داها دا اوزاق لارا آپاردیغی و اونو مظلوم بیر کیمی گؤستردییی اوچون حیس ائتدییی عذابى آرتیرمیشدی. ائله بیل کلمه لرین شکلی اونا دئیردی کی، بو آجینین سببکاری سنسن. رفیع یازنین اوزون مدت آئینده ساخلادیغی اوچون ترله دییی نه باخمایارق، اوخودوغو بیر شعرین بیر مصراع سینی دوداغینین آلتیندا تکرارلادی: «هئج بیر شئین اطرافیندا بیر نفس...» او، اطرافیندا، اصلینده هئج بیر شئی اولمایان شئی لرین اولدوغونو حیس ائدیردی؛ چوخ جدی اولدوغو قبول

اندیلن، آما جدی اولمایان شئی لری ایدی بونلار. بئله بیر وضعیتده، ائلهبیل هاوا گتدیکجه آزالیر، بیر انسان یا دا بیر آل یازیسی بئله اؤزلویونده بیر هاوا پارچاسی کیمی گورونوردو. آئنده کی ترلی کاغیذا باخدی. سعادت این ماشیندا همین کاغیذی اونا وئردییی گونو خاطرلادی. فیکیرلشدی کی، او گون و او آن تکرارلانس، اونون سون دئدییی سؤزه نه دئیر.

بیردن قاپی دؤیولدو. مبل دان قالخیب، کاغیذی مبلون اوستونه قویودو و قاپینی آچماغا گتدی. قاپینی آچاندا موسسه نین قاپیچیسینی گوردو. رفیع اونو گورنده تعجب لانسه ده، رفتاریندا بونو گؤستر مه دن، ساکیتجه اونو ایچهری دعوت ائتدی. قاپیچی تنزلیکله گتتمه لی اولدوغونو سؤیله دی. دئدی:

«جلیل سنین له دانیشماق ایسته ییر.»

رفیع دئدی: «نه دئیر؟ منیم اونا دئیجه جک سؤزوم یوخ دور... اونون منه

ائدییی...»

قاپیچی اونون سؤزونو کسیب، دئدی: «بیلیرم... انشیتدیم کی، اونو رئیس ائتمک ایسته ییر لر. اولا بیلسین کی، سنین قاپیتماغینی ایسته ییر.»

رفیع فیکیرلشدی کی، اونون باشقا سؤزو وار. بلکه او گون حاققیندا دانیشماق،

اونلاری رستوراندا گوروب- گورمه دییی نی بیلیمک ایسته ییر. قاپیچی دئدی:

«گله جک سن؟»

رفیع دئدی: «منیم اوردا بیر ایشیم یوخ دور.»

قاپیچی دئدی: «من سنی مجبور ائتمک ایسته میرم، اوغول. آنجاق اوزون

بیلیرسن کی، آدام ایشله مه دن یاشایا بیلمز. ائله دئییل می؟»

رفیع دئدی: «دوز دئیرسن، آما من اونون ایشله دییی یئرده ایشله مه رم، قالدی

کی او رئیس اولان یئرده.»

قاپیچی آئینی دؤشونه قویوب، اوزاqlاشماق ایسته دی، آما بیردن بیر شئی

خاطرلایمیش کیمی رفیع 'یه باخیب، دئدی: «او قیز دا هله گلمه ییب.»

رفیع قاپیچینین دندیبی نی باشا دوشسه ده، دئدی: «هانسی قیز؟»

قاپیچی دئدی: «او گون دوستونا دندیبی م قیز... او سن سوروشدوغون.»

رفیع دئدی: «هن، او... دئمک گلهمیب... ساغ اول.»

قاپیچی گندندن سونرا، رفیع جلیل'ین دعوتینی دوشونمکدن سه، قاپیچی یا دندیبی اؤز سؤزلرینی دوشوندو. جلیل حاققیندا دئدیک لریندن پشمان دنیل دی، آنجاق بیلردی کی، جلیل و اونون کیمی لرله علاقه نی کسمک، اوزون مدت ایش سیز قالماق و ائوده یاشاماق دئمک دیر. یوخ، اوزون مدت ایش سیز قالا بیلمزدی. ایش تايمالی ایدی. قاپیچینین سؤزلری اوندا غریبه بیر تشویش یاراتمیشدی. مرجی'نین تکلیفی حاققیندا داها جدی دوشونمه لی ایدی. کاغیذ و قلم گؤتوروب، اعلان اوچون بیر متن یازدی. متنی یازا-یازا اؤزونو بیر اوجو گئرچک، دیگر اوجو خیال اولان ایکی قطب آراسیندا گوردو: جلیل'ین دعوتیندن و قاپیچینین سؤزلریندن گلن گئرچک و او گئرچک له مقایسه ده داها ضعیف گورونن سعادت'دن گلن خیال. رفیع'نین فیکرینجه، بو گئرچک، ایبرنج بیر گئرچک ایدی؛ ایبرنج و گوجلو. بنله بیر گئرچک لیک انسانین احتیاجیندان استفاده اتمک له حیاتی نی ایسته دیبی کیمی ده ییشه بیلردی. حتی اونو اؤز آلتینه چئویره بیلردی. بیردن گۆی لکه نی خاطر لادی. سعادت'ین آتاسینین سؤزلری و حبیب'ین رمانینین آدی عینی واقعا آغلینا گلدی. اوزون مدتی ایدی کی، کیتابی ائوده گؤرموردو. هارا قویدوغونو بیلمیردی. اونو تاپیب، اوخویاجاغینی دوشوندو. ایندی ایسه اعلانین متنی نه کنجه مه لی و اونو مرجی'یه چا تدير مالی ایدی.

اعلانین کاغیذینی ائله تله سیک گؤتوروب، ائودن چیخدی کی، گویا گنجیک سه، جلیل اونون ایشله مه مه سی اوچون بوتون یول لاری باغلا یاجاق. آما اصلینده او، اؤز آرزولارینی باشقالارینا سیریبان لارین قارشیسیندا عاجز قالما مالی اولدوغونو دوشونوردو. خیاباندا بیر نجه دقیقه دایانیب، هارا گنتمه لی اولدوغونو دوشوندو. بیلردی کی، ائوین یاخینلیغیندا چاپخانا یوخ دور. تاکسی توتوب،

شهرین مرکزینه گئتدی. شهرین مرکزینده بیر آز آختاردیقدا سونرا بیر چاپخانا تاپدی. اعلانی چاپچی یه وئریب، اوندان متنین الکی نسخه سینی چاپ ائتمه سینی ایسته دی. چاپچی چاتدیریلما فاکتورونو صاباح گون اورتایا یازدی. رفیع دوکاندان چیخاندا اوزونو یاخشی حیس ائتدی. ایره لی یه دوغرو بیر آددیم آتمیشدی. بو خوش حیس له یئنه تاکسی یه مینیب، کوچه نین باشیندا دوشدو. هله کوچه یه گیرمه میشدی کی، بیر ماشینین اونا سیگنال ووردوغونو ائشیتدی. دؤنده ماشینین سکانی آرخاسیندا اوتوران آدامین جلیل اولدوغونو گوردو. دوردوغو یئرده قالدی. جلیل اونا باخیب، همیشه کی کیمی گولومسه دی، آما گولومسه مه سی او گون لرده کی کیمی آلچالیدیجی دئییلدی. رفیع بو صمیمی گولومسه مه نی گؤرنده تعجب نلمه دی. بیلیردی کی، بو، بیر نقشه نین بیر حصه سی اولاییلر و بو صمیمی گولومسه مه او استه زالی تبسوم لردن داها تهلوکه لی دیر. جلیل ماشیندان دوشوب، یانینا گلدی و نزاکت له سلام لاشیب، دئدی:

«سنی موسسه یه دعوت ائتمک ایسته ییرم. ایشیم اولدوغو اوچون قاپیچینی گؤندریم... گلیب، سنین له دانیشدی؟»

رفیع دئدی: «بلی، گلیب، منیم له دانیشدی.»

جلیل رفیع نین سویوق رفتارینین قارشیسیندا عین نزاکت له دئدی: «صاباح موسسه یه گلمه یه واقتین وار؟ اوتوروب بیر یئرده دانیشاق.»

رفیع دئدی: «نه باره ده؟»

جلیل دئدی: «موسسه ایله باغلی یئنی فیکیرلریم حاققیندا سنین له مصلحت لشمک ایسته ییرم.»

رفیع بیر آنلیق قاپیچینین ریاست ایله باغلی دئدیک لرینین دوغرو اولدوغونو دوشوندو، دئدی: «صاباح بیر ایشیم وار. تئز قورتولسا، گله بیله رم.»

جلیل اوندان تام مثبت بیر جواب آلمیش کیمی «اوند، سنی گۆزله بیرم.»
دئییب، ماشینین طرف گتتدی. خیاباندا ازدحامین آرتدیغی اوچون، جلیل و اونون
ماشینی بیردن ماشین‌لارین آراسیندا ایتدی.

رفیع ائوه قایداندا، آنجاق دفعه‌لرله حیس ائتدی بی شئی حاققیندا ایلک دفعه
دوشوندو: بیر دیلده مختلیف دیل لر وار. اونون دیلی جلیل‌ین دیلیندن فرقلی دیر.
جلیل‌ین دیلی، اونون هر حالیندا، ثابت بیر معنا داشی‌یر. بیر ثابت معنا، دئییه‌سن،
مختلیف کلمه‌لرین آرخاسیندا گیزلنمک ایسته‌یر، آنجاق با جارمیر. اونون دیلینین
آرخاسیندا گیزله‌ده بیلمه‌دی بی او ثابت شئی نه دیر؟ بلکه شهرت پرست لیک‌دیر. آما
نییه گیزله‌ده بیلیمر اونو؟ بو، اونون ناشی لیغینا گۆره‌دیر؟ ناشی لیق؟ بیردن اوز دیلی
حاققیندا دوشونمه‌یه باشلادی. او دا جلیل کیمی دیلینین آرخاسیندا بی شئی
گیزله‌دیردی می؟ طبیعی کی، گیزله‌دیردی. آما اونون گیزلندی بی باشقالارینین زیانینا
دئییل دی. او آنا قدر کیمه ضرر وئر میشدی؟ کیمی اینجیتمی‌شدی؟

میزین اوستونه قویدوغو سعادت‌ین یازیسینی گۆرنده بیر آنلیق اوزونون
جلیل‌دن هنج فرقی اولمادیغینی حیس ائتدی. چونکی اوزو ده شخصی
محکمه‌سینده گناه‌سیز اولدوغونو ثبوت ائتمه‌یه چالیشیردی. حال بوکی او، همین
محکمه‌ده اعتراف ائتمه‌لی ایدی کی، سعادت‌ین اوزونه دقت ائتمه‌سینی
ایزله‌مکدن حظ آلیر. آما بونون باشقالاری ایله نه علاقه‌سی وار ایدی؟ هنج. هنج
علاقه‌سی یوخ ایدی. بو، اونون محکمه‌نی بی تیرمک اوچون دندی بی سون سۆز
ایدی. محکمه، هر دفعه، متهمین خیرینه اولان بیر سۆزله سونا چاتیردی. نییه؟ بو،
محکمه‌ده لازیمی دوزلویون اولماماسینا اشاره دئییل دی می؟

گنجه، او آنا قدر بونلاری دوشونن، صاباح جلیل‌ین یانینا گتتی یه‌جه‌یینه او
آنا قدر امین اولان رفیع، اوزون بیر مدت اوزهرینده ایشله‌دی بی تابلونون قارشیسیندا
دایاندیغی آن‌لاردا بیردن فیکیرلشدی کی، جلیل‌ین ده شخصی محکمه‌سی
وار می؟

مرجی 'نین دوکانینا گیرنده مرجی 'نین رقص اتندیی نی گوردو. اونو اول لر ده دوکانا گیرنده رقص اتندیی نی گورموشدو. مرجی اونو گورن کیمی گوله گوله چالینان ماهنینی بیردن باغلاادی. رفیع دندی:

«سنین رقصه خصوصی بیر ماراغین وار. بو ماراغین سببی نه دیر؟»

مرجی دندی: «موسیقی سسی ایله رقص اتمک، آدام لارین سؤزو ایله رقص اتمکدن داها یاخشی دیر. دنیل می؟»

رفیع دندی: «گل گور سنه نه گتیر میشم.»

مرجی ایره لی گندیب، دندی: «گوروم نه گتیر میسن.»

رفیع اعلان لاری اونا گوستردی. مرجی گولومسه دی، دندی:

«نهایت، قرارینی وئردین. دنمه لی، منیم یانینما گلمه لی سن. چوخ یاخشی.»

سؤیندیم... ایندی بیز بونلاری یایمالی ییق.»

آما رفیع اعلان لاری اونا وئرمزدن قاباق جلیل حاققیندا دانیشدی. مرجی

دندی:

«اگر او بئله بیر تکلیف ائدیسه، چوخ یاخشی دیر... ایندی نه ائتمک ایسته بیرسن؟»

رفیع مرجی 'نین سؤزونو ائشیدن سونرا، آغلینداکی لاری اونا ایضاح ائده بیلمه یه جه یی نی حیس ائدی. بو حیس، ائله بیل مرجی 'نی اوندان اوزاقلشدیردی. مرجی دندی:

«منجه یاخشی فرصت دیر. اونونلا دانیش. او، مطلق سنین موسسه یه قایتماغینی ایسته بیر.»

مرجی نه قدر دانیشیرسا، بیر او قدر ده اوزاقلشدیردی. رفیع بو قدر مسافه یه دؤزه بیلمه دی، دندی:

«دایان گور نه دئیرم... من... من اورا گتتمک ایسته میرم.»

مرجی بیر آن ترنمه دن رفیع 'یه تعجب له باخدی، سونرا سهوینی دوزلتمک ایسته بیرمیش کیمی دندی: «سن داها یاخشی بیلیرسن. من بو حاقددا هنج نه بیلیرم.»

رفیع دندی: «بیز بو اعلانلاری پایلا یا جاغیق.»

بیردن دوکاندا سس سیزلیک چؤکدو. ائله بیل چؤلده کی سس لر ده کسیدلی. میغمیغا اوچسایدی، ائشیدیلیردی. بو سس سیزلیکدن رفیع تعجب ائدی. اما اونو ان چوخ تعجب لندیرن مرجی 'نین بونا قارشیلیق وئرمه مه سی ایدی. اول لر هارداسا بئله بیر سکوت یاشامیشدی. هاردا؟ بو باره ده دوشوندو، اما یادینا گلمه دی. بیر آز سونرا، ائله بیل سسه قارشی باغلی اولان قاپینی آچدی لار و سس لر بیر بیر قاپیدان ایچه ری گیردیلر. ایلک ائشیدیلن سس ائله بیل بیر آنباردان گلن بیر آدامین سسی اولدو: سودادیر. سونرا گنتدی کجه او جالان سس سیزلییی ن هنیر تیزی او سسی سئل کیمی بورو یوب، آراسینا آلدی. سو سؤزور رفیع 'یه چوخدان خیال ائتدییی تیمساحی خاطر لاتدی. حیس ائدی کی، تیمساح یاواش یاواش باشینی سودان چیخاریر.

«هارداسان؟»

رفیع هله ده خیال عالمینده گزیرمیش کیمی دئدی: «نییه حقلی اولان انسان لار همیشه ضعیف اولورلار؟»

مرجی دئدی: «سن جه بو چوخ کهنه بیر حیکایه دئییل می؟»

رفیع دئدی: «بیتمه میش بیر حیکایه نئجه کهنه اولا بیلر؟»

مرجی دئدی: «حددیندن آرتیق تکرارلا ما سببندن کهنه اولور.»

رفیع دئدی: «تکرار انسانی یورور، دوغرودور بو. آنجاق...» دوام ائتمه‌دی.

مرجی دئدی: «آنجاق نه؟»

رفیع دئدی: «آنجاق بو و یا هر هانسی بیر حکایه‌نی کهنه‌لمه‌دن ساخلایان

شئی انسان لارین تعجب‌دور... بو سنی تعجب‌لندیرمیر؟»

مرجی دئدی: «هانسی؟»

رفیع دئدی: «حقلی اولان انسان لارین ضعیف‌لییی.»

مرجی دئدی: «تعجب‌لندیریر. آما بیزده گوجلو، حقلی انسان لار دا وار

ایدی.»

رفیع دئدی: «اونلار همیشه قاچیب، گیزلنمک‌له یاشامیشدیلار...» بیر آنلیق

سؤزونو کسپب، سونرا دئدی: «حقلی اولان لارین ضعیف‌لییی گوجل‌ه عینی دیر.»

سونرا درحال هله ده آئینده اولان اعلانلاری مرجی 'یه گؤسته‌ردی.

«بو دا ضعیف‌لرین گوجودور.»

اونلاری مرجی 'یه وئردی.

رفیع بوتون بو مدت عرضینده تیمساحین گورونمز اوزونو دئییل، گوجونو

دوشونموشدو. مرجی بیردن او آن دوکانین قاباغیندان کنچن بالا جا بیر اوغلانی

گؤروب، اونو چاغیرا- چاغیرا آئینده کی اعلان لارلا تله‌سیک قاپی‌یه طرف گئتدی.

بالا جا اوغلان لا دانیشدی، اعلان لاری اونا وئردی. سونرا قاییدیب، گلدی.

«یاخشى اولدو... بو اوغلان ھردن دوکانچی لار اوچون آلیش - وئریش اندر. اونا دندیم کی، اعلان لاری گنج لرین اولدوغو یئرلرده یایسین... ایشله یین اوشاق دیر.»

رفیع فیکیرلشیرمیش کیمی اونا تشکر ائتدی. مرجی دئدی:

«نه اولوب؟ یئنه نه دوشونورسن؟»

رفیع دئدی: «ھنچ نه.»

مرجی دئدی: «سؤیله، نه دوشونورسن؟»

رفیع دئدی: «دوشونورم کی، ایندی جلیل'ه رفتارلارینا گؤره نصیحت ائتمک اوچون آل وئریشلی زامان دیر. بو لازیم دیر. بیرى بو ایشی گؤرمه لی دیر. آنجاق ایندی اوردا هامی اوندان قورخور.»

مرجی قورخموش کیمی اونا باخدی، ھنچ نه دئمه دی. رفیع ساکیتجه دئدی:

«نییه منه بئله باخیرسان؟ نه اولوب؟»

مرجی عینی باخیش لا باخیب، دئدی: «گل بونلاری اؤزون دوشون. من

بیلمه دییم م بیر شئی حاققیندا نه دئییم؟»

رفیع دئدی: «بیر شئی دئه. نه فیکیرلشیرسن؟»

مرجی اوزونو دوکانین قایسینا ساری چئویره - چئویره دئدی: «بوخ، اؤزون

بیلیرسن.»

رفیع قاباغا گئتدی، آل لری ایله مرجی'نین باشینی توتوب، اؤزونه طرف

چئویردی، دئدی: «سن من دن اینجیب سن... اینجیمه. فیکیرینی سؤیله... (بیردن

جدی لشدی) باخ، نه دئسن، انده جم... ایندی فیکیرینی سؤیله.»

مرجی توتقون بیر سسله دئدی: «من جه دانیشماق دانیشدیغین آدامین

فیکیرلرینی تصدیق له مک دئمک دئییل. (اؤسکوردو) سن بونو قبول ائدیرسن،

دئییل می؟ دانیشماق چوخ یاخشی شئی دیر. اونا گؤره ده، بیر نچه آی قاباق،

دوشوندوم کی، بیزیم روزنامه میز اولمالی دیر...»

رفیع اونون سۆزونو کسیب، دئدی: «سنین نه دئمک ایسته‌دییی نی چوخ یاخشیی باشا دوشدوم... سن منیم جلیل ایله دانیشماغیمی ایسته‌یرسن.»

مرجی دئدی: «من ساده‌جه صؤحبتی تصدیق ائدیرم.»

رفیع مرجی 'نین فیکرینی انشیدندن سونرا، بیر آرز ساکیت‌لش سه ده، هله ده دوشونوردو؛ ائله بیل گئتمک اوچون وئردییی قرارین هئچ بیر ضعیف‌لیک علامتی اولماماسینی ایسته‌یردی. بونا گؤره ده مرجی 'یه دئدی: «سن جه بو ضعیف‌لیک دئییل می؟»

مرجی دئدی: «گوروشو کیم تکلیف ائتدی؟»

رفیع بیردن گولومسه‌دی. مرجی (بلکه ده بیلمه‌دن) رفیع 'نین اوره‌یینی چوخ گوجلندیرن بیر نقطه‌یه توخونموشدو. بو آزادا بو سؤال (توتارلی جواب)، ائله بیل، بو مسئله ایله باغلی صؤحبتین بیتدییی نی اعلان ائتدی؛ چونکی سؤال‌دان سونرا نه رفیع، نه ده مرجی هئچ نه دئمه‌دی.

بیر نئچه دقیقه سونرا، رفیع مرجی 'نین دوکانیندان چیخیب، موسسه‌یه ساری یولا دوشدو. دوکاندان چیخانندان سونرا، یئنین درس دئیجه‌یی، کلاس‌لاری تشکیل انده‌جه‌یی، شاگیردلرینی یئنین گوره‌جه‌یی گونلری دوشونمه‌یه باشلامیشدی. بو خیال‌لاردا سعادت کلاسدا حاضر اولدوغو او سون گون‌لریندن، رفیع 'نین حضورونون ایلك گون‌لرینه کؤچموش، آنجاق یئنه ده آخیر گون گئیندییی مانتو ایله قاباق‌کی یئرینده اوتورموشدو. اما بونلارا باخمایاراق، موسسه‌نین یاخینلیغیندا، نه دنسه آجی فیکرلر گؤیو اؤرتمه‌یه باشلایان قارا بولودلار کیمی یاواش یاواش شیرین خیال‌لارین اوستونو اؤرتمه‌یه باشلادی. بیر آرز سونرا، ائله بو آجی فیکرلرله موسسه‌یه چاتدی. موسسه باغلی ایدی. رفیع بو ساعاتی بیله‌رکدن سئچمیشدی. شاگیردلرینین ممکن سؤال‌لارینا جواب وئرمک ایسته‌میردی. قاپچی اوردا ایدی. رفیع 'نی گورن کیمی سئویندی، دئدی:

«اوغول، آدام تکجه اؤزو اوچون باشامیر... سئون‌لرینی اونوتمالی دیر.»

رفیع گولومسه ییب، تشکر ائتدی. سونرا قاپیچی (بلکه ده سئوینجیندن) رفیع ایله بیر لیکده ریاست اوتاغینین قاپیسنا قدر گندیب، قایتدی. رفیع قاپینی آچیب، اوتاغا گیرنده جلیل 'ین قباق کی رئیسین یئرینده اوتوردوغونو گوردو. جلیل اولجه شیطاننی بیر تبسومله آیاغا قالخدی، سونرا بیر شئی خاطرلامیش کیمی تبسومونو ده ییشیب، دئدی:

«سلام، خوش گلیب سن، بو یور اوتور.»

عینی زاماندا الی ایله میزین قباغیندا اولان مبلو گؤسته رییب، یئرینده اوتوردو. رفیع جلیل 'ین سلامینا جواب وئریب، اونون گؤستریدی مبلدا اوتوردو. جلیل ووردوغو ضربه نین تأثیرینی بیلمک ایسته ییرمیش کیمی اونا باخدی. بلکه ده اونون فیکرینجه، رفیع 'نین گلیشی، ووردوغو ضربه نین تأثیرلی اولدوغونو گؤسته ریردی. رفیع دئدی:

«من سؤزلرینی ائشیتمه یه حاضیرام.»

جلیل دئدی: «تله سیرسن؟ اولجه بیر استکان چای ایچک.»

رفیع دئدی: «یوخ، من چای ایچمیرم.»

جلیل دئدی: «ائله ده، کئچک اساس موضوع یا... من بوردا خصوصی بیر کلاس قورماق ایسته ییرم... خصوصی کلاس دئدی که، ان یاخشی شاگیردلری بیر کلاسایغماقدان صؤحت گئدیر کی، اونلار همیشه دونیا یاریشلارینا حاضیر اولسونلار... من بو باره ده ان یاخشی شاگیردلردن بیری ایله دانیشدیم. چوخ استعدادلی بیر قیزدیر (جلیل دقتله رفیع 'نین اوزونه باخیردی- رفیع اونون اوزویونده کی ایری، قهوه یی داش- قاشا باخیردی)... اونا بو باره ده باشقا شاگیردلرله دانیشماغی تاپیشیردیم... سن بو طرح حاققیندا نه دوشونورسن؟»

رفیع دئدی: «شاگیردلرین هامیسی یاخشی و استعدادلی دیر. بئله بیر کلاسین

قورلماسینا احتیاج یوخ دور. مسابقه زامانی...»

جلیل بیردن اونون سۆزونو کسیب، دئدی: «اگر بئله بیر کلاس قورولسا، اداره‌چی لییی نی سنه وئرمک فیکرینده‌یم. سن ده ایسته‌دیین شاگردی همین کلاسلا علاوه ائده بیلرسن... بونا نه دئییرسن؟»

جلیل این بو آنا قدر رستوران حکایه‌سینی عادی بیر مسئله و اؤزونو ایسه بیر ایش آدمی کیمی گؤستریمک ایسته‌دیینی دوشونن، آنجاق بوندان سونرا اونون نه نظرده توتدوغونو بیلمه‌ین رفیع، دئدی: «دئدییم م کیمی، بئله بیر کلاسین تشکیل اولونماسینا احتیاج یوخ دور.»

جلیل آل‌لرینی اووشدوروب، دئدی: «سن ایشله‌مک ایسته‌ییرسن؟»
رفیع دئدی: «من ایشله‌ییردیم، ایشله‌میردیم؟ منی نییه ایشدن چیخاردیلار؟ نه سببدن؟ من نه سهوا اتمیشدیم؟»

جلیل دئدی: «سنی ایشدن چیخارما ییب لار. بوتون اداره‌لر اوستدن گلن تعلیماتا گؤره ایشله‌ین لرینی نظاملا دیلار.»
رفیع دئدی: «کلمه‌لرله اوینامایین!»

جلیل یوموشاق بیر سسله دئدی: «سن منه دئه کی، منیم فیکریم‌له راضی سان یا یوخ... ایندی دئمه، گت فیکرلش، سونرا منه خبر وئر.»
رفیع بیردن یئریندن قالخدی. جلیل دئدی:
«گئدیرسن؟»

رفیع دئدی: «گتتمه‌لی‌یم.»
جلیل دئدی: «اوندا، جوابینی گؤزله‌یه‌جم.»
موسسه‌دن چیخاندا، آرتیق هاوا تمامی ایله قارانلیق لاشمیشدی. هئچ دوشونمه‌دن یئریمه‌یه باشلادی. هارا گنده‌جه‌ینی بیلمیردی. بیر یاندان مرجی نین دوکانینا گتتمه‌یی، بیر یاندان دا ائوینه قایتماغی دوشونوردو. بیر آز دایاندی. دوشوندو کی، مرجی آرتیق دوکانینی باغلا ییب. بیردن قاپیچینی گؤرمه‌دیینی خاطریرلادی، آما دؤنمه‌دی. خیابانین او بیر طرفینه کئچدی، یئریه-یئریه بیر آنلیق

اوزاقدان موسسه‌یه باخیب، ائوینه ساری یولا دوشدو. موسسه‌یه باخدییی آن، درس دئدیگی گون لردن چوخ اوزون زامان کئچدیگی نی حیس ائتمیشدی. آنجاق بو حیس اونون بوگون موسسه‌یه گیدیگی آندا کئچیردیگی حیسدن فرقلی ایدی. اگر او، بیر یاد آدم کیمی ایدی‌سه، بو، چوخدان آیری دوشموش بیر تائیش کیمی ایدی. آما هر ایکسینین ده سببکاری جلیل‌ین اولدوغونو دوشونوردو. ایندی رئیس اولموشدو؛ ریاست میزینین آرخاسیندا اوتوروردو. سئوینردی ده بونا. بلکه ده اوزونو بیر یاریش میدانیندا گؤرور، شخصی حیاتیندا دا ائله بونلارا اهمیت وئیردی. باشقا جور اولایلمزدی. بلکه ائله بیلیردی کی، هامی اونون آختاردیغینی آختاریر. بلکه ده ائله بئله ایدی، هر کس اونون آختاردیگی شئی لری آختاریردی. آما آختاردیگی شئی لر ریاست میزی ایله یاخشی معاشدان باشقا نه اولای بیلردی؟ بیردن اونون سؤزو یادینا دوشدو: گئت فیکیرلش. بونو لاپ بیر رئیس کیمی دئمیشدی جلیل. نه باره‌ده فیکیرلشمه‌لی ایدی؟ رستوراندا قوردوغو خصوصی کلاس باره‌سینده؟ بئله دوشونمک مجبوریتینده قالدیغیندان اوزولدو. فیکیرلشدی کی، جلیل‌ین و اونون کیمی‌لرین عمل لری اونون بئینی نی زهرله‌ییر، یوخسا انسان‌لاری آسانلیق‌لا محاکمه ائتمک یاخشی بیر شئی دئییل.

ائوینین قاپیسینا چاتاندا یورغونلوغونا باخمایاراق، یونگول‌لشدییی نی و او گونون بوتون حادثه‌لرینی یوخودا (پیس بیر یوخودا) گؤردویونو حیس ائتدی. قاپینی آچاندا بیردن قاپینین آراسیندان کیچیک بیر کاغیذ یئره دوشدو. کاغیذین مضمونونو بیلمه‌دن حافظه‌سی بیر خاطیره‌نی جانلانديرماق‌لا اونون اوچون بیر آنلیق سونراکی آن‌لاری یاراتدی. بیردن پیس بیر یوخودان یاخشی بیر یوخویا کئچدیگی نی حیس ائتدی. ائیلیب، یئردن کاغیذی گؤتوردو. اول کی کیمی پیلله‌لرین قارانلیغیندا کاغیذداکی یازینی گؤره بیلمه‌دی. یاواش‌یاواش یوخاری چیخدی، درحال چراغی یاندیریب، کاغیذا باخدی. سعادت‌ین آل یازیمی ایدی: من تزلیک‌له سیزی گؤرمه‌یه گله‌جم!

مرجی'یه اعلانی وئردییی و ائوه قاییداندا سعادت'ین گؤندرديیی کاغیذی آلدیغی گوندن اوچ گون كئچمیشدی. آما نه مرجی'نین دوکانینا گنتمیش، نه سعادت گلمیش، نه ده جلیل'ین تکلیفی ایله باغلی (بو باره ده دوشونمک بئله ایسته میردی) قرار وئرمیشدی. بو اوچ گون عرضینده یا یاریمچیق قالمیش رسمینین قارشیسیندا دایانیب، فیکیرلشمیش، یا بیرینی گؤزله یین کیمی ائوین ایچینده دولانمیش، یا دا نهایت یخچالدان گؤزله مه دن تاپدیغی حبیب'ین رمانینی اوخوموشدو. بو آرادا رماندا باش وئرن حادثه لر مستقیل بیر دوشونجه کیمی اونون دوشونجه لرینه کؤلگه سالمیش، فیکرینی مشغول ائتمیشدی. رمانین باش قهرمانی محبت آدلی بیر قیز ایدی. بو قیز آتاسی طرفیندن هاراسا کلیدلنمیشدی، و اونون گۆره بیلدییی تک شئی کیچیک بیر ده لیکدن گۆی ایدی. دانیشان ائله بو قیز اؤزو ایدی. او، بیر گۆی لکه ایله یاشایردی. کیتابی اوخوماغا باشلادیغی گون آدینی ایلك دفعه حبیب'ین آغزیندان ائشیتدییی گونو خاطیرلامیش، یتنیدن چوخ تعجب لنمیشدی. آما کیتابی اوخویا اوخویا عینی آد اوزاقلان هر هانسی بیر شئی کیمی... خاطریره؟! بلکه

بیر خاطیره ده دونموشدو. یوخ، بیر آخار سویون سسی ایله اؤزو آراسیندا اولان مقاویله کیمی بیر شئی ایدی... سس قالاردی، سو گئردی. آما بوتون بونلارا باخمایارق، قابق کی کیمی جیلا، تازالیغی، هیجانلی یوخ ایدی. آد قابق کی تأثیریندن اوزاقلاشمیشدی می؟ انله بیل سس ده تدریجاً سویون گئتدییی یولدان گندیب، اوزاقلاشیردی. بیر خاطیره کیمی... هر حادثه نین تازالیغینی و جیلا سینی محو ائدن بیر کرخانا ایدی هر بیر خاطیره! آما خاطیره نین ده سرحد لری وار ایدی. داها دوغروسو، یاشی وار ایدی. بعضاً انسان لا بیرلیکده قوجالیردی؛ اوزاقد ایشایان تانیس کیمی اوزاقد اقالیب قوجالیردی. بعضاً ده تازا قالیردی؛ بو، سویون کنچی جیلی یینده اولان دواملی لیغینا بنزه بیردی. سو اولمایان بیر سو و سس اولمایان بیر سس... یعنی حقیقت اولمایان بیر حقیقت... بونون لا بئله، اوردا بیر سو آخیردی و بیر سو سسی دو یولوردو. سسی بعضاً ائشیدیلمه سه بئله... آما نیه بونلاری دوشونوردو؟ او آد حقیقتاً قابق کی تأثیرینه مالیک دئیلدی می؟ مسئله بو دئیلدی. کیتابین آدینین یانیندا سولغون کولگه کیمی نامعلوم بیر گؤروتو ظاهر اولوب، خبری اولمادان اونون آغلینی سویا و سویون سسینه طرف آپارمیشدی. آما بو گؤروتو نه ایدی؟ هاردا ایدی؟ هاردان گلیردی؟ بئله بیر شئی نجه ممکن ایدی؟ بیردن بیر مدت قابق مرجی ایله بیرلیکده گندیب گوردویو کاشی لاری خاطرلادی. داها دوغروسو، کاشی لاری خاطرلایان کیمی اونلاری گؤره-گؤرمز آغلینا گلن ده نیزی خاطرلادی. بیردن انله بیل قارانلیقد اوزونه بیر قاپی آچیلدی و اونا طرف بیر پارا شئی لر آتیلدی؛ سعادت'ین مانتوسونون کیچیک بیر پارچاسی، او گئجه اونو مرجی'دن گیزلتمه سی، سعادت'ین آتاسینین گوی لکه دییه آدلاندیردیغی سؤز کیمی شئی لر... آما بونا باخمایارق، اونون فیکری مستقیل ایشله یین بیر دستگاه کیمی حبیب'ه قایتمیشدی. داها دوغروسو، ایندی اؤزونون گوردویو یئری حبیب'ین گؤروب-گؤرمه دییی نی دوشونوردو: «یقین رمانینی یازمامیشدان قابق او یئری گؤروب.» رفیع بو قناعته نجه گلیمیشدی؟ نیه بئله

دوشونوردو؟ بو شبهه اوندا کیتابین دیگر یاریسینی اوخوماق لا یارانمیشدی. چونکی رماندا آتانیق قیزی حیس اتمک اوچون کئچدی یول، گۆی کاشی لارین اولدوغو یئر گئدن یولا بنزه بیردی. اؤز اؤزونه دئدی «بونو حبیب دن سوروشا بیلهرم؟» بیر آرزو بو باره ده دوشوندو. ائله بیل هنج نه اتمزدن قاباق، بنله بیر سؤالین طرف لرینی یوخلاماق ایسته بیردی. آما دوشنمکدن یورولموشدو. یوخ، اصلینده، بو فیکرین باشقا شئی لر حاققیندا دوشونمه سینه مانع اولدوغونو حیس اتمدی اوچون یورولموشدو. ائله بیل بوتون دوشونجه لر باغلی بیر قاپی آرخاسیندا ساخلانلیب، ایچهری گیره بیلمیردی. حتی حبیب 'ین کیتابیندان گلن فیکر، دئیسه سن اوتاغی دا داریخدیریجی بیر یئر چئویرمیشدی.

بونو دوشونه- دوشونه یئریندن قالخدی، پنجره قاباغینا گئتدی. فیکر لشدی کی، هله یاتا بیلمز. باشی دوشونمکدن یورولسا دا، بدنی هله یورولمامیشدی. تجربه اساسیندا بیلیردی کی، یاتماق اوچون بدنی یورولمالی دیر. بیردن بیر فیکر اونون قارماقاریشیق دوشونجه لرینی داها دا قاریشیدیردی «حبیب بو رمانی نجه یازیب؟» بوتون عادی اوخوجولار کیمی، رفیع ده رمانین حکایه سینین حقیقی اولدوغونو دوشونموشدو. «اولمایا، او آتا ائله حبیب 'ین اؤزودور.» بو فیکر اونو قورخوتدو. بیردن ذهنین اوزاق لاریندا اولان حبیب، ائله بیل اوزو ایله یاخینلاشدی. یئنه ده حب آتماق اوچون سو ایسته بیردی. او گون اوندان نییه حب آتدیغینی سوروشمامیشدی رفیع. سونرا مرجی 'نین اونون حاققیندا دندی سؤزلری خاطر لادی. اونو نییه کچه ده دؤیموشدولر؟ نه اتمیشدی؟ رمان لارینا گوره، دئمیشدی مرجی. «آما او، بورمانیندا آنجاق قیزین عذاب لارینی تصویر ائدی.» بو فیکر رفیع 'نی بیر آرزو ساکیت لشدیردی. ایندی قارانلیق و قورخولو بیر خندکدن اوغورلا چیخدیغینی حس ائدی. سئویندی. حبیب 'ین یاخینلاشان اوزو ده گلدی یولدان دؤنوب، اوزاق لارا گتمیشدی (بونو رفیع او آن درک اتمه سه ده، یالنیز باخیش لاریندا دهیشیک لیبی حیس ائدی). حیس ائدی کی، ایندی یاتا

بیلر. چونکی یوموشانمیش فیکیر لرینین آغیر لیغیندان باشی و آیاق اوسته دورماقدان بدنی یورولموشدو.

e-book

اویاناندان بو گونون قاباق کی گونلردن فرقلی اولدوغونو حیسی ائتمیش، و بو فرقی موسسه دن و کلاسدان اوزاق اولماسی ایله علاقه لندیرمیشدی. اصلینده، بو فرقه سبب اولان مبهم بیر قورخو حیسی وار ایدی اوندا. گوزونو آچاندان بری اطرافین گترچک لیبی اونونلا گنجه نین دیلیندن تمامی ایله باشقا جور دانیشمیشدی: ایندی نه انده جکسن؟ اما مرجی 'نین سؤزلرینی انشیدندن سونرا بیر قدر ساکیت لشمیشدی.

سحر ساعات لاریندا، سویوق هاوادا، مرجی موتوری ایله رفیع 'نین قاپیسینا گلیمیش، دوکانا ایکی نفرین اعلان اوچون گلدی بی نی و او دا رفیع 'له گوروشوب دانیشماق لاری اوچون گون اورتایا گوروش تعیین ائدی بی نی سؤیله میشدی. رفیع مرجی 'ه ائوده بیرلیکده ناهار یئمه بی و سونرا دا بیرلیکده دوکانا گئتمه بی تکلیف ائتمیش، مرجی ده بو آرادا حبیب 'ی زیارت ائتمه لی اولدوغونو سؤیله میشدی. حبیب 'ین آدینی مرجی 'نین آغزیندان انشیدن رفیع، بیر آنلیق اوندان حبیب 'ین عایله سی حاققیندا سوروشماق فیکرینه دوشسه ده، درحال پشیمان اولموش،

آنجا حیب'ین نئجه اولدوغونو سوروشموشدو. مرجی حیب'دن خبری اولمادیغینی و بو سبدن اوندان نیگران اولدوغونو بیلدیرمیش، سونرا هرکسین حرکتینی سرعتلندیرن سویوق هاوادا رفیع'له خداحافیظلشیب، بؤیوک آغ بولود کیمی موتورون ایگزوزوندان چیخان توستونون آراسیندا گۆزدن ایتمیشدی.

اؤین قاپیسیندان چیخاندا قاباغیندا بیر موتورسیکلت دایاندی. بیر آنلیق اونون سسینی نییه ائشیتمه دینی دوشوندو. مرجی ایدی. رفیع دیسکینمیشدی. دیسکینمه سینین یاراتدیغی تعجبو گیزلتمک اوچون گولومه دی؛ گولومه مه سی اوزون سورمه دی آما. مرجی قاش قاباقلی ایدی. رفیع «نیه قایتدین؟» یئرینه «نه اولوب؟» دئییه سوروشدو.

مرجی دندی: «حیب یاخشی دئیل. بیر طرفدن خسته دیر، بیر طرفدن ده ائو صاحیبی اوندان ائوی بوشالتماغی ایسته ییب.» مرجی بونو دئینده، رفیع مرجی'نین گلیشی ایله حیب'ین وضعیتینی آراسیندا علاقه اولدوغونو دوشوندو؛ اونون نیه گلدینی نئجه سورشا بیلردی؟ بیردن مرجی دندی:

«دوکانا گن دیسن؟»

رفیع باشینی تریپتدی. مرجی دندی:

«من ده دئدیم بو آرادا گلیم بیر لیکده گنده ک.»

یولدا مرجی آرابیر حیب'دن دانیشیردی، آما رفیع اونون سؤزلرینین چوخونو ائشیتمیردی؛ بیر یاندان قاباقدان اسن یئل مرجی'نین دندیی سؤزلری ائله بیل اطرافا سپله ییر، بیر یاندان دا رفیع'نین دوشونجه لری اونون سؤزلرینه فیکیر وئرمه یه ایمکان وئرمیردی. آما، اصلینده، رفیع'نی دوشوندورن حرکت ایدی؛ حرکت همیشه بئنی نین ایچینده کی لری چؤمچه کیمی قاریش دیریدی. ایندی ده قاریش دیر میشدی. بونا گۆره ده دوشونه بیلیمیر، دوشونمک عوضینه ائله بیل ذهنینده فیرلانان فیکیرلرینه باخیردی؛ باخیش لاری حیب'ین کیتابینی اوخویاندان سونرا عاغلینا گلن او سویون سسینی دینله مک کیمی ایدی؛ فیرلانما، سویون سسی کیمی ثابت ایدی،

آما فیکیرلر سو کیمی آخیب گئدیردی. بونو بیلمیردی رفیع؛ بو بنزتمه حاققیندا دوشونمه یه ماجالی یوخ ایدی. فیکیرلرینین آراسیندا سزان'ین تابلولارینی گؤروردو؛ اصلینده، اونون تابلولارینین گۆی رنگی اونون ذهنینده فیرلانان سزان'ین تابلولاریندا اولدوغو کیمی دیگر فیکیرلردن داها قاباریق شکیلده حرکت اندیردی. رفیع'نین ذهنیندن بیر فیکیر کئچدی؛ اؤزوندن خبرسیز، بیینی حبیب'ین رمانینداکی قیزین سزان'ین تابلولارینین قورخونج طبیعتی کیمی بیر یئرده اولدوغونو دوشونموشدو. اونا گۆره می یادینا آخارسو دوشموشدو او گون؟ بیلمیردی بونو. او آن مرجی'دن حبیب'ین آروادی و اوشاق لاری اولوب- اولمادیغینی سوروشماق ایسته دی، آما سوروشمادی. چونکی بیردن گۆردو کی، مرجی'نین موتورو دایاندی. مرجی'نین دوکانینا چاتمیشدیلار. ایکسی بیرلیکده موتوردان دوشدو. موتوری همیشه کی یئرینه قویمازدان قاباق بیر آلی ایله فرمانی توتوب، او بیرری آلی ایله دوکانین قاپیسینی آچان مرجی، اونا ایچهری کئچمه سیننی سؤیله دی.

رفیع دوکانا گیرن کیمی دوکانین چۆلدن داها سویوق اولدوغونو حیس ائتدی. بیر نئچه دفعه آسکیددی. موتورا میندی بیی آندان سویوق ده یه جه بیی نی بیلیردی. مرجی گلیب، درحال سوبانی یاندیردی. سوبانین قارشیسیندا بیر صندلی وار ایدی. رفیع سویوقدان تیتیه- تیتیه عینی صندلی ده اوتوردو، آل لرینی یانان سوبایا طرف اوزاتدی. ائله بو آندا قاپی آچیلدی و ایکی گنج قیز دوکانا گیریب، سلام وئردیلر. رفیع (آیاغا قالخدی) و مرجی ده اونلاری سلام لادی. مرجی درحال رفیع'یه دندی: «بو ایکی خانیم کلاس لاردا اشتراک ائتمک ایسته بیر.»

سونرا اوزونو قادین لارا چئویریب، آما رفیع'یه دندی: «او دندی م ایکی نفر ائله بو خانیم لاردی.»

بیردن او بیرری قیزدان قیسا بویلو اولان قیز دندی: «خیر، من دوستوم لا (آلی ایله دوستونو گؤستردی) گلدیم کی، تک گلمه سین.»

بونو دئىنەن قىزىن اوزونە ايلك دفعە باخان رفيع، بىردن اونو قاباقجا ھاراداسا گۆردويونو ھىس ائىدى. اما نہ قدر فيكىرلش سە دە، خاطرلایا بىلمەدى. بو آرادا مرجى گنج قىزلار اوچون صندلى گتىردى. قىزلار صندلى لردە اوتوردولار. رفيع ايکىنجى قىزا طرف دۇنوب، سوروشدو:

«سىز رساملىغى اۋىرنمك ايستەيىرسىنيز؟»

ايکىنجى قىز اۋزونو ايتىردىيى و يا بلکہ دە سوپوقدان اوشودوغو اوچون اوتوردوغو يترده بيغىشميشدى؛ صندلى نين اوستونده اۋزونو بىراز تىپتى، دئدى: «بلى... من رسمى و رسم چکەمىي چوخ سئویرم، اما ھنچ نہ بىلمىرم. اۋىرنمك ايستەيىرم...»

بىر نىچە ئانىە اوشاق كىمى اوتانا- اوتانا گولومسەدى. سونرا بىردن جدى اولمالى اولدوغونو آنالايان بىرى كىمى، او اوشاقجا رفتارينا حاکم اولوب، دئدى: «بعضاً انسان سئودىيى بىر شىيى باشقا بىر شىيى اوچون استفادە ائدیر.»

باشىنى اشاغى سالدی. رفيع بىراز فيكىرلشدى. سونرا باشىنى چئويىرىب، مرجى يە باخدی. رفيع، گنج قىزىن سۆزونون معناسىنى آنلاميشدى، آنجاق اونون بونو دئمک لہ نہ دئمک ايستەدىيى نى باشا دوشمە ميشدى. بونو سوروشماق اوچون بىر آنلىق دوشوندو؛ دوکانين قاباغىندان دوکانا باخاباخا كئچن بىر جوانا باخاباخا. اما بو سؤالين عوضينه دئدى:

«سىزىن آدينيز نہ دیر؟»

قىز دئدى: «باھار.»

رفيع اۋزونو ساخالایا بىلمەدى، باھار يىن قاباق كى سۆزونە قايىدىب، دئدى: «سىزى باشا دوشە بىلمە ديم.»

رفيع بونو دئىندە اۋز الينە باخىردى. باشىنى باھارا طرف قالدىردى. باھار رفيع نين نہ دئمک ايستەدىيى نى آنلاماميشدى، چاشقىن بىر حال ايله دئدى: «نە حاققىندا؟»

رفیع دندی: «دندینیز بیر شئی باشقا بیر شئی اوچون...»
باهار درحال دندی: «بلی، بلی.» بیر آنلیق گولومسه‌یه- گولومسه‌یه دوستونا
باخدی، سونرا رفیع‌یه دؤنوب دندی: «من رسم چکمه‌یی چوخ سئویرم ها، آما...
نئجه دئییم؟ اصلینده، منی ائوده ساخالایا بیله‌جک بیر شئی ایسته‌ییرم... بیر...»
رفیع درحال دندی: «بیر بهانه.»

باهار این اوزو قیزاردی؛ دندی: «باغیشلایین، آما بو کلمه‌نی نزاکتدن اوزاق
حیس ائتدییم اوچون دیله گتیرمه‌دیم... (رفیع بیردن آسقیردی) دوغروسو، رسمه
حرمت سیزلیک کیمی گؤرونور. ائله دئییل می، استاد؟»

رفیع اؤزونو ساخالایا بیلمه‌یب گولدو، دندی: «کلمه‌لرین گناهی یوخ‌دور.»
باهار رفیع‌نین نه دندییی‌نی باشا دوشمه‌میش، آما ائله‌بیل اونون صمیمی
یاناشماسی اونا راحت دانیشماغا جسارت وئرمیشدی. چونکی دندی: «آتام
اوزون مدت ائودن اوزاق قالماغیما اجازه وئرمیر...» بیر آرز سوسدو. سونرا دندی:
«دوزون دئسه‌م، آتام ائودن چیخماغیما اجازه وئرمیر. دفعه‌لرله اونونلا بو مسئله‌نی
دانیشمیشام، آما اونا باشا سالابیلمه‌میشم کی، من اوشاق دئییلیم، اؤزومه باخا
بیلهرم... قبول ائتمیر.»

رفیع دندی: «بس کلاس لارا نئجه گله‌جکسینیز؟»
باهار دوستونا باخیب، گولومسه‌دی. «یا نسرین‌له گله‌رم، (اوزونو چئویردی
رفیع‌یه) یا دا آتام‌لا.»

گنج قیز آتاسی ایله مناسب‌تینی ایضاح ائتمه‌یه باشلادیغی آندان، رفیع اراده‌سیز
حبیب‌ین رمانیندا اوخودوغو قیز حاققیندا دوشونوردو. ائله‌بیل او رمانداکی قیز
ایدی قارشیسیندا اوتوران. آما رمانی اوخویاندا قیزین اوزونو تصور ائده
بیلمه‌میشدی؛ بونو یئنیجه درک ائدیردی. و بیلیردی کی، سونرالار نه وقت
رمانداکی قیزی خاطریرلاسا، باهار‌ین اوزونو خاطریرلایاجاق. بیر آنلیق آغلینا بئله

گلدی کی، بو اوز او قیزین وضعیتینه اویغون اوزدور. ائله بیل باهار حبیب'ین
رمانین کیچیک آما مهم بیر حصه سینی اؤز اوزو ایله تمام لامیشدی.
رفیع بونلاری دوشونه- دوشونه مرجی ایله بیر لیکده درس لرین گونونو و
ساعاتینی گنج قیز اوچون تعیین ائتدی، سونرا قیزلار خداحافیظ لشیب گتدیلر.
اونلار گنددن سونرا، رفیع مرجی 'نین یئنیدن درین دوشونجه لره دالدیغینی گوردو؛
سببینی سوروشماق ایسته دی آما سوروشمادی. حبیب'ین حاققیندا دوشوندویونو
تخمین ائدیردی. بیر نجه دقیقه سونرا مرجی حبیب'ین یانینا گتتمه لی اولدوغونو
دئینجه، تخمینی نین دوغرو اولدوغونو آنلادی.

رساملیق اؤیرنمه‌یه گلن گنج قیزلا ایلک گؤروشو، اونا ایشینی انودن اوزاقددا (هفته‌ده بیر گون) دوام ائتدیرمه‌یه اومیدلندیرمیش، ائوده بئله، یاریم‌چیق رسم‌لر اوزه‌رینده ایشله‌مک ذوقونو آرتیرمیش، بونا گۆره ده چوخدان کنارا قویودوغو تابلوسونون اوزه‌رینده ایشله‌مه‌یه قرار وئریب، ایشه باشلامیشدی. ایشه باشلادیغی آندان اؤزونو یاخشی حیس ائدیردی. ایندی انله‌بیل آغلینین اونا گؤستردییی شئی لر خارجی گنرچه‌یین کسگین آجی لارینی اوندان اوزاقلادیر، یا دا اونلارین کسگین‌لییی نی آزالدیر، او ایسه بو فرصتی اونا هدیه وئریلمیش کیمی استفاده ائدیپ، ایشینه دوام ائدیردی. بو آرادا، بعضاً سعادت‌ی (اونون وئردییی کاغیذداکی یازیسینی: من تئزلیک‌له سیزی گؤرمه‌یه گله‌جم.) خاطیرلاییر، اونون حاققیندا دوشونمه‌یه‌یه چالیشیردی. اما باجارا بیلمه‌یه‌جه‌یی نی بیلیردی؛ چونکی کلاس‌لاری یئئیدن تشکیل ائتمک فیکری ایستر- ایسته‌مز اونا سعادت‌ی خاطیرلادا بیلردی. دوشونوردو کی، اونو ایشله‌مه‌یه مانع اولان هر شئیدن قاچماغین لاپ یاخشی یولو تکجه ایشله‌مکدیر. رفیع اؤزونو بونا حاضرلامالی ایدی. اصلینده

حاضرلامیشدی؛ قوشلار تک یووا قورماق اوچون چۆر- چۆپ بیغماق ایسته‌دی
گون‌لره قایدیرمیش کیمی حیس ائدیر، و بونا سئوینیردی.

بو آزادا، یاواش‌یاواش چوخدان چک‌دی بی بیتمه‌دی بی آغاجین
اوستونده‌کی یوانین رسمین سونونا یاخینلاشیردی؛ ایندی سئوین‌سه‌ده، تابلونو
بیتمه‌دیکن سونرا کدرله‌نه‌جه‌یینی بیلیر، آما تابلونو بیتمه‌یین کدریندن قورتولماق
اوچون باشقا بیر یاریم‌چیق رسم حاققیندا فیکیرلشیردی.

هاوا قارالماغا باشلامیشدی. زمانین نجه کئچ‌دی نی آنلاما‌دیغینی گوروب
سئوین‌سه‌ده، بیر آنلیق تانیس بیر یئردن آیریلیمیش کیمی حیس ائدیب، اوره‌یی
سیخیلیدی. او آندا چۆلو بوروین درین سس‌سیزلی‌یین ایچیندن (سکوتون نه قدر
درین اولدوغونو ایندی آنلا‌ییردی) بیر موتورون بوغوق سسی گل‌دی. سس
یاخینلاش‌دی و بیردن کس‌یلدی. رفیع چک‌دی یووا یا گۆز دیکمیش‌دی، آما یووا یا
باخمیردی؛ سوسموش سس حاققیندا دوشونور، ائله‌بیل نه اولدوغونو بیلمه‌دی بی
شئی گۆزله‌ییردی. بیردن قاپینین یاواش‌جا دؤیولدیونو ائشیت‌دی. یاواش‌یاواش
آیاغا قالخ‌دی. اؤزونه یاخین و آغیر گۆرون سس‌سیزلیک ایچینده قاپی یا دوغرو
آدیم‌لادی.

قاپینی آچان کیمی مرجی 'نین اورادا دایان‌دیغینی گۆردو. مرجی اونو گۆرون‌جه
اونون تعجب‌لنمه‌سینه ایمکان وئرمک ایسته‌مه‌میش کیمی دانیشماغا باشلا‌دی؛
حیب حاققیندا دانیش‌دی. دئدی کی، اونو ائو‌صاحبی ائودن قوغوب. دئدی کی،
اونو کئچ‌جی اولاراق اؤز ائوینه آپاریب. بیر آرا باشینی آشاغی سالیب، سوسدو.
سونرا باشینی قووزاییب، دئدی:

«سندن بیر خواهیشیم وار.»

رفیع دئدی: «دئنه.»

مرجی دئدی: «من اونو قیسا مدته سنین یانینا گتیرمک ایسته‌ییرم. بونا اجازه

وئیرسن؟»

ورفیع جواب وثرمزدن قاباق آرتیردی: «بیلیرسن، بیزیم ائوده تکجه من و آنام اولسایدی، اونو مطلق یانیمدا ساخلاردیم. آما باجی لاریم دا ارلری ایله بیزیم له یاشایرلار. هر بیرری بیر اوتاقدا... بیر ایکی آیدان سونرا باجی لاریمدان بیرری آیری ائوه گده جک...»

مرجی بونو دئیهدن سونرا، دوز رفیع'نین گؤزلرینین ایچینه باخدی. رفیع مرجی'نین گؤزلرینه باخماق اوچون اوزونو چئویردی؛ ائله بیل اوز اؤزونو دوشونوردو. سونرا یئنه مرجی'یه باخیب، دندی:

«گتیر.»

مرجی ائله همین گنجه حبیب'ی (آلینده بیر کیف وار ایدی) رفیع'نین ائوینه گتیردی؛ اونو اوشومه سین دئیهدن موتوری ایله دئییل، تاکسی ایله گتیریب، اوزو قایتیدی.

حبیب آلینده کی کیفی ایله اوتانا- اوتانا مبلون اوستونده اوتوردو. رفیع اوندان یئمک یئیپ- یئمهدیی نی سوروشدو. حبیب یئمک یئدی نی سؤیله دی. رفیع گندیب، اونا چای گتیردی؛ بیر طرفدن قوناغینا قوللوق ائتمک ایسته بیر، بیر طرفدن ده بو گندیب- گلش لره احتیاجی اولدوغونو حیس ائدیردی. تک یاشاماغا آلیشدیغی اوچون، ائوینده بیر مدت قالاجاق بیرینین یانیندا اؤزونو راحت حیس ائتمیردی. اصلینده، بئله بیر حیسدن او، اؤزو ده ناراحت ایدی، آما هئچ نه انده بیلمیردی. سونوندا او یوروجو حیسدن قورتولماق و یارانمیش وضعیتیه آلیشماق اوچون یازی ایشیدن دانیشماغا قرار وئردی. بو، بیر سرحدی کئچمه سی، یا دا ایستی و سویوق هاوانین ده بیشمه سی کیمی بیر شئی ایدی. یاخود سویوق سو حوضونا گیرمک ایسته مه یین بیرری اوچون ایلوق سو آخینینا بنزه بیردی. بونونلا بئله، هارادان باشلا یا جاغینی بیلمیردی. بیر آز دوشوندو. حبیب چای ایچه- ایچه

اوتاقداکی اشیا لارا باخیردی؛ اوزونده هله ده او اوتانجاق ایفاده وار ایدی. رفیع اونو غریبه حیس ائتدیرمه مک اوچون دئدی:

«سبز هله ده یازیرسینیز، ائله دئییل می؟» آما بو سؤالی سوروشدوغونا در حال پشیمان اولدو؛ بو سؤال بوش بیر سوال ایدی. آما اوخ یاینندان چیخمیشدی. حبیب بوش استکانی مبلون یاینداکی کیچیک میزین اوستونه قویوب، دئدی:

«من... ائله بیل آنجاق اونا گۆره یاشاییرام.» بیر آرز دوشوندو. سونرا اوزونو پنجره یه چئویریب، اؤز اؤوزنه دانیشیرمیش کیمی تکرارلادی: «بلی، آنجاق اونا گۆره یاشاییرام. یوخسا...» دوام ائتمه دی. باشینی سالدی آشاعی.

رفیع اؤزو حاقیندا دوشونوردو؛ رساملیقلا مناسبتی حبیب'ین یازیلا مناسبتی کیمی ایدی؛ اونو باشا دوشه بیله جهیننی دوشونوردو. بیردن «کیتابینیزدا ماراقلی شکل لر وار.» دئمک ایسته دی، آما دئمه دی. حبیب'ین باشی سینه سینه ائتمیشدی. رفیع تعجب له اونا باخاباخا اؤز اؤزونه دئدی «یاتیب دی؟» بیر آرز دا قورخموشدو. ترپنمیردی حبیب. رفیع آیاغا قالخدی، یاواشجا اونا طرف گئدیپ، قارشیسیندا دایاندی. حبیب بیردن اونو قارشیسیندا حیس ائتدیرمیش کیمی باشینی قالدیردی و اودقونا- اودقونا خجالت له قاریشیق یوموشاق بیر تبسوم له رفیع'یه باخیب، دئدی:

«باغیشلایین، بیر آنلیق یوخوم آپاردی... هوشومو ایتیرمیش کیمی اولدوم.» رفیع در حال دئدی: «یوخونوز گلیرسه، یئرینیزی سالیم، یاتین؟ بتر یورغون گۆرونورسونوز.»

حبیب دئدی: «ائله ده بیر ایش گۆرمه میشم، آما... بلی، چوخ یورغونام.» رفیع گئتدی، اونا یورغان- دؤشک گتیریب سالدی و اوتاقدان چیخدی. رفیع دوشونوردو کی، اونونلا لازیم اولدوغو کیمی دانیشا بیلمه ییب. حبیب ائوبنه گلیدی آندان کئچن قیسا مدت ده دانیشماقدان چوخ سوسموشدولار. تختینده فیکیرلشدی کی، بو حبیب قاباق کی حبیب دئییل؛ اونو قاباقجا جمعی بیر

دفعه گۆرسه ده، کئچن دفعه کیندن چوخ فرقلی دی؛ گوجونو ایتیریب، ائله بیل. رفیع نه وقت تنها انسان لاری گۆرسه، ایل لر قاباق باشلایان و ایندییه قدر دوام ائدن اؤز تنهالیغینی خاطرلایبیردی. اونلار، ائله بیل، اونو اؤزونه گۆسته رن آینا کیمی ایدیلر. ایندی بو حبیب ده اونلاردان بیرى حساب اولونوردو. أما او، تنهالیغی خاطرلایتماقلا برابر، یوخسوللوغون تأثیرلرینی ده خاطرلایدیردی؛ خصوصی ایله ده گۆرونوشو ایله: بدنن آریقلیغی، چؤکמוש و ضعیف چی یین لری، سولغون اوزو، اوزونون درین قیریشلاری... اؤز اؤزونه دئدی «انسان لار آنجاق بونلاری گۆرورلر.»

بیردن بیر سس انشیتدی. ائله بیل بیرى دانیشیردی. تعجب انله دی. آیاغا قالمیش، یاواشجا اوتاقدان چیخدی. سس حبیب'ین یاتدیغی اوتاقدان گلیردی. اوتاغین قاپیسی باغلی ایدی؛ یورغان- دوشه یی حبیب'ه آپاران دان سونرا، رفیع قاپینی اؤزو باغلامیشدی. فیکیرلشدی: «اویانیب اؤزو اؤزونه دانیشیر، یوخسا یوخودا دانیشیر؟» اؤزونو ساخلایا بیلمه دی. آلینی اوزادیب، یاواشجا قاپینین دسته یینی چئویریب، قاپینی آچدی. باشینی قاپی دان ایچهری آپاران کیمی حبیب'ی یاتاقدا اوتوروب فیکیرلشدییی نی گۆردو. حبیب باشینی آشاغی سالسا دا، دئدی:

«سیزی اویاتدیم؟ باغیشلایین... یوخو گۆروردوم... یوخودا سسیمین اوجا اولدوغونو بیلیردیم، أما اونو یاواشلاتماق اوچون هنج نه انده بیلیمیردیم.»
رفیع اوتاغا گیریب، حبیب'ین قارشیسیندا دایانمیشدی: «یوخ، بیرینین دانیشدیغینی انشیتدیم، نیگران اولدوم... دئمه لی یوخو گۆروردونوز.»
«بلی، غریبه بیر یوخو ایدی... ائله بیل بیرى بیزی یازیردی... منی و سیزی... بیز اونو آختاریردیق. گۆره بیلیمیردیک، ناپا بیلیمیردیک... سونرا... سونرا اؤزومو چوخ کیچیک بیر اوتاقدا گۆردوم... اورادا باشقا آدم دا وار ایدی. او بیزیم یازیچیمیز اولدوغونو حیس انشیتدیم... اورا او قدر کیچیک و سقفی او قدر قیسا ایدی کی،

ایکیمیز ده باشیمیزی ایمیشدیک... هارادانسا آغلاماق سسی گلیردی... سونرا آنلادیق کی، آغالما سسی اوز بدنیمیزدن گلیر...» حبیب بونلاری دندیکدن سونرا، آرتیردی: «بیلیمیز نیه یازدیقلاریمی، سونرا طالعیم کیمی یاشادیم... خاطیره کیمی اولدولار... یوخولاریمنا بنله گیردیلم...»

رفیع تعجب له دندی: «گوردویونوز یوخونو قابق لار یازمیشدینیز؟»
«اونون بیر حصه سینی یازمیشدیم... یازیچیمیزین اوتوردوغو اوتاغا گیرنده گوردوم کی، قابقجا یازدیغیم یتردیر.»

رفیع بیردن دندی: «او قیزین یاشادیغی اوتاغا بنزه بیردی؟»
حبیب تعجب له رفیع'یه باخیب، دندی: «سبز اونو اوخوموسوز؟»
رفیع حبیب'ین سؤلینا جواب وئرمک عوضینه دندی: «سبز ائولی دئیل سینیز؟»

حبیب باشینی آشاغی سالدی، دندی: «یوخ.»
رفیع سوروشدو: «هنج ائولن مه میسینیز؟»
حبیب باشینی قالدیریب، دندی: «نیه، بیر دفعه ائولندیم... ایکی ایل چکدی... آیریلدیق...»
رفیع دندی: «اوشاغی نیز دا وار؟»
حبیب دندی: «اوشاغیم یوخدی. آما...» فیکیرلشدی، سونرا آجی - آجی گولومسه دی. دندی: «یازیلا ریمدار.»

«گۆی لکه ده کی او قیز دا یقین کی، اوشاق لارینیزدان دیر. ائله دئیل؟»
«من اونو یوخولاریمین بیرینده گوردوم... آرخادان گوردوم، آرخادان دا گؤسترديم... سؤزون دوزو، نه ائتدیمسه، اونا بیر اوز تصور ائده بیلیمه دیم. (رفیع باهاری خاطرلادی) ائله او جور قالدی.» حبیب بونلاری دندیکدن سونرا، دؤشه بین اوستونده باغداش قوروب اوتوردو.
رفیع دندی: «آما چوخ آجی دیر.»

حیب مارق لا اونا باخیب، دئدی: «باشا دوشمه دیم، قیز آجی دیر، یوخسا حیاتی؟»

رفیع دئدی: «قیزین حیاتی... اصلینده آتاسی چوخ داش اورکلی آدم دیر... نیه بئله رحم سیز دیر او؟»

حیب حیرتله رفیع'یه باخیب دئدی: «سیزین دئدی نیزی باشا دوشمه دیم... آتائین داش اوره کلی اولدوغونو دوشونمورم... نیه بئله فیکیرلشدینیز؟... قیزین قالدیغی یئر بیر سیغیناجاق دیر... دوزونو دئسه، اورانی اوشاق صاحبی اولماق ایسته ییمه قارشی دوزلندیم. او بو دونیا یا گلهمه لی ایدی.»

«آما چوخ آدم لار دئیرلر کی، اوشاق روزی سینی اوزو ایله گتیریر.»
«آدم لار چوخ سؤز دئیرلر... او سؤزلره اینانمایین. اونلارین چوخو موهومات لا یاشاییر. اونلار عادتاً ایسته دیک لری هر شئی، بیر ته هر حق قازاندیریرلار.»

«بو آدم لار سیزین اوخوجولارینیز دئیل می؟ اونلاری به ینمیر سینیز؟»
«بیلیر سینیز، بیر یازیچی، یا داسیزین کیمی بیر صنعتکار، اونلارین یا ایندیکی زمان لارینا یا دا گله جک لرینه اهمیت وئرمه لی دیر... آنجاق اونلار همیشه ایندیکی ایله ماراقلانیرلار. اگر اونلارین ایندیکی زمان لاری ایله ماراقلانیر سینیز سا، اونلارین چوخو سیزی سئوه جک. آما اونلارین گله جه یینی دوشونسه نیز، نه اینکی سیزی سئومه یه جکلر، حتی سیزه نفرت انده جکلر. اونا گوره صنعتکار و یازیچی بو ایکسیندن بیرینی سئومه لی دیر. و من ایکینجینی سئچدیم.»
«یعنی نفرتی.»

«یوخ، درین سئومه یی... آدم لار عمومیتله بوگونون کئچیحی شیرین لیبی نی قالیحی یاخشی گله جه یه اوستونلوک وئریرلر... بئله بیر وضعیتده آدم لارین گله جه یی نی دوشونن بیری سئو یلمز...»
«سئو یلمک لازیم دیر می؟»

«سئويلەمەك، بىر انسانىن ائىرنى سئومەك دئمەك دىر. يوخسا بىر ائىرى كىم اوخويماق، كىم گۆرەجەك؟»

«آما من بو شئى لرى دوشونمورم. من سادەجە اۋز دوشونجە ائويمى تىكىب، اورادا ياشاماق ايستەيىرم. البتە، بىلىرم كى، انسان لار بو شئى لرى سئومىرلر و فرقى ياشايمىرلار. من نە اندە بىلەرم؟ اونلارنى بەيندىك لرىمى بەينمەيە مەجبور ائتمەلى يم مى؟ يوخ، بو دوغرو دئىيل.»

«ھر حالدا، من بونا اينانيرام كى، ھىچ كىم تەكجە اۋزو اوچون ياشامىر. بئلە بىر شئىە اينان سا بئلە، اندە بىلمز. انسانىن وجدانى وار. انسان لار ين اذيت چكديىنى گۆروب، سس سىز قالا بىلمز.»

«اوندا بىزىم دردىمىزى كىم گۆرەجەك؟ بىز دە درد چكىرىك. ائلە دئىيل مى؟»
«من بىرچە اونو بىلىرم كى، مەلوماتلى آدام سس سىز قالا بىلمز. ھلە مەختلىف مەستلە لرلە دولو اولان بو جامەدە.»

ھىبب آرتىق قاباق كى كدرلى آداما اوخشامىردى، بىر نەچچە ساعەت ياتىب دىنچلمىش بىرىنە بنزەيىردى؛ ھىجان لا دانىشىردى. اونون عكسىنە رفيع بىر طرفدن يوخوسو گليردى، دىگر طرفدن اوچ دۆرد ساعەتدان سونرا مرجى نىن دوكانىندا ايلەك كلاسىنى تەشكىل ائتمەك اوچون ياتمالى ايدى.

بىردن اوتاقدا سس سىزلىك چۆكدو. سونرا ھىبب دئدى:

«سۆزلىمەلە باشىنىزى آغرىتدۇم.»

رفيع آياغا قالخىمىشدى. دئدى: «خىر، خىر، من بىر آزادان سونرا، ايشە

گەتمەلى يم... سىز دە استراحت ائدىن.»

دواملی و کسکین بیر ماشین سیگنالی ائشیدن کیمی گۆزلرینی آچدی (قیسا یوخوسوندا حبیب'ین رمانینداکی قیز باشینی چئویریب، باهار'ین اوزو ایله اونا باخمیشدی). گنج یاریسی حبیب'له صؤحبتی، انله ییل اطرافا قارشى باخیشینی آز چوخ ده بیشمیش، عینی حیس و یوخوسوزلوق لائودن چیخیب خیاباندا تاکسی'یه مینمیشدی. تاکسی شہرین مرکزی میدانیندان کئچیب باشقا خیابانا گیرنده، یوخولو گۆزلری بؤیوک بیر پوستره دوشدو. پوستره جلیل'ین عکسی وار ایدی. اؤز اؤزونه دئدی: «جلیل'ین عکسی نین بوردا نه ایشی وار؟» تاکسی سرعت'له اوزاق لاشدیغی اوچون، پوستره کی یازینی اوخویا بیلمه دی، اما بیردن یادینا دوشدو کی، باهار ایله بیرلیکده مرجی'نین دوکانینا گلن قیز، جلیل ایله رستورانا گلن قیزدیر. بو کشف اونو تعجب لندیردی؛ حتی اونو قورخوتدو. ایندی نه ائتمه لی ایدی؟ بیر آز بو باره ده دوشوندو کدن سونرا، فیکر لشدی کی، بلکه سهو اندیر. اما بو مسئله نین حقیقتینی نجه بیلر دی؟ بو قاریشیق فیکر لر اونو یوخولو وضعیتدن اویاتسا دا، گۆزلرینی اووشدور ماغا باشلادی. بیردن نیسبتاً اوزاقدان اولان

بىر بىنانىن نىمىسىدا، گىننە جىلىل 'ىن قاباق كى پوسترىنە بىزەين بىر پوستر گوردو. اۋزۇنو ساخالايا يىلمەيىپ، يانىندا اوتوران مسافردن پوسترلر بارەسىندە سورۇشۇدو. مسافر، اونلار بىن مجلس نىمىسىدە ليغى اوچون ركلام پوسترى اولدوغونو سۇيەدى. رفيع بونو ائشىدندە تعجب انلەمەدى؛ اونونلا سون گۇرۇشونو خاطرلادى.

بىر نىچە دىققە سونرا، قارىشيق فيكىرلرلە مرجى 'ىن دوكانىنىن اولدوغو كوچەنىن باشىندا تاكسى دن دوشۇدو. سو يوق ھاۋادا، بىر آنلىق اۋزۇنو ايكي يىرىن آغىر ليغى آراسىندا دا ياندىغىنى حىس ائتدى: بىر اوچوندا حىبب 'ىن، ديگر اوچوندا ايسە كلاسىنىن اولدوغو يىرلر ايدى بونلار. بو يىرلردن بىرى اۋز ائوى، ديگرى ايسە دوستونون دوكانى اولسا دا، انلەبىل ھر ايكىسى دە راحاتليغىنى آليندن آلانلار طرفىندن ضبط اولموشۇدو. ايندى مرجى 'ىن دوكانى ذھنىندە اضطرابلى بىر يىرە چئور يىلمىشىدى. اۋز اۋزۇنە دئىيردى: «او، عىنى قىزدىر؟ عىنى قىزدىرسا، نە آختارير؟ ايندى من نە ائتمەلى يم؟» بىردن تىترەدى. انلەبىل كوچە خىياباندا داھا سو يوق ايدى. دوغرودان سو يوق ايدى؟ يوخ، بو تىترەمە مبهم بىر شىئىن قارشىسىندا قاراسىز لىقدان يارانان بىر قورخونون تىترەمەسى ايدى. قاراسىز ايدى. نە اندە جەيىنى بىلمىردى.

مرجى 'ىن دوكانىنىن ايچىنە احتياطلا باخابا خا قاپىنى آچىپ، ايچەرى گىردى. قىزلار ھلە گلەمە مىشىدلىر. مرجى چاى ايچىردى، اما بىر ياندا دا درىن دوشونجەلرە دالمىشىدى. انلەبىل باشقا يىردە ايدى. رفيع اونون گىتدىي يىردن قايىتماسى اوچون اوچادان سلام وئردى. بو سسى ائشىدن مرجى، غفلتاً آليندەكى نعلبكىنى دوشوردو. نعلبكى يىرە دوشوب، پرن- پرن اولدو. رفيع بونو گۇرن كىمى نعلبكى پارچالارنى يىغىشىدىرماق اوچون قاباغا قاچدى. رفيع 'نى گۇروب سئوينن مرجى، يىرىدن قالخمىشىدى. دندى:

«سلام، قارداش.»

و آلينى اوزاتدى، رفيع 'ىن قولونو توتدو.

«باشینا تصددیق!»

سونرا سوپورگه گتیردی و پارچالاری یئردن ییغدی.

کلاسین باشلاما ساعاتینا قدر حبیب حاققیندا دانیشدیلار. رفیع هر دفعه باهار'ین دوستو ایله باغلی احوالاتی دانیشماق ایسته‌ینده اوره‌ییندن گلن بیر سس ائله بیل اونو دانیشماغا مانع اولوردو. آما کلاس وقتی بیرآز کنچن کیمی، باشینا گلن لری مرجی'یه آنلاتدی. مرجی اولجه دوداق لارینی سیخیب بیرآز دوشوندو، سونرا دئدی:

«اوندا، گلمه‌یه بیلر لر.»

رفیع بیردن دوکانین قاباغیندان کنچن گنج بیر اوغلانی گۆردو. گنج اوغلان دوکانین ایچینه باخیب، کئچدی. یادینا دوشدو کی، اونو قیزلار دوکانا گلن گون گۆروب، بونو مرجی'یه دئدی. مرجی گولدی. دئدی:

«یعنی، سنجه، بو سئوگیدن باشقا بیر شئی اولایلمیرمی؟ یوخسا شبهه‌لی دیر؟»

«بیلیمیرم... آما بیلیمیرم نییه منه شبهه‌لی گلیر.»

«گندیم اوغلان لا دانیشیم؟»

«نه دئییه جک سن؟»

«بلکه ده... بلکه ده کلاسایز یازیلماق ایسته‌ییر، آما گله بیلیمیر... اوتانیر.»

رفیع دیل - دوداغینین آراسیندا دئدی: «اوتانیرمی؟»

مرجی آیاغا قالخمیشدی. دئدی: «هن.»

و قاپی‌یه طرف یئردی. قاپیدان چیخاندا کوچه‌یه باخاباخا دئدی: «ایندی

قاییدارام.»

رفیع مرجی'نین کلاس اوچون قویدوغو صندلی لره باخاباخا ایسته‌مه‌دن پوسترده کی جلیل'ین عکسینی خاطیرلادی. عکسده ایاق اوسته دورموشدو. قارایا چالان کت‌شالوار گئینمیشدی. اوزونده، او همیشه کی استهزانی مهربان تبسوم‌له ده‌یشمک اوچون آلیندن گلنی ائدن بیر ایفاده وار ایدی. رفیع کدرلنمیشدی، آما

سببینی بیلمیردی. بلکه ده اونا جلیل 'ین عکسینی خاطرلادان بو کدر ایدی. آیاغا قالخیب، دوکاندا گزمه یه باشلادی. دوشونوردو کی، بو یاشدا هنج بیر راحتلیغی یوخ دور. نه شخصی ائوی، نه ده مادی دسته یی وار. ایشینی آئیندن آلیبلار. بیردن دوکانین اورتاسیندا دایاندی. انله بو جلیل اونون ایشدن چیخاریلماسینا سبب اولموشدو. پوسترده کی آیاق اوسته دوردوغو عکسین یئیندن خاطرلادی. اونون پوسترده کی عکسی کئچمیشین اؤنونه چکیلیمیش بیر پرده کیمی ایدی و رفیع 'یه اؤز کئچمیشی حاققیندا آسانلیقلا دوشونمه یه ایمکان وئرمیر، آنجاق بعضاً انله بیل پرده نین آرخاسیندان بیر آل چیخیب، کئچمیشین بیر پارچاسینی اونا اوزادیردی. ایندی اونون کت شالواری رفیع 'نی مرجی ایله رستورانا گئتدییی و او قیزی اورادا گۆردویو گونه قایتارمیشدی.

بیردن قاپینین آچیلدیغینی ائشیتدی. اوزونو چئویرنده باهار 'ین عینی قیزلا دوکانا گیردییی نی گۆردو. قیزلار سلام وئریب، مرجی 'نین قویدوغو صندلی لرده اوتوردولار. رفیع اونلارین سلام لارینا جواب وئریب، اؤز یئرینده اوتوردو؛ باهار 'لا گلن قیزا باخماماغا چالیش سا دا، بوتون دقتی اونا ایدی. قیزلار گلمه میشدن بیر آز قاباق آغلینا بیر سؤال گلمیشدی: نیه رساملیغی اؤیرنمک اوچون بو موسسه لردن بیرینه گئتمه میشدیلر؟ آما بونو اونلاردان سوروشا بیلمزدی. چونکی بو سؤال اؤزونو آلچاتماق دئمک ایدی. اؤز اؤزونه دئدی «یوخ، بونو سوروشا بیلمه رم. آما نه ائتمه لی یم. اونون رستوراندا گۆردویوم قیز اولدوغونو هاردان بیلمه لی یم؟» بونلاری دوشونه- دوشونه درسی باشلامیشدی. بیر طرفدن باهار 'ین دوستونو، بیر طرفدن ده مرجی 'نین گئچیکدییی نی دوشونوردو.

بیر دفعه، بیردن بیره مرجی (اوزونده بیر تبسوم وار ایدی) قاییدیپ، تله سیک بیر کیتاب گۆتوروب گئتدی. رفیع درسین اورتاسیندا اولدوغو اوچون اوندان نه باش وئردییی نی سوروشا بیلمه دی، آنجاق مرجی 'نین یوخلوغوندان اوندا یارانان نیگرانچیلیق آرادان قالخدی. ایندی ساده جه ماراقلی ایدی؛ بیر طرفدن اونون نه

ائتدییی نی بیلیمک ایسته‌ییر، بیر طرفدن ده باهار'ین دوستونون کیمیلیی نی تاپماق اوچون بیر یول آختاریردی.

درسین سونوندا فیکیرلشدی کی، اونلاردان (اوندان) شهرین وضعیتینی و نمایندهلری سوروشا بیلر، بو یوللا هنج اولماسا باهار'ین دوستونون عکس‌العملینی گۆره بیلردی. آما بو سؤالی سوروشمادان قاباق باهار بیردن دئدی: «اوستاد، من رساملیغی اؤیره‌نندن سونرا شهرین بعضی بینالارینی چکمک ایسته‌ییرم. حتی آدم‌لاری دا... من بونو بیلیمک ایسته‌ییرم کی، بو منیم انده‌جه‌ییم ایش هانسی رساملیق مکتبینه عایددیر؟»

رفیع بیر آز فیکیرلشدی (بو سؤالدان مقصدینه چاتماق اوچون استفاده ائتمک ایسته‌ییردی)، سونرا دئدی: «اطرافی چکمه طرزی انسانین ایسته‌یی ایله باغلی‌دیر... یعنی اؤز کؤنلو ایله (رفیع بیر آنلیق آلینی سینه‌سینه قویدو)... حقیقی بیر شئی حقیقی شکیلده چکیرسه، بونا رئالیسم دئییلیر... سیز بینالاری ائله حقیقی شکیلده چکمک ایسته‌ییرسینیز؟»

باهار گولومسه‌دی، دئدی: «بیلیمیرم.»

رفیع تعجب‌له دئدی: «نییه بیلیمیرسینیز؟»

باهار اوتانا- اوتانا دئدی: «چکه بیله‌جه‌ییمه اینانا بیلیمیرم.»

«چکه بیلیرسینیز... ناراحات اولمایین. (گولدو) او بینالارین اوستونه

نماینده‌لرین پوسترلرینی ده چکه بیلیرسینیز.»

رفیع بونو دئیهنده بیلیندیرمه‌دن باهار'ین دوستونا باخدی. باهار تعجب‌له

دئدی:

«باشا دوشمه‌دیم، من نییه نماینده‌لرین پوسترلرینی چکمه‌لی‌یم؟»

رفیع گۆله‌گۆله دئدی: «شوخلوق ائله‌دیم. بو گون‌لرده تبلیغ ائدیرلر، اوندان...

بیردن یادیمدا دوشدو... (رفیع اؤزونو ساخلایا بیلیمه‌دی) بو گون‌لر همکارلاردان

بیری ده، جلیل آدیندا بو ایشه مشغول‌دور.»

باهار'ین دوستونا گیزلیجه باخان رفیع، بیردن اوزونون قیزاردیغینی گۆردو. قیزین اوزونده کی ایفاده نی گۆرمکدن قورخدو؛ اؤزونو اوتوردوغو یئرده بیغدی. اؤز اؤزونه دئدی «عینی قیز اولمالی دیر. آما قصدی نه دیر؟ اولمایا، اونو جلیل گۆنده ریب؟... یوخ، یوخ، او بورا تصادفاً گلمه ییب. کاش بونو اوندان سوروشا بیله ایدیم... گلیب دوز ده اوتوروب قاباغیمدا... نه ایشین وار بوردا؟»

رفیع جلیل'ین آدینی دندییی آندان قیز ائله بیل اؤزونو سویوق قانلی و بیگانه گۆستره یه چالیشیردی. آما بیر نئچه دقیقه قاباق باهار'لا رفیع'نین سۆزلرینه دقت ائدن قیز، ایندی ساکیتجه اؤزونه و اوتوردوغو یئر باخیردی.

بو آندا قاپی آچیلدی و مرجی ایچهری گیردی. مرجی'نین اوزونده قاباق کی تبسوم وار ایدی. مرجی ایچهری گیرن کیم ی باهار و دوستو چیخماق اوچون آیاغا قالخدیلار. آما وداع لاشمامیشدان قاباق باهار'ین دوستو مرجی'نین یانینا گئدیپ، اونا آلینده بیر شئی وئریپ، دئدی:

«بو صندلی نین اوستونده ایدی.»

مرجی قیزین آلینده کی شئی باخیب، دئدی: «بو نعلبکی پارچاسی دیر.» و پارچانی اوندان آلدی.

قیزلار گئندن سونرا، رفیع مرجی یه دئدی: «سن هارا گئتدین؟ او اوغلان لا دانیشا بیلدین؟»

مرجی دئدی: «اولجه سن دننه گۆروم باشا دوشدون کی، او قیز عینی قیزدیر یا یوخ؟»

رفیع دئدی: «تمامی ایله دئییل، آما شبهه لی دیر.»

مرجی دئدی: «حبیب'ه قالماق اوچون بیر یئر تاپدیم.»

رفیع تعجب له مرجی'ه باخیب، دئدی: «حبیب'ه یئر تاپدین؟»

مرجی دئدی: «هن، او اوغلان اصلینده حبیب'ه گۆره گلیمشدی. تخمینیم دوز چیخدی... دوکانا گلمه یه اوتانیردی. اونو آختاریردی. اونون اؤز محله

اوشاق لاریندان ایدی. دئییردی بیر دفعه اؤزو ایله دانشیب. یازماغی سئویر. اونا گۆره ده حبیب'ین کیتاب لاریندان بیرینی اونا وئردیم. دئدی کی، حبیب'ه اؤز ائولرینده بیر اوتاق وئره بیلر.» مرجی بیرآز فیکیرلشدی، سونرا دئدی: «سن... بونو حبیب'ه دئییه بیلرسن؟»

رفیع بیرآز فیکیرلشدی، سونرا دئدی: «یوخ، من دئییه بیلمه‌رم.»

مرجی دئدی: «باشا دوشورم. من اؤزوم دئییه‌رم.»

e-book

«انسانین یگانه ائوی اؤزونون دوشونجه‌سی دیر. دوشونجه‌سینین ائویندن اوزاقدا تیکیلن ائو اعتبارلی سیغیناجاق اولای بیلمز. بوش‌دور. چونکی انسانین دوشونجه‌سی انسانی او ائودن چیخارا بیلر. اگر انسان لار تاریخ بویو اؤز ائولرینی قوروپوب، ساخلایا بیلیب لرسه، دنمه‌لی، اونلارین اؤز دوشونجه‌لری اولوب. عکس حالدا، اونلار ائولرینی ایتیره‌ردیلر. انسان ائوینی قوروماق اوچون ایلك نوبه‌ده اؤز تفکرونون اساس لارینی محکم‌لندیرمه‌لی دیر. آنجاق دقت‌لی اولماسا، اساس حادثه ائله اوردا باش وئریر. آما او نه‌دیر؟ اساس حادثه، منفی و مثبت کمپلکس لرین یئرلرینین ده‌یشیلمه‌سی دیر. نییه ده‌یشیلیر؟ چونکی دوشونجه‌نی حرکت‌گتیره بیلن "مقایسه" ائلمنتی، مثبت طرفدن منفی طرفه کئچیر. نییه بئله اولور؟ چونکی مقایسه، "من" و "باشقاسی" آراسیندا بؤلونمک عوضینه "من" اوزه‌رینده دایانیر؛ ائله بیل آنجاق شخصی ماراتق لاری دوشونمک ایسته‌یر. شخصی ماراتق انسانین دوشونجه‌لری ایله نه اندیر؟ بوجور بیر دوشونجه اطرافینی نجه گؤرور؟ شخصی ماراتق دایره‌سیندن اوزاق اولان هر شئی انکار اندیلیر. طبیعی مقایسه

اوشاقلىقدان باشلاسا دا، دوشونجە يوخسوللۇغو و يوخسول بىر مھىپ منفى مقايىسەنى گوجلندىرىر. دئمك اولار كى، اوشاقلىقدان باشلايان بئلە بىر مقايىسە ايدئولوژى نىن اؤزودور. اونا گۆرە، بىز ھر جھتدن ايدئولوژى نىن ايچىندە بۇيويوروك. ايدئولوژى آديندان استفادە ائتمك اوچون سىياسى ساحەدە اولماق شرط دئىيل، بو حركت لىر، بو رفتارلار دا ايدئولوژى دىر. ايدئولوژى دا "باشقاسى" يوخ دور. سادە جە "من" وار؛ بۇيوك بىر "من" ازدحامى. ھمىن بۇيوك "من" ازدحامى، ھامىننى عىنى اولماسىنى ايستەيىر. بو، ھنچ كىمىن منم لىيىنى گۆرمەسىنى ايستەمەينلر اوچون ياخشى بىر بەھانە دىر. بونا گۆرە دە، بو منفى مقايىسە يە صاحب اولان اما بونو ھنچ كىمىن گۆرمەسىنى ايستەمەين بىرى، اوشاقلىق ايدئولوژى سىندان سادە بىر حركت لە سىياسى ايدئولوژى يە كئچىر. و بو ايدئولوژى ساحەسىنە داخل اولدوقدان سونرا، ھمىشە اولدوغو كىمى "باشقاسى" دايرەدن كئاردا قالير. ھمىشە دايرەدن كئاردا قالىب، "من"ە بنزەمەين، ھمىشە... عايىلە، قونشو، مدرسە، ايش يىرى، جمعيت، ھر يىردە عىنى ايدئولوژى يە تابع دىر. اونلار واحىد ايدئولوژى يە تابع اولسالار دا، آيرى ياشايرلار؛ ايستر وارلى، ايسترسە دە، يوخسول. اما بئلە انسان لار آراسىندا "باشقاسى" نى آنلايان لار دا وار. اونلار يىن سايبى آزدىر... دىگر طرفدن، اينجە صنعتىن و ادبىياتىن اساسى بودور؛ "باشقاسى" نى گۆرمك و "من" ايلە "باشقاسى" نىن بىرلشمەسىندىن يارانان بىر وضعيت اوچون ايشلەمك.

«رمان منە چوخ شى اؤيرتدى. اصليندە، منە بو "باشقاسى" نى دوشونمەيى اؤيرەدن رمان ايدى. رمان بىزە عايىد اولماسا دا، "من" ايلە "باشقاسى" نى آنلاماق اوچون اونا چوخ احتياجمىز وار... بىز غربدن چوخ شى لىر آلمىشيق، پارلامنت دە اونلاردان بىرى دىر، اما "باشقاسى" نىن اصل معناسىنى لازىم اولدوغو قدر درك ائتمەمىشيك. ائلە بىل بونو ياشامىشيق. اصليندە او اوشاقلىق ايدئولوژىسى باشقا بىر آنلايىشا يول وئرمەمىشدىر... رمان بىزە ذھنىمىزى دوزلتمەيى اؤيرەدىر. حتى

ذهنیمیزین دیلینی دوزلتمه‌یی ده اؤیره‌دیر؛ قاباقجا دئدییم م او یگانه ائوین دیلینی. حیاتا عایید سؤزلری کاغیذ اوزره‌رینده گۆردوکجه، بیر طرفدن اونلارین یازیلیشینی اؤیره‌نیریک، دیگر طرفدن ده عینی یازیلیش و جمله‌لر ذهنیمیزی تمیزله‌ییر. بوندان علاوه، فلسفه ایله باغلی اولدوغو اوچون دوشونمه‌یی ده اؤیره‌دیر. حتی فلسفه‌دن داها آسان اؤیره‌دیر. چونکی اوندا صؤحبت ساده انسان لارین حیاتیندان گن‌دیر. بیر زامان لار کندلی‌لرین حیاتی‌نی انسان لارا گۆسته‌ریردی، ایندی ایسه شَهْرلی‌لرین حیاتی‌نی گۆسته‌ریر. بو ژانر مختلیف دوره‌لرده بیر چوخ انسانی قورخودوب. بلکه ده بونا گۆره تاریخه سیغینیب‌لار.

«منیم آتام همیشه کئچمیش‌له یاشادی، کئچمیش اونون حیاتیندا هئچ وقت کئچمه‌دی... اطرافیندا یارانان یئنی شئی‌لری قبول ائتمزدی. یعنی اونلارا اینانمازدی. بلکه ده کئچمیشینی اوندان آلماق ایسته‌دیک‌لرینی حیس ائده‌ردی؛ آلیشدیغی شئی‌لری. بعضاً اونلاری یئنی شئی‌لره قارشی سلاح کیمی استفاده ائده‌ردی... بونون آلیشقانلیق اولدوغونو بیلمیردیم، آما بونون دا عینی اوشاقلیق ایدنولورژی‌سینین بیر فورماسی اولایله‌جه‌یی نی بیلمیردیم... تاریخه سیغینماق و تاریخ‌ده قالماق بیر عادت ایدی. بیلمیردی‌لر کی، دوزگون یاناشما اونلاری اؤز حیات‌لارینا گتیرمک و معاصیر آلت‌ه چئویرمک‌دیر. بیر طرفدن اونلارا آلیشمیش‌دی‌لار، دیگر طرفدن ده اونلاری دیریلتمک اوچون یئنی‌لیک‌لر ائتمه‌لی ایدی‌لر. آما بونو بیلمه‌دیک‌لری و یئنی‌لیک‌له راضی‌لاشمادیق‌لاری اوچون اونلاری عینی زاماندا ساخلاماغا، یعنی اؤلولرینه باخماغا اوستونلوک وئردیلر. اونلاری نه‌اینکی معاصیر دؤوره گتیرمه‌دی‌لر، اؤزلرینی ده کئچمیشه سورگون ائتدی‌لر.

«بئله بیر وضعیتده او ائو دئدییم دوشونجه و اونون دیلی نئجه اولور؟ اگر عاغیل کئچمیشده یاخشی شئی‌لرین اولدوغونا اینانیرسا، بیلمه‌لی‌دیر کی، کئچمیشی عینی شکیلده جانلان‌دی‌را بیلمز. بئله بیر ایش گۆرمک اوچون خصوصی بیر مکانیسم لازیم‌دیر؛ بو شرط ایله کی، او، حقیقتاً ده جانلان‌دی‌رماغا اینانا.

دوشونجه نین انکشافی آنجاق بو وضعیتده باش وئرهر. یعنی بیر طرفدن جانلاندری ماغا ایناناسان، دیگر طرفدن کئچمیشین او حیصه سینی گونوموزه عاید اولان بیر شئی چئویره بیله سن. بو دوشونجه نین انکشافی دیر. دوشونجه نین انکشافی ایله دیل ده انکشاف اندهر. آنجاق قیسا بیر مدت دن سونرا، هر ایکسی بیر- بیرینه کمک اندهر. دوشونجه دیلی، دیل ایسه دوشونجه نی حرکت گتیره ر.

«من بو سب لره گوره، یازماغی سئچدیم. یازی اولماسا، دندیی م شئی لر اولمایاجاق. نه فیکیر ایره لی له په جک، نه ده دیل... اصلینده یازی ایله دوشونجه حرکت ائمه یه باشلار. آنجاق دوشونجه نین حرکت ایله غریبه بیر شئی باش وئریر... دوشونجه نین حرکتی انسانی یاد بیر انسانا چئویریر؛ اؤزگه لشدیریر... چوخ غریبه دیر بو. اؤزگه اولماسان، تانیش لارین عیب لرنی دوزلده بیلمز سن... بو بیر نوع سورگون دور. بیر طرفدن حقیقته گؤز یوما بیلمز سن، دیگر طرفدن ده تانیشی نه قدر سئدی نی اونا ثبوت انده بیلمز سن. تانیشین گؤزونده ائله بیل یادسان، اؤزگه سن. چونکی سنین فیکرین، آدم لارین اکثریتینین دوشونجه لریندن آیری دیر.

«من اؤزومو تانیانندان بری باشقالارین غریبه باخیش لاریندان آنلادیم کی، بیگانه ساییلیرام. بو منی چوخ اوزدو. بو مسئله منی یاواش یاواش کیتاب اوخوماغا و یازماغا وادار ائتدی. ائله بیل ایکی باشلی بیر یولون آغزینا چاتمیشدیم و آز آدامین کئچه جه یی یول لا گتتمه لی دیم. سئچمک ایمکانی یوخ ایدی. بیر طرفدن باشقالاری سئچمه یه ایمکان وئر میردی، دیگر طرفدن ده حقیقتی انکار انده بیل میزدیم. بوندان علاوه، زورلا اونلارا آرامیزدا هنج بیر فرق اولمادیغینی باشا سالیب، اونلارلا دوست اولما بیل میزدیم. بئله بیر شئی ممکن دئییل دی. اونا گوره ده کیتابلارلا دوستلوق ائتدیم. باشقا چاره م یوخ ایدی. بونو ریاضیات معلمی میزدن اؤیر ندیم. او، ادبیاتی بیر ادبیات معلمیندن چوخ بیلیردی. دوزونو دئسم، معلم لرین هامیسی ادبیات معلمی کی می ایدی. بیلیر سیز نئیله گوره؟ بو دا جامعه نین وضعیتینه قایدیر... همین ریاضیات معلمی منه تک قالماقدان قورخما ماغیمی

اۆیره‌تدی. منه دئدی کی، تک قالماق انسانا چوخ شئی اۆیره‌در. آما او زامان لار منیم اوچون تکلیغین اؤلومدن هئچ بیر فرقی یوخ ایدی. قورخاردیم. یاواش یاواش کیتابلارلا دوست اولماغی اۆیره‌نده قورخوم گئت گنده آزالدی. آما همین دوستلوق منی انسان لاردان اوزاقلاشدیردی... بلی، اوزاقلاشدیردی. من اۆز دونیامی قورموشدوم. اۆز دونیامدا یاشاییردیم. سونرا آنلادیم کی، منیم دونیام باشقالارین دونیاسیندان چوخ اوزاق دیر. منیم دونیام او قدر اوزاق ایدی کی، کوچه‌یه گئنده اۆزومو باشقا اۆلکه‌یه گیرمیش کیمی، یا دا باشقا بیر کوره‌دن گلیمیش کیمی حیس ائدیردیم.»

بیردن همیشه دوشوندویو «یووا»نی خاطرلایان رفیع، اۆزوندن سوروشورموش کیمی سوروشدو: «بس بئله بیر وضعیتده "باشقاسی"نین یئری هاردادیر؟»

«"باشقاسی" فرقلی بیر سس دیر. یعنی بیرینجی سسدن فرقلی دیر. بو، قارشى سس ده اولاییلر، فرقلی سس ده اولاییلر. هم انسان لارین ایچینده وار، هم ده جامعه‌ده وار.»

«بیز اۆز ائویمیزی تیکمک‌له، اصلینده اوندان اوزاقلاشمیریک‌می؟ بئله بیر سئچیم‌له اوندان قصداً اوزاقلاشیریک، انله دئییل‌می؟ بو مسافه اوندان قاچماق دئییل‌می؟ بیز ایسته‌مه‌دیمیز شئیدن قاچیریک.»

«بیزیم ایشیمیز قاچماق کیمی گۆرون‌سه ده، بو، اونو انکار ائتمک دنمک دئییل... "باشقاسی" دا "باشقاسی"نین وارلیغینی تانیماغی اۆیره‌نملی‌دیر... من اونون وارلیغینی، حقوقونو قبول ائتمیشم... بلکه ده بونا گۆره باشقالاری منیم فیکریمی قبول ائده بیلیر. بونو آسانلیق‌لا قبول ائده بیلیرلر. اول‌لر بئله دوشونوردوم کی، غربیه قیصاص لارا اینانسام، منی سئورلر. چونکی انله‌بیل اونلار وورماغی، سیندیرماغی، خراب ائتمه‌یی خوشلاییرلار. گۆروردوم کی، غضبلی انسان لاری ملاییم و منطیقلی انسان لاردان داها جدی قبول ائدیرلر... اصلینده...»

اصلىنىدە، بو دا ئىلە او اوشاقلىغىن ايدئولۇژى سى دىر؛ قورخو، قورخوتماق... نىيە انسان لارى دوزگون اوڭىرەتمەك و دوزگون بىلگى لندىرەك يىرنە ھەمىشە قورخودورلار؟ قورخو انسان لار بىن خوشلا دىغى بىر شىئى دىيىل. ھەمىشە قورخان، قورخما دىغىنى گۇستەرمەك اىستە. قورخما دىغىنى گۇستەرمەك اوچون دە شەتلى بىر رەتار اۆزوندن گۇستەرىر؛ باشقا چارەسى يوخ دور. اما بونون آدى شەھامەت دىيىل. بو ھەركەتتى ايلە، اصلىنىدە "باشقاسى" نى اۆزگە لشدىرىر. و بو بىر نەوع تىخانما دىر. ئىلە بىل ھەر شىئى باغلا نىر... باغلا نىب، يووالانىر. اىچ اىچە. قورخو دا اوردو روتبە لرى شەكلىنە چئورلىر. روتبە لر ھەم بىر بىر لرىندن قورخور، ھەم بىر بىر لرىنى قورخودور. (اوزونو چئورىب، گۇيە باخدى) ەمر و موز چورور...

بو سۆزلردن گۇيە لکەنى خا طىر لايان رەفيع، يورغونلوق لا اۆزونو تارىخە بنزەين بىر يىرنى اورتاسىندا گۇردو. بىر باشلانغىچ يوخ ايدى اورادا. ھنچ بىر قايدان اىچەرى گىر مەمىشدى. قاپى سىزلىغىن قايسىندان گىر مىشدى ئىلە بىل. ھەر ھانسى بىر دىلە عايىد اولان بىر قىرتلاق و ھەر ھانسى بىر قىرتلاغا عايىد اولان بىر دىل كىمى تارىخە پىدا اولموشدو. اياق لار بىن آلتىندا كى تورپاق سارى ايدى. يىرى يىردى؛ دوردوغو يىردە يىرى يىردى. ھەر طرف سارى تورپاق رەنگىندە ايدى. ھەر شىئى پىرسپكتىو بىن كەشپىندن قاباق كى رەسملە بنزە يىردى. اشىلالار بىن اۆلچولر آراسىندا ھنچ بىر او يغونلوق يوخ ايدى. گۇزو سارى رەنگلى بىر ائوە دوشدو. اونو گۇزىندە يىرنىندن تىرنىدى بىنى ھىس اتتى. يىرىمىشدى مى، يوخسا او ائو يىرنىندن تىرپە نىب، گۇزونون ائونو ھە چىمىشدى؟ دقت لە ائوە باخدى. اۆز ائوى ايدى. ائو بىن قايسىنى ياخىنلا شدىقەجا، قاپى كىچىلدى. سون آندا باشىنى اىب، اىچەرى كەچە بىلدى. ائو بىن اىچى او قدر كىچىك ايدى كى، او، آنجاق دۇل كىمى بوكولوب، اوتورا بىلدى. اما باشىنىن اوستوندى اونا گۇيو گۇستەرن دايەوى بىر باجا وار ايدى. گۇيە باخابا اۆز اۆزونە دندى «گۇيە لکە» بىردن بىر سىس ائىشيتدى. ھىببەن سىس ايدى. اما سىس دە دە ئىلە بىل پىرسپكتىو يوخ ايدى. چونكى اونون اورادا اولما دىغى

حالدا، سانکی اونون لا قولاغینا یاخین دانیشیردی. أما اونون سؤزلرینی باشا دوشموردو. بیردن سس ائوینین دووارلارینی گئری ایتله‌دییی نی و ائوین قاباق کی وضعیتینه قایتدیغینی گؤردو. حبیب یئرینده دئیل دی. اوتاق بوش ایدی. بیلینمه‌ین بیر یئردن یئل اسیردی ایچهری و حبیب'ین کاغیدلارینی خالچانین اوستوندن هاوایا قالدیریردی. تعجب‌له آیاغا قالخیب، کوچه‌نین قاپیسینا طرف گئتدی. کوچه‌نین دمیر قاپیسی آچیق ایدی، أما یونگول تخته قاپی کیمی جیرجیر سسی وئیریدی. یئنی دن حبیب'ین سسینی انشیتدی؛ بو دفعه داها آیدین:

«یوخولاردا گزیرسن، رفیع قارداش. چوخ سسله‌دیم، أما اوایدا بیلمه‌دیم.»
رفیع سسی انشیدن کیمی گؤزلرینی آجدی. حبیب'ی گؤرونجه گولومسه‌نی.
«باغیشلایین. یوخوم آپاریب.»
«یوخ، یوخ، سنی اوباتدیغیم اوچون عذر ایسته‌ییرم. چونکی ایندی بیر یئره گئتمه‌لی‌یم.»

رفیع تعجب‌له دئدی: «هارا؟»
«ائله بیل مرجی منیم اوچون بیر یئر تاپیب، ایندی ده موتوری ایله گلیب کی، منی اورانی گؤرمه‌یه آپارسین.»

رفیع دئدی: «غریبه‌دی. من یوخلادیقدان سونرا چوخ ایش لر اولوب.»
و یئریندن قالخماق ایسته‌دی. أما حبیب آیینی اونون چینینه قویوب، آیاغا قالخماسینا ایمکان وئرمه‌دی. رفیع آنجاق اوتوردوغو یئره دئدی:
«احتیاطلی اولون، سویوق دور.»

رفیع حبیب این قاییتما ماسیندان نیگران ایدی؛ خاطرلادیغی قدر، حبیب آنجاق ائوه باخماغا گئدیب، قایداجاق ایدی (بونو اؤزو دئمیشدی). او، کیفین و کاغیدلارینی بئله اؤزو ایله آپارمامیشدی. آما رفیع بونا باخمایاراق، او یاندیقدان سونرا، صبحانه سینی یئیب، ایشه باشلامیش، یووا رسمینین اوزه رینده ایشله ییب، بیتیرمیشدی. آما بو آرادا دورمادان یووا حاققیندا دوشونموشدو ده. اصلینده، آرادا بیر حبیب این سؤزلرینی خاطرلاییب فیکیرلشمیشدی. بو فیکیرلردن سونرا، ایندی دوشونوردو کی، انوراحاتلیق او چوندورسه، نئجه فیکرین یولداشی اولاییلر؟ بوتون او جهدلردن و دوشونجه لردن سونرا، انورین ایکی فرقلی تعریفی اولدوغونو یئنیجه باشا دوشوردو (بونو حبیب سؤزلرینین آراسیندا دئمیشدی، آما رفیع ایندی باشا دوشوردو). انور یووا کیمی دئییل. یعنی دوشونجه و دوشونمک او چون تیکیلن انور، یووا کیمی اولاییلمز. فیکیر بیر یئرده نئجه ثابت قالاییلر؟ دوشونجه و مسکن؟ دوشونجه انور گله جک له باغلی دیر؛ گله جکده تیکیلیر. بلکه ده بونا گوره هئچ کیم دوشونمه یه اهمیت وئریمیر. چونکی گله جه یی گورمک ممکن دئییل. گله جه یه باخماق، انور اینانماق و انور قورماغا چالیشماق چتین دیر.

اراده سیز آئینده کی پالت له تابلودان بیر آددیم گئری چکیلدی. ائله بیل یووانی قوش یوواسی کیمی یوخ، گله جکده دوشونجه دن تیکيله جک ائو کیمی گؤرمک ایسته ییردی. اوزون بیر مدت تابلویا باخدی. اؤز اؤزونه دئدی «اگر گله جک گؤرونمورسه، بئله بیر ائو حاققیندا نئجه دوشونمک اولار؟ و اگر من ائو حاققیندا دوشونوردومسه، اونو نئجه دوشونه بیلدیم؟» درحال حبیب ای خاطر لاییب، دوشوندو «اونون عاغلینا بئله بیر شئی نئجه گلیب؟ نئجه بونو دوشونه بیلیب؟» سونرا اؤز اؤزونه دئدی «حبیب نییه گلمه دی؟ هاردا قالدی؟» پالتی میزین اوستونه، بوش یمک قابین یانینا قویوب، دوردوغو یئردن اونون کیفینه و کاغیذ لارینا باخدی. اوره یی اونون یازی لارینی اوخوماق ایسته ییر، آما اونلارا توخونماغی دوز ایش بیلمیردی. بورادا اولسایدی، اوندان یازی لارینی اوخوماغی خواهیش انده ردی. آما او ایندی بورادا دئییلدی. «هاردادیر؟»

بیر پیشیک سسی اونو بو فیکیر لردن اوزاقلاشدیردی؛ چوخ یاخیندان گلیردی سس. سونرا ایاق سسی گلدی. بیردن اوتاغین قاپیسی آچیلدی و سعادت ایچهری گیردی، اوتانا- اوتانا. قوجاغیندا بیر پیشیک وار ایدی. رفیع ایله سلاملاشدی. خوش عطیر اییی گلدی. رفیع حیرت له اونا باخدی. او یاق ایدی، یوخسا یوخو گؤروردو؟ سعادت این اوزو قیزارمیشدی، گولومسه ییردی. پیشیک سس سیزجه اوتاغا باخیردی. یوخو گؤردویونو حیس ائدن رفیع، یوخودا باش وئرن کیمی یاواشجا آغزینی آچماغی باجاریب، دئدی:

«سیز نئجه گلدینیز؟»

سعادت یوموشاق ایپک چارشافا بنزه یین بیر سس له دئدی: «قاپی آچتیق ایدی، دؤیمه دیم... بئله گلدیییم اوچون عذر ایسته ییرم. سیزی ناراحت ائتدیم.» یوخ. رفیع او قدر سئوینجلی ایدی کی، او یاق اولدوغونا اینانا بیلمیردی. حتی بیر آنلیق فیکیرلشدی کی، سوروشدوغو سؤالی ذهنینده اؤزوندن سوروشوب.

ذهنیندن بیر جمله کئچدی: «قاپی آنجاق یوخودا بئله آچیق اولا بیلر.» سونرا سعادته بئله دئدی: «بویرون ایله شین.»

سعادته عینی یوموشاق سسله تشکر ائدی، اوتاقداکی تک مبلدا اوتوردو؛ گولومسه مه‌سی کؤچهری بیر قوش کیمی اوچوب گتمیشدی. رفیع دئدی:

«گؤزلدی.»

«بیلدیم کی، به‌یه‌نه‌جک سینیز.»

«گؤزلدی.»

«بیر دفعه کلاسدا پیشیک حاققیندا دانیشدینیز... خاطرلایر سینیز؟»

رفیع فیکرینی جمع‌له‌یه بیلمه‌یه جه‌یی نی بیلدی اوچون درحال دئدی: «یوخ. یادیم گلیم.»

سعادته بیر آنلیق پیشی‌یه باخدی، سونرا دئدی: «بونو سیزین اوچون گتیرمیشم.»

و آنیلیب، قوجاغینداکی پیشی‌یی بیره قویدو.

رفیع هله سعادته‌ین سؤزونو باشا دوشمه‌میشدی.

«گؤزلدی.»

عطیر اییی اوتاغی بوروموشدو.

آنیلیب پیشی‌یین باشینی سیغاللادی، سونرا یاواش‌یاواش اوتوردو. اوتوردوغو یتردن سعادته‌ین آیاقلاری گؤرونوردو. نه گؤزل جورابلار گئیینیدی. نه اینجه آیاقلاری وار. نه خوش‌ایلی دیر بو. او بوردادیر. بو اوتاقدا. کاش همیشه اوردو اوتورسون. بوردان آياغا قالخمالی اولاجاغیم بیر شیئ دئمه‌یه قورخورام.

«به‌یندینیز؟»

«گؤزلدی.»

«سیزین اوچون گتیردیم.»

«منیم اوچون؟»

«بلی.»

«ساغ اولون. گۈزل ھدیھ دېر.»

رفیع اۈز اۈزۈنھ دئدی «گۈزل دېر.» و ایلک دفعه سعادت ھ گولومسھ دی.

«قاباقجا گۈرموشدوم انلھ بېل. انلھ دئیل؟»

«بو بېزیم ائوین پېشی یی دېر... اصلیندھ، منیم باجیمین دېر. آما...»

سۈزۈنو دوام ائتدیرھ بېلمھ دی. سسی آغلاماق ایستھین بېرینین سسی نھ

بزه بېردی. رفیع دئدی:

«نھ اولوب؟»

و یئریندن قالخدی. پېشیک دوردوغو یترده باشینین آرخاسینی رفیع نین آیاغینا

سورتوردو. بېراز سس سیزلیک اولدو. سونرا سعادت دئدی:

«سېز نییھ اوتور موسونوز؟ اولمایا من سېزین یئرینیزی توتوموشام؟»

رفیع دئدی: «یوخ، یوخ.»

و تئز گئتدی، میزینین آرخاسینداکی صندلی ده اوتوردو.

«دئمھ دینیز کی، نھ اولوب.»

«من و باجیم بو گنجھ بوردان گندیریک.»

رفیع تعجب له سعادت ھ باخیب، دئدی: «ھارا گندیرسینیز؟»

پېشیک چیخیب، میزین اوستونده اوتورموشدو.

سعادت بېردن سو یوق ده یمیش کیمی بېر سس له دئدی: «آمریکایا.»

سونرا درحال آیاغا قالخدی، خداحافیطله شیب، گئتدی.

رفیع چاشمیش حالدا اوتاغین قاپیسینا قدر گلیمیشدی، انلھ بېل یوخو

گۈرمھ دیبی نی ثبوت ائتمک اوچون بېر شئی آختاریردی. بو آندا اۈزۈنو اونون

ایاق لارینا سورتن پېشیک، اونا او یاقسان دئیرمیش کیمی یاوشجا میولادی. رفیع

ایندی هر شئین اوندان اوزاقلاشدیغینی حیس اندیردی. انلھ بېل بېر چۈلون

اورتاسیندا تک قالمیشدی. انلھ بېل اونو حقیقی دئیلن دونیایا باغلايان و ترازلیقدا

ساخلايان بېر ايپ بېردن قوپموش، بېر بوشلو قدا تګ قالمېش، اؤز حالينا بوراخيلمېشدى.

ګنجه يه كېمى بو فيكېر لرله اوتا قدا ګزدى. سونرا پېشى يى اوتا غېندا كى كېچېك مېزېن اوستونه قويدو، غرېبه حېس لرله تاختېنه كئچېب، يورغانى اوستونه چكدى. پېشىك چه نه سېنى آيا غېنېن اوستونه قويوب، ياتمېشدى. اما اؤزو ياتا بېلمېردى. پېشى يه باخابا خا يادينا دوشدو كى، آدېنى بېلمېر. فيكېر لشدى كى، اونا بېر آد قويسون. اما عاغلينا هئچ نه ګلمه دى.

e-book

«بیلیرسینینیز، من حیاتیمددا بونو آنلادیم کی، بعضی انسان لارین شخصییتی، اؤزلری بیللمه دن یا دا ایسته مه دن شکیل آلیر. یعنی، دوغروسو، بیر طرفدن تک قالماق ایسته میردیم، بیر طرفدن ده اؤزومو تنها حیس اتسه م ده، تنهالیغیمی باشقا شی لرله دولدورماق ایسته میردیم. یعنی من تک قالماغی سئومیردیم، آما مناسبت لری ده سئومیردیم. ائله بیل منی بیر منگنه یه قویموشدولار. بئله بیر وضعیتده انسان نه انده بیلر؟ هر کس اؤزو اوچون بیر چیخیش یولو آختارماغا باشلار. من ده تنهالیغین عذابینا دؤزه- دؤزه بو چتین وضعیتدن قورتولماغین یولونو آختاریردیم. بونو نه عائیلهم باشا دوشوردو، نه ده تانیش لار و دوست لار. ایچیمده ائله بیر حیس وار ایدی کی، من ده بیر مشکل وار. ایل لر کئچدی، آنجاق من بو حیس دن قورتولا بیللمه دیم؛ منی باشقالارین قارشیسیندا اؤزگه لشدیره ن بیر حیس ایدی بو. آخیره نه اولاجاغینی بیلیمیردیم... غریب ایدیم ائله بیل هامی یا. منه ائله باخیردی لار کی، ائله بیل منیم کیمی مخلوقو ایلك دفعه گؤروردولر. بو منی چوخ ناراحات اندیردی. (بیر نئچه ثانیه سوسدو). من بونلاری هله ده حیس اندیرم...»

مرجی گنجین سۆزونو کسیب، دئدی: «بونلاری سونرا دانیشاریق، من حبیب'دن نیگرانام.» سونرا درحال قاباقجا دئدییی سۆزو آرتیردی: «کاش کی، اونون دالیسینجا گندیب، گۆرهیدین هارا گئدیر.»

جوان قاباقجا دئدییی سۆزونو تکرارلادی: «منه دئدی کی، تنزلیکله قاییداجاق... سحر تئزدن گتمیشدی.»

مرجی رفیع'یه باخیب، دئدی: «سن گلمهسه یدین، سنین ائوینه قایتدیغینی دوشونردیک، یاخشی کی، گلیمسن.»

سعادت'ی، یوخسا حبیب'ی دوشونه جهیبی نی بیلمه یین رفیع، کدهرلی بیر سس له دئدی: «نیگران قالدیم دوغروسو. چونکی منه دئدی کی، قاییداجاق.»

جوان باشینی آشاغی سالیب، دئدی: «گون اورتادان سونرا چوخ دانیشدیق. هاوا آرتیق قارالمیشدی. من اصرارلا اونو ساخالادیم.»

رفیع حیس اندیردی کی، گنج اوغلان دندیک لریندن داها چوخ شئی لر بیلیر. مرجی اوز اوزونه دانیشیرمیش کیمی دئدی: «هارا گندیب؟»

بیرنچه دقیقه سس سیزلیکله کئچدی. سونرا جوان یاواش یاواش یئریندن قالخیب، دئدی:

«من اجازه نيز له گتتمک ایسته ییرم.»

مرجی ایله رفیع'نین آیینی سیخیب، دوکاندان چیخدی.

گنج اوغلان گندندن سونرا، دوکان داها دا قارانلیقلاشدی. رفیع دوکانین سفقینه باخیردی. دوشوندو کی، گورونمه یین گۆی اوزونو قارا بولودلار بورویوب. بوندان علاوه، بعضاً دوکانین جامی قارشیسیندا بیر نچه قار داناسی تاپیلیر و درحال یوخ

اولوردو. مرجی آیاغا قالخیب، ایشیغی یاندیردی. سونرا یئرینده اوتوراندا چؤله

باخاباخی دئدی:

«قار یاغیر!»

و دوشونجه لره دالدی.

بیردن قاپی آچیلدی، گۆردولر کی، او قاباق کی جوانن دیر. جوانین ساچ لاری قارلا اؤرتولموشدو؛ باشینی سیلکه له مه دن دئدی:

«باغیشلایین، آغلیما بیر شئی گلدی.»

مرجی تعجب له جوانا باخیب، دئدی: «نمنه؟»

جوان دئدی: «او گون حبیب آغا ایله صؤحبت ائندنه بیر زامان اونون معلمی اولموش بیر آدممان دانیشدی... بللی ایدی کی، اونو چوخ سؤیر. دئییرم بلکه...»
رفیع بیردن مرجی 'یه دونوب، دئدی: «بونو منه ده دئدی.» سونرا جوانا باخیب، آرتیردی: «ریاضیات معلمی، ائله دئییل؟»

جوان هیجان لانا بیر اوشاق کیمی دئدی: «بلی، بلی.»

مرجی چؤلّه باخیرمیش کیمی دئدی: «نادری به یی دئییر سینیز...»
و یئریندن قالخدی.

رفیع دئدی: «آما من اونون اولدویونو دوشوندم. یعنی ائله دانیشدی کی، ائله بیلدیم دونیاسینی ده ییشیب.»

مرجی دئدی: «یوخ، اولسه یدی منه دئیهردی. اولمه ییب...»

گندیب، پنجره قاباغیندا دایاندی.

رفیع دئدی: «سن اونون ائوینی تانی ییرسان؟»

مرجی باشینی چئویردی و فیکیرله شیرمیش کیمی رفیع 'یه باخیب، دئدی:
«دوزونو دئسه م، یوخ. بیر دفعه منه دئدی، آما دقیق هاردا اولدوغونو بیلیرم.»
«ایندی نه ائتمه لی بیک؟»

بونو رفیع دئدی.

جوان مرجی 'یه باخیب، دئدی: «اگر منیم ائنه بیله جه ییم بیر شئی وارسا، لطفا منه دئیین.»

مرجی یئنه دوشونجه لره دالمیشدی؛ ائله بیل اونون سسینی ائشیتمه میشدی.
رفیع مرجی 'یه دؤنوب، یئنه دئدی:

«ایندی بیز نه ائتمه‌لی بیک؟»

مرجی یوخودان تازا او یانمیش بیری کیمی رفیع‌یه باخیب، دئدی:
«گۆزله مکدن باشقا نه ائده بیله‌ریک؟»

یاریم ساعات دئمک اولار کی، سس سیزلیکله کئچدی. گنج اوغلان گتتمیشدی. ایکسی ده او قدر فیکیرلره دالمیشدی‌لار کی، گوجلوقار یاغدیغینی بئله گۆرموردولر. سونوندا گۆزله مکدن باشقا چاره‌میز اولمادیغینی دئنه‌ن مرجی، گۆزله‌یه بیلمه‌دی. بیردن آیاغا قالخیب، دئدی:

«من گتتمه‌لی‌یم.»

رفیع حیرت‌له مرجی‌یه باخیب، دئدی: «هارا؟»

مرجی دئدی: «حیب‌ی‌ تاپمالی‌ یام.»

بیردن گۆزو چۆلده یاغان قارا دوشوب، اؤز اؤزونه دانیشان کیمی دئدی:

«بو هاوادا هاردا سان؟»

رفیع بیر طرفدن فیکیرله شیردی کی، اونو تک قویا بیلمز، دیگر طرفدن ده بو گوجلوقاردا هارا گنده بیله‌جک‌لرینی دوشونوردو. بیر آز سونرا بیردن گۆزلرینی آچدی و اؤزونو یاغان قارین آلتیندا، مرجی‌نین یانیندا بیلمه‌دی‌یی بیر طرفه گتدی‌یی نی گۆردو. قار دانالاری، ائله‌یل، اونولا اطراف آراسیندا تور بیر پرده چکیردی. گۆزلرین آسانلیق‌لا آچا بیلمیردی.

«هارا گتدیریک؟»

مرجی رفیع‌یه باخمادان دئدی: «بیلمیرم...»

رفیع دئدی: «ائله ایسه گتتمه‌ییمیزین نه معناسی وار؟»

مرجی دئدی: «معناسی وار.»

و بیر آنلیق اوزونو رفیع‌یه چئویردی.

«منه معناسی وار. سن قاییدا بیلرسن.»

سونرا بونو دئدییه نه پشمان اولموش کیمی، آرتیردی: «بلکه ده سنین ائوینه قایدیب.»

رفیع دئدی: «اگر بئله دوشونورسن سه، اوندا گل گئدهک منیم ائویمه.»
رفیع بونو دئییهن کیمی بیر آنلیق سعادت'له سون گوروشو گوزونون قاباغیندا جانلاندى. مرجی بلکه سوزلرینین اختلافا سبب اولای بیلجه ییی تأثیرینین آرادان قالخدیغینی حیس اندینجه، دئدی:

«یوخ، بو بیر تخمین دیر... دوزونو دئسه م، اونون ائوه قایتدیغینی دوشونمورم.»

سونرا اؤز اوزونه دانیشر میس کیمی دئدی: «اونو تانیرام.»

رفیع دئدی: «ایندی هارا گئدیرسن؟»

مرجی کیرپیک وورا- وورا دئدی: «ائوی یئکه دوکانلار'ین یاخینلیغیندا بیر

یئرده اولمالی دیر.»

رفیع دئدی: «چوخ اوزاق دیر.»

مرجی دئدی: «آما هاردا اولدوغونو دقیق بیلیمیرم.»

رفیع دئدی: «هئچ اورا گتیمیسن؟»

مرجی دئدی: «چوخ گتیمیشه م.»

رفیع تعجب'له مرجی'یه باخیب، دئدی: «بس نجه تانیمرسان؟»

مرجی دئدی: «یوخ، بیر زامانلار حبیب'ین ائوی اوردایدی. او منه

دئمیشدی.» سونرا بیر آنلیق رفیع'یه باخیب، دئدی: «دوزونو دئسه م، دوکاندا

حبیب'دن دانیشاندا اؤره ییم سیخیلیردی. اؤزومو پیس حیس اندیردیم. گوروردوم

کی، هئچ نه انده بیلیمیرم. یعنی اونو آختارمالی ایدیم... بیلیرسن؟ اوتورا

بیلیمیردیم... من بئله ییم، دوستوم حاققیندا. حبیب کیمی آدام نادیردیر. سن اوزون

ده بنزرسیز انسان سان...»

رفیع اونون سوزونو کسپب، دئدی: «اؤز ائوی ایدی.»

مرجی دئدی: «یوخ، اجاره ائله میشدی... اوندا هله خانیمی سیندان آیریلما میشدی.»

رفیع اؤز اؤزو ایله دوشوندو کی، چوخدانکی سؤزدور. سونرا بیریری ایله دانیشمادان یان یانا یاواش یاواش یول گتدیله. هارا گنده جک لرینی بیلمه سه لر ده، نه اوچون گتدیله لرینی بیلیردیلر. اما انسان هارا گنده جه یینی بیلمه دییی حالدا، گتمه یین سببینه بیلمه یین نه فایداسی وار؟ رفیع دوشونوردو کی، بو جور گزینتی حیاتا چوخ بنزه ییر. مرجی نین بو باره ده نه دوشوندویونو بیلمک له ماراقلاندی. اما اونون نه دوشوندویونو اؤزوندن سوروشمادان تخمین ائتمه یه چالیشدی: اونون اوچون حتی آختاریش نیتی ده مهم ایدی. اما نه اوچون اهمیتلی ایدی؟ دوستلوغونا گؤره. حبیب اونون دوستو ایدی؛ کهنه بیر دوست. اما مرجی نی بو حیس له حبیب ه ساری آپاران اونون دوستلوق آنالیشی ایدی. رفیع فیکرینین بو نقطه سینه چاتاندا اوزونو مرجی یه توتوب، دئدی:

«سنجه دوستلوغون تعریفی نه دیر؟»

مرجی دئدی: «سنجه آدمی ایستی و یوموشاق یئریندن اوزاق لادیب، اونو باشقاسی ایله قاردا- سویوق دا بیلین مه یین بیر بئره گتمه یه مجبور ائدن نه دیر؟»

رفیع دئدی: «بیر تانیشین آغلاباتان حیس لری ایله بیرلشمک.»

مرجی اؤز اؤزونه دانیشیرمیش کیمی دئدی: «آغلاباتان حیس لر؟» سونرا رفیع یه دوندو: «سن جه بیزیم ایندی بو گؤردویوموز ایش آغلاباتان دیرمی؟»

رفیع دئدی: «گؤردویوموز ایش یوخ، اما حیس آغلاباتان دیر.»

مرجی بیر آز فیکیرلشدیکدن سونرا دئدی: «بو غریبه دئیل می سنجه؟»

رفیع دئدی: «هن، غریبه دیر.»

غریبه ایدی. بیر طرفدن یاخشی بیر حیس، دیگر طرفدن ده چیلغین بیر حرکت. بیر یئره نئجه ساکیت اوتورا بیلیردیلر؟ ساکیت اوتورماق؟ حتی

بیربرلرینه کمک ائدیردیلر. بیر ده‌میریول خطینین ایکی طرفی کیمی ایدیلر. آما قطار اولماسا، ده‌میر یولونون نه فایداسی وار؟ قطار دا وار ایدی؛ نیگران ایکی قطار. قار و سویوغا فیکیر وئرمه‌دن گئدیردیلر. بو ایکی قطاری ایره‌لی آپاران نه ایدی؟ یانا‌جاغ‌لاری نه ایدی؟ مرجی و رفیع‌نین بیر‌آز قاباق ایضاح ائتمه‌یه چالیشدیقلاری عینی شئی، آنجاق هر ایکسی اونو بیر سؤال لا ایضاح ائتمه‌یه چالیشمیشدی‌لار: دوستلوق.

رفیع، حبیب حاققیندا دوشوندویو کیمی سعادت‌ی ده دوشونوردو. اصلینده نه وقت حبیب‌ین اوتاقد صو‌حبتی یادینا دوشوردوسه، سعادت‌ین آیاق‌لاری دا یادینا دوشوردو. او آیاق‌لار ایندی هاردا یول گئدیردیلر؟ رفیع بیر آنلیق اؤز آیاق‌لارینا و یئریدی‌یی یئره باخدی. اونون یئریدی‌یی یئر ایله سعادت‌ین ایندی یئریدی‌یی یئر عینی اولما بیلمزدی. بیردن مرجی‌نین حبیبه بسله‌دی‌یی محبت و سعادت‌ین اونو دویدوغو سو‌گگی حاققیندا دوشوندو. بو فیکیر ائله‌بیل ظلمتین باغ‌ریندان چیخیب، انسان گؤزونون قاباغینا چیخان نامعلوم بیر جیسیم کیمی، دوشونجه‌لرینین آرخاسیندان چیخیب، اؤزونو اونا گؤستر می‌شدی. اولجه اونلارین ایکسینی مقایسه ائتمک ممکن اولما‌دیغینی دوشوندو. سونرا اونون اؤزونه قارشی حیس‌لرینی هئچ وقت باشا دوشمه‌دی‌یی نی آنلادی. بیر آنلیق مرجی‌یه باخدی. مرجی حبیب‌ین اونا اولان محبتینی نئجه آنلایا بیل می‌شدی؟ اؤز اؤزونه دوشوندو «بوخ، بو باشقا، او باشقا.»

هئچ بیر قارین آزالدیغینی حیس ائتمیردی. بیردن بیر ماشین اونلارین یانیندا دایاندی. شوفر جامی آشاغی چکیب، دئدی: «سلام قارداش‌لار، سیزین هانسی نیزین آدی مرجی‌دیر؟»

مرجی و رفیع بیردن دایاندیلار و هر ایکسی ده شوفره باخدی‌لار. سونرا مرجی یاواش یاواش ایره‌لی لییب، شوفرین قاپیسینین قاباغیندا دایانوب، دئدی:
«منم. نه اولوب‌دی؟»

شوفرین آئنده بیر کاغید وار ایدی، بیر آنلیق اونا باخدی، سونرا مرجی 'یه دونوب، دندی: «من سیزی حبیب آغانین یانینا آپارماغا گلیمشم. گلین، گلین.»

ایره‌لی گن‌دیب مرجی 'نین یانیندا دایانان رفیع، شوفره دندی: «سیزی کیم گونده‌ریب؟»

مرجی دندی: «حبیب آغا هاردا؟»

شوفر رفیع 'یه باخاباخا دندی: «بونلاری مندن سوروشمایین، من بیلمیرم. مندن خواهیش اتدیلر کی، سیزی حبیب آغانین یانینا آپاریم. بو قدر.»

مرجی مینمک ایسته‌دی. رفیع یئنه دندی:

«سیزی کیم گونده‌ریب؟»

شوفر چاشقین بیر ایفاده ایله باشینی تولاییب، دندی: «سیز بو سویوقدا، قاردا حبیب آغانین یانینا گتمک ایسته‌ییرسینیز، ائله دئیل؟»

مرجی تله‌سه - تله‌سه دندی: «ائله دیر.»

شوفر دندی: «آی آلا‌ه آتانا رحمت ائله‌سین... گلین مینین.»

مرجی قیمتلی بیر شئی تاپمیش بیرینین سئوینجی ایله ماشینین قاپیسینی آچیب، تنز ایچهری گیردی. رفیع قرارسیزلیق‌لا مرجی 'ه باخیردی. قاپی اعتبارسیز بیر قورخولو آغیز کیمی آچیق قالمیشدی. رفیع یاواشجا مینیب، قاپینی یاواشجا باغلادی؛ او بو صحنه‌لری قاباقجا دا گوردویونو حیس اندیردی. فیکیرلشدی کی، بلکه یوخولاریندا گوروب. اوز اوزونه دندی «ائله بیل ائویمه دوغرو گتدییم یوخودور، ائویم گتدی‌کجه کیچیلیردی اوندا.» دوداغنین آلتیندا دندی «گؤی لکه.»

e-book

اۋچونجو بۇلوم

«کیم یئنی بیر جنت یارادا بیلدیسه،

بئله بیر گوجو آنجاق اوز جهنمینده تاپمیش دیر.»

نیچه

سویوق هاوادا، آخشام اوفوقونداکی گۆی بولودلارا باخیردی. سونا'نی دوشونوردو و ایستر-ایسته مز اونون حاققیندا نییه دوشوندویونو ده بیلیردی. سونا بیر ایلدن سونرا، ایکی گون قاباق همیشه لیک گتتمیشدی. اونون بیر دفعه لیک گتدییی، اونو او قدر کدرلندیرمیشدی کی، بوتون گون یئمک یئمه میش، ائوی بوروین، بلکه ده سونا'نین بیر داها گلهمه یه جه یی فیکریندن قایناقلانان بیر سس سیزلی یین آغیرلیغی آلتیندا تختینده دواملی اوزونو ساغا- سولا چئویرمیش، گنجه یاریسی آجلیقدان سونا'نین اونا گتیردییی اما او گندندن سونرا اوزو آپاریب، مطبخده یخچالا قویدوغو یئمه یین یادینا دوشموش، اونو آجلیقدان تیره یین آل لری ایله مطبخدن گتیریب، ایکینجی اوتاقدکی میزین اوستونده یئمیشدی. او گون، ایکینجی یوخوسوندا گۆردویو بو کوسدویو ایکینجی اوتاغا ایکینجی گلیشایدی. او یاندیغی ساعات لاردا حیس اتدییی کدر یوخولارینا دا بولاشمیشدی. باخمایاراق کی، اونون او یاق ساعات لاری چوخ دا اوزون دئیل دی. اما کدر، یوخو ایله او یاقلیغین ایکی قطبونا دوغرو حرکت ائدن پاندول لو ساعتین کیچیک دمیر توپوزو کیمی

گندیب، گلمیشدی. کدر اونو ائودن کوسدورموشدو؟ او، اوزون مدت یاشادیغی اشپادان کوسموشدو؟ یوخ، بو کوسمک دئیلدی، اصلینده بیر طرفدن اونلاری قاباق کی کیمی حیس ائتمیردی، دیگر طرفدن ده اونون پاندولا بنز حرکتی اونو قورخودوردو. حیس لرینین بو سوسقونلوغو حبیب'ی گوروب، انوه قایتدیقدان سونرا باشلامیشدی.

اما اصلینده، بؤیوک ضربه نی اونا حبیب'ین گندیسی وورموشدو: اوتاقدان اونولا دانشدیغی گون، هنج بیلمیردی کی بیر گون آیق لارینداکی او یون جوراب لارینی یئرله گوی آراسیندا گوره جک. هاوا سویوق ایدی او گون. بیر آنلیق گورموشدو کی، تاوانداکی شوشه ده لی یین دوز آلتیندادیر. باشینی آشاغی سالمیشدی. آچیق قالان بیر پنجره دن اسن یئل آیق لارینی فیرلادیردی. آچیق پنجره نی مرجی باغلامیشدی. چوخ سونرا جناب نادری دئمیشدی: «اورا منیم قیزیمن اوتاغی دیر.» قایتیمشیدیلار؛ او، مرجی، حبیب. اوندان سونرا، رفیع زامانین ایزینی ایتیرمیشدی.

او گئجه کدر و قورخو و یورغونلوق آراسینداکی ساواشدا یورغونلوق سونوندا غالب گلمیشدی. اما گوردویو یوخو اونو هم قورخوتموش، هم ده کدرلندیرمیشدی؛ چونکی اونا نازلی'نی خاطرلایتمیشدی. نازلی! یوخودا اوز اوزونه دئمیشدی «نازلی هاردا؟» سعادت'ین اونا گتیردی پییشی نجه اونودا بیلیمیشدی؟ بیردن یوخودان اویانمیش، تختین اوستونده اوتورموشدو. یادینا دوشموشدو کی، نازلی اولوب. «دوزدو، نازلی اولوبدو.» بیر گون یوخلوغوندا سعادت'ین پورتره سینین (رفیع بو تابلونو سعادت'ین سون گوروشونده گتیردی و اونا دئمه دن مبلون یانینا قویدوغو عکس لرین بیرینین اوزوندن چکیردی) رنگ لرینی یالامیش، گوزدن ایتیمیش، ایکی گون ایتدیکن سونرا، رفیع اونو حیطده اولو تاپیب، باغچادا قویلامیشدی. اما بیر گون آخشام چاغی، ایکی گونلوک یاغیشدان سونرا، بیردن هر یانا درین بیر سس سیزلیک چوکوموشدو، و بیرینین

چاغیرماسینا بنزهین بو درین و ناغافیل سس‌سیزلیک، ایکی سس‌سیزلی‌یین آراسیندا اولدوغونو آنلاماق فرصتی تاپمایان رفیع‌نین اوزونو پنجره‌یه چئویرمیشدی. رفیع حیطه باخیب، اوردا یاغیشدان ییغیشمیش سو ایله ترپنن غریب بیر شئی گۆرموشدو. اونو یاخشی گۆرمک اوچون، پنجره‌نی آچیب، باشینی قباغا آپارمیشدی. بیردن بوغازیندان آه چکمه‌یه بنزر بیر سس چیخمیشدی. بو سس، اونون بوغازیندان هاوانین سویوق اولدوغوندان می چیخمیشدی، یوخسا او غریب شئی تانیدیغیندان می؟ بونا فیکیر وئرمه‌میشدی. اوردا گۆردویو شئی اونون پیشیک ایدی: نازلی. حیطه گندیب، اوردان تاپدیغی آغاجین اوجو ایله پیشیی سودان چیخارتمیش، پیشی‌یین اولوسونو قالین پلاستیک توربایا قویوب، باشینی محکم باغلامیش، سونرا یئیندن باغچادا قویلاماق اوچون، توربانى حیطین قورو بیر گوشه‌سینده دووارة دایاییب ائوه دؤنموشدو. ائو! ائو!

بوتون شه‌ره غملى بیر تنهالیغین چؤکدویونو حیس ائتدی. بو حیسین، بو غملى تنهالیق حیسینین، اوزونه گۆره بیر یاشی، بیر تاریخی و بلکه ده بیر حافظه‌سی وار ایدی. رفیع فیکرینی دایاندرمالی ایدی، چونکی بو فیکیر ائله‌بیل یارادیجی بیر فیکیر ایدی. چوخ شئی خاطرلادا بیلردی. اونو بوندان قاباق کی تنهالیق حیس لینه آپارا بیلردی. یوخ، بو حیس لره قاییتماق، او سونموش اودو یئیندن آلولاندرماق ایسته‌میردی؛ چونکی سعادت همیشه‌لیک گنتمیشدی. سعادت؟! دوشونجه‌سینین اونو اؤز اؤزونه سعادت‌ه ساری آپارماسینا تعجب انله‌دی.

آغاج‌لاردان تۆکولموش یارپاق‌لارا باخباخا گننه یاشینین او یغون اولمادیغی، بئله اولدوغو اوچون هر دفعه اؤزوندن اوزاقلاشدیردیغی، اوزاقلاشدیردیغی حالدا دا گننه دوشوندویو سعادت‌ه فیکر انله‌ییب، آنجاق اونو گۆرندن سونرا، اطرافا دقتی‌نین آرتدیغینی، گۆزلرینین آچیلدیغینی، اطرافداکی گۆزل‌لیک‌لری قاباق کیندن داها چوخ گۆره بیلدی‌نی، کتان اوستونده (بلکه ده فقط اوزونون دوشونودویو) گۆزل‌لیک‌لره آسیلی اولمایارق چۆلده کی گۆزل‌لیک‌لری یاشاماق ایسته‌دی‌نی، و

داها بتری، سعادت'ین اونو بیر تابلویا چئویریب، اوستونده خوشونا گلن رسمی چکه جهیی نی حیس ائتدییی نی، آما بونا باخمایارق، سعادت'ین یاشینا گۆره بیلمه دیک لریندن استفاده (انسان لارین ساده لیک لریندن استفاده ائتمه یه نفرت ائدیردی) ائتمه ییی ایسته مه یین رفیع، داها سونرا، اونون قاباغیندا آتارولونو اویناماغا مجبور اولدوغونو، (اوچونجو بیر شخص یاراتماق کیمی ایدی بو. اوزونه قارشى دورماق احتمالی اولان بیرى) آما سعادت هر دفعه رفیع طرفیندن اوزاقلاشدیر یلسادا، اونا یاخینلاشماق اوچون آیری بیر یول تاپدیغینی خاطرلادی. اوگون آیاق سس لرینی ائشیدن کیمی، ماراقلانماق اوگونو اوتاغین قاپیسینا چئویریب، حتی بیر ایکی قدم قاباغا گئتمیش، قاپنین چرچیوه سینده سعادت'ی گۆرونجه چوخ تعجب ائله میش، بیر اونا، بیر پیشی یه باخیب، سعادت'دن ائوه نه جور گلدییی نی سوروشموشدو. سعادت، پیشی یی بیر قالخان کیمی قوجاغیندا ساخلامیش، ایشیغی آزالیب- چوخالان بیر کیچیک آلو کیمی گولومسه میش، رفیع'نین سوروشدوغو سؤلین جوابیندا قاپنین آچیق اولدوغونو سؤلله میش، سونرا آئیلیب پیشی یی قوجاغیندان یئره قویموشدو. بو اولارین سون گۆروشو ایدی. سعادت گئندن سونرا یازدیغی شعرى خاطرلادی؛ ائله بیل بیردن شاعر اولموشدو:

یئنه بو سحر یوخودا چالان ماهنی سسی ایله بیردن او یاندیم
 ماهنی دا اولان عشقی دوشونوب، داغینیق ائوده بیر آز دولاندیم
 آریلیق لاردان شکایت ائدن ماهنینی غم له پیچیلدایارق
 برهم ائدیلن عمرومه باخیب، ایکی گۆزومدن یئره جالاندیم.

بیر نیمکت ده اوتوردو. نیمکت سویوق ایدی؛ هاوا کیمی، ترک ائدیلمک کیمی. تانیشلیغین ایلك گون لرینی دوشونمه یه چالیشمادان او گون لری دوشوندو: گنجه یاریسی، گنجه بیردن یوخودان او یانمیشدی. بو دفعه اونو او یان دیران، قاباق کی

گنجه‌لرین عکسینه قورخوسو یا دا آخشامدان باشلایان و حتی یوخوسونون گویونه یانسی یان یاغیش و ایلدیریم سسی دئیل، رسم اوچون تازا بیر فیکیر تاپدیغینین سئوینجی ایدی. چۆلده یاغان یاغیش، نورماندیا تارلاسنین یاشیل یارپاق لارینین رنگینی یایمیشدی. بو فیکری اونوتماق اوچون جلد آیاغا قالخیب، ایش اوتاغینا گتمیشدی. بیر آنلیغا ایش اوتاغیندا یاغیش و ایلدیریم سسینین داها گوجللو اولدوغونو تصور ائتمیشدی. آما بونا اهمیت وئرمه‌ییب، آخ کتائین قارشیسینا کنچمیش، سونرا کتائین دیینده اولان رنگ‌لری یوخلامیش، چوخ فرقلی رنگ‌لره احتیاج اولمایا جاعینی یوخودان او یاندیغی آن، حتی او یانمادان قاباق بلنه دوشونموشدو. گۆی ایله قارانئ سئچیب بیر کنار قویموش، سونرا ایستهدیی رسمی چکمه‌یه باشلامیش و چوخ کنچمه‌دن، سویا دالان بیریمی، انله رسمه قارشمیشدی کی، آرتیق نه اطرافیندا کی اشیالاری گؤرور، نه چۆلده کی تک سس اولان یاغیش سسینی ائشیدیردی. بو سسلی سس سیزلی یین ایچینده کی یاراتدیغی رسم‌ده، هانسی سس سیز سسلی لیبی دینله میشدی او؟ یاراتدیغی رسم نه ایدی؟ کتائین اورتاسینا یایلمیش درین گۆی لکه کیمی بیر شی. او، سزان'ین «من رنگ‌لرله پرسپکتیو یارادیرام» دندیی جمله‌سینی بیلدیسه ده، بونو چکدییی رسم‌ده دوشونمدهن یاراتمیشدی. لکه درین بیر لکه ایدی؛ درین و گۆی. گۆزلری پاریلدایردی. پاریلدایان گۆزلری ایله اوزون- اوزون لکه‌یه باخیب، اؤزونو راضی حیس ائدیپ سئوینمیشدی. آما او گون بو لکه‌لری داها سونرا سونائین اوزونده گۆره‌جه‌یینی بیلمیردی.

کدرلندی. سول گۆزونون اوجوندان بیر داملا یاش شالوارینا دوشوب، گۆزو قاشینماغا باشلادی. یاش لکه‌یه باخیب، باش بارماغینین اوجو ایله سول گۆزونو قاشینماسی کنچه‌نه قدر اووشدوردو. سونرا چوخ ایشله‌مکدن یورولان بیر فعله کیمی کوره‌یی نیمکتین آرخاسینا دایاییب، دریندن نفس آلدی. اؤزونو چوخ

یورغون حیس اندیردی. فیکیرله شیردی کی، داها ایش له باغلی هنج بیر قرار وئره بیلمز.

سونا گئندن سونرا دا بلکه سونا'نین یا سعادت'ین فرقلی خاطره لریندن یا دا بیر ایل قاباق سعادت ایله بیرلیکده اونون ائوینده چکدیک لری عکس لردن، بلکه ده (حیب'ی دوشونمک اونو سون درجه کدرلندیریدی) هر شئیدن قاجماق ایسته دییی اوچون، عکس آلبومونا (آلبومو میزینین اوستونه قویموشدو) باخماماسینا، سعادت'دن آیریلدیغینا گوره بیر نچه گون آرا وئردیی رساملیغی یئیندن باشلاماسینا قرار وئرمیش، آما وئردییی قرارا عمل انده بیلمه میشدی. سعادت گئندن سونرا دا هرگون گئدیپ، باریشدیغی ایش اوتاغینین بیر گوشه سینده کی ایکی آچیق دوداغا بنزهین دسته لی قیرمیزی مبل دا اوتورموش، رسم چکمک ایسته سه ده، هاردان باشلا یا جاغینی بیلمه دییی اوچون آنجاق آغ کتانا باخمیش، بعضاً یئریندن قالخیب اوتاقدان گزمیش، آجالاندا دا سونا'نین گتیردییی ینمه یی قیزدیریب ینمیشدی. بونون لا بئله، فیکیرلشمیشدیکی کی، گون لری اوجور ثابت و ساکیت کئچه جک، آنجاق بعضاً بلکه کیچیک بیر سؤز یا بیر خاطره یا دا بیر خاطره پارچاسی بئله اونو یننی دن بیلمه دیغی بیر شئیه یا دا بیرینه سیغینماغا مجبور انده جک. هر وقت بو ممکن تهلوکه نی خاطرلایاندا سیغیناجاق آختارمیردی. چونکی یوخ ایدی. بیر ایل قاباقدان سعادت'ه بسله دییی و هله ده اوره یننده قالان سئوگیسی بو ایکی گون عرضینده هر آن سعادت'ی خاطرلایاندا سونا'نین اوزونده کی گؤیرمه لرین کؤلگه سی آلتیندا سؤنموشدو. آما سونا'نین اوزونده کی او گؤیرمه اونو نییه بو قدر غضب لندیرمیشدی؟ سونا گئندن بیر آن بئله آغلیندان چیخمایان او لکه. ایلك دفعه سونا'نین گؤیرمیش اوزونو گورنده دوشوندویو کیمی، اونون آری طرفیندن دؤیولدویونو تصور ائتدی. حتی همین گون اومیدسیزلی یه و یورغونلوغا باخمایاراق، بئله دوشونموشدو کی، اگر تخمین لری دوغرو اولسا، اونو اری نین آکیندن نجات وئره. آما اولمازدی. بیلیردی بونو. آعاج

کیمی دایانیب، اونون اولومونو سیر ائتمه‌لی ایدی. تاریخ بویو چوخ‌لارینین اولومونو بئله سویوق‌قانلی لیق‌لا سیر ائتمیشدیلر.

بو فیکیر اونا درحال حبیب‌ی خاطرلا تدی. آما نامعلوم سبب‌لردن عینی زاماندا نازلی‌نی دفن ائتمییی گونو خاطرلا دی: ترلی‌یه- ترلی‌یه قازدیغی چوخورا باخیب، درینلی‌بی‌نین نازلی‌نین دفن ائدیلمه‌سینه کفایت ائده‌جه‌یی‌نی دوشونموشدو. بئلی دووارا دایاییب، درحال گئدیپ توربانی گتیرمیش، اونو چوخورون ایچینه یئرلشدیریپ، اوستونو تورپاق‌لا اؤرتموشدو. راحتلامیشدی. راحتلامیشدی، آما، ائله‌بیل، بیر شئی دفن ائتمیش، عینی زاماندا چوخدان دفن اولونموش باشقا بیر شئی قبریندن چیخارمیشدی. چونکی گندیشی ایله گلیشی آراسینداکی فاصیله‌ده عاغلیندان بئله بیر سؤال کئچمیشدی: «من نییه قورخورام؟» (او آندا حیطده دووارین باشیندان بیر قوشون پیریلیت سینی ائشیتیمیشدی). آما بو قورخونون نازلی کیمی دفن اولونموش بیر شئی اولمادیغینی بیلیردی؛ دفن اولونمامیش، آیری قورخونون آلتیندا گیزلنمیشدی. اصلینده گیزله دیلمیشدی. ایل‌لردن بری بو قورخویو اوندان قورخدوغو حیسی ایله اؤرتمه‌یه چالیشمیشدی. چونکی قورخوسونون چوخ درین اولدوغونو دوشونوردو. بلکه ده درین اولان اونون قورخوسو دئییل، قورخدوغو شئین درین‌لییی ایدی؛ درین، قارانلیق و سویوق. رفیع بو باره‌ده دوشونمک ایسته‌میر، اصلینده بو باره‌ده دوشونمه‌یین عبث اولدوغونا اینانیردی. آما اونو باشقالاریندان، حتی اؤزوندن بئله آیران، بو قورخو دئییل ایدی‌می؟ اگر بو باره‌ده دوشونمه‌یی عبث بیلیردی‌سه، نییه «من نییه قورخورام؟» سؤالینی سوروشموشدو اؤزوندن؟ بو سؤالین یئرینه، «من قورخورام!» جمله‌سینی دئمه‌لی ایدی. او، نه‌دن قورخدوغونو و نییه قورخدوغونو چوخ یاخشی بیلیردی. قورخوسونا دؤزه ده، اؤز ته‌هالیغی ایله قورخدوغو شئی باره‌سینده دوشونمه‌یین عبث اولمادیغینی، بو یول‌لا اونا قارشى دوردوغونو بئله ثبوت ائتمیشدی. آما ائو ایله چؤل آراسیندا دهشتلی بیر فاصیله‌نین اولدوغو، هر شئین بو فاصیله‌ده معین

اولوندوغو اوچون، او دا ایل لر قاباق باشقالاری کیمی ایکی نفره چنوریلیمیشدی: بیرری ائو اوچون ایدیسه، دیگرری چؤل اوچون ایدی. رفیع ده ایلک گون لر، چوخ لاری کیمی، چؤلده ایشله بیر، ائوی دوشونوردو. آما ایشده و چؤلده باش وئرن حادثه لر اونو یاواش یاواش ائوه دوغرو سوق ائتمیش، نهایت، ائوده ایشله مه یه قرار وئرمیشدی.

اؤز اؤزونه دئدی «ائو!.. حیب دئمیشدی: انسانین یگانه ائوی اؤزونون دوشونجه سی دیر!.. بو حالدا او ائوینی داغیتدی... بس نییه؟ انسانی ائوینی داغیتماغا مجبور ائدن نه دیر؟!... من بورا نییه گلدیم؟ منی بورا نه گتیردی؟» سونرا آرتریدی «دوشونجه لریمین تهلوکه ده اولدوغو.» یئنی بیر شئی کشف ائتمیش کیمی تکرارلادی «دوشونجه لریمین تهلوکه ده اولدوغو.»

بیردن حیس ائتدی کی، بیرسی اونون آدینی او جاسس له سسله ییر. تردده اوزونو سسه طرف چئویردی. سونرا عینی سمته باخابا یاواش یاواش یئریندن قالخدی. سس ائله بیل سویون آلتیندان گلیردی. آغلیندان کنچدی: بیر گنجه یاریسی، کوچه دن گلن بیر جماعتین های-کویونو (سس لر ائله بیل سویون آلتیندان گلیردی) ائشیدیب، بیردن گؤز لیرینی آچمیش، قارانلیقدا تختیندن یاواشجا آشاغی ائتمیشدی. اوتاغین کیچیک پنجره سینین آرخاسی قارانلیق ایدی. سویون آلتیندان گلیرمیش کیمی سسلنن سس لر، پنجره نین آرخاسیندا کی قارانلیقدان اوتاغین ایچینه دولوردو. اونلارین سؤز لیرینی آنلاماق اوچون، اوتاغین قارانلیغیندا آیاق لارینی دره-دره پنجره نین قاباغینا قدر گئدیب، اونلارا قولاق آسامایا باشلامیشدی. بیردن سس لرین آراسیندا «قوخو» سؤزونو ائشیتیمیشدی. سؤز لر بیر نئجه آنلیق آنلاشیلان اولموشدو. اونلار قوخودان دانیشیردی لار. قوخو!

ایاغا قالخان کیمی حیس ائتدی کی، یاشادیغی شہردن اوزاقلاییب. بو حیس اونو قورخوتدو. اونو یوموشالتماغا چالیشدی. آخشام او یانلیقدان سونرا، چمدانینی باغلا ییب، قاپینین یانینا قویموشدو. بو دفعه قاپیدان باشقا جور

چیخاجاق‌دی. سونرا ائو یاواش یاواش اوزاقلاشمیشدی. اوزاقلاشاندا اؤزونو سعادت کیمی گۆرموشدو. اونا چئورلمیشدی. ائله بیل سعادت رفیع‌دن اوزاقلاشیردی.

یننه آدینی ائشیتدی؛ بو دفعه داها آیدین. سسلی‌یه- سسلی‌یه اطرافا باخان کیشینین یانینا گتدی. کیشی اونا باخاباخا قاباغا گلدی. رفیع دئدی:

((منم))

صندلی‌ده اوتوراندا بئینی کئفلی لر کیمی اؤز اؤزونه دانیشیردی: بیربیرینی یاندیریب سؤندورورلر؛ بیر یاناندا، دیگر سؤنور. بیربیر یانیرلار، سؤنورلر. اوزاق‌لارا، اوزاق‌لارا. اوتوبوسون ایچیندن صحرا اییی گلیردی. اؤز اؤزونه دئدی «آما یوخوسوندان اییی گلمیردی.» ایی ائله بیل نفس آلماغی چتین لشدیریردی. گۆزلرین یوموشدو. بیر صحرادا یئریردی. آرخاسینی اونا طرف چئورمیش بیر گۆیه باخان کیشی گۆردو. او دا اونون کیمی گۆیه باخاباخا کیشی‌یه چاتدی. کیشی اونا باخمادان گۆیده بیر نقطه‌نی گۆسته‌ریب، دئدی: «اورا منیم قیزیمین اوتاغی‌دیر.» کیشی باشقا هئچ نه دئمه‌دی، اما رفیع‌نین بئینینده اونون سسی سؤزونه دوام ائتدی: «ایندیکی گنتمک ایسته‌ییرسن، دالی دالی گنت. نزاکتلی اول، دالی دالی گنت. تلسمه؛ ساعتین عقربه‌لری کیمی. نزاکتلی اول؛ دالی دالی گنتمک کیمی. یاواش یاواش. باخاباخا. گنریه باخاباخا گنتمک کیمی. بوراخیلماق کیمی آجی اولما.» «ائله بیل سینمیشام.» «سینماق شوشه‌نین‌دیر.» «یورولموشام.» «عمرونده نئچه دفعه شوشه سیندیغینی گۆرموسن؟» «چوخ گۆرمه‌میشم.» «اوندا گۆردوک‌لریندن دئییل، گۆرمه‌دیک‌لریندن یورولموسان.» «چوخ شئی گۆرموشم. چوخ دا یورولموشام. بئی نیم یورولوب.» «یعنی ائوین؟» «ائویم، بلی، ائویم... سیز هاردان بیلیر سینیز؟» «ائوین دئییر. سنین ائوین، منیم ائویمدی. منیم ائویم‌ده سنین ائوین. بیز بیربیریمیزدن آیری دئییلیک.» «اینانمیرام.» «اینان، ائوینده‌کی ائانا باخ. گۆرمه‌دیک‌لرین وار.» «سیز هاردان بیلیر سینیز؟» «سن منی تانیمیرسان، نئجه

دنيه بيليرسن كي، يورولموشام؟» «يوخ من سيزي تانيميرام.» «اوندا اوزونو تانيمالي سان... اورا باخ. اورا باخ.» «هارا؟» «باشنين اوستونده كي او گوي لکه يه... آنادان گلکه دئيل او.» سسي صحرادا عکس ائندی. بونو ائشيدن رفيع، داها چوخ تعجب ائله دی. بو آندا کيشی اوزونو اونا چئویردی. رفيع گوردو کی، او کيشی ائله اوزودور. بيردن گوزلرينی آچدی. هامی ياتميشدی، درين بير سس سيزليين ايچنده. ترک ائتمکدن ممنون اولماق کيمي گورونن بير سس سيزليیی ایدی بو سس سيزليک؛ صحرا کيمي ایدی بو سس سيزليک... قورخدو. اهميتلی بير شئی ايتيرميش بيري کيمي بيردن آياغا قالخيپ، تله سيک شوفرين يانينا گئتدی.

«جناب، من دوشمک ايسته بيرم.»

شوفر آنادان حيرت له اونا باخيپ، دئدی: «نبيه؟»

«من دوشمک ايسته بيرم. قايتماق ايسته بيرم.»

شوفر دئدی: «امين سن؟»

«بلی، امينم.»

شوفر ماشینی ساخلاييب، دئدی: «آما بيليتين پولونو گئري وئره...»

رفيع اونون دئديک لرینه قولاق آسمادان قاينی آچيب، دوشدو.

ائله بيل نفس يولو آچيلميشدی. راحت نفس آلا بيليردی.

شهردن اوزاقدا ایدی، آما گوره بيليردی اونو. اوردا ایدی او. بو دفعه بوتون

ايشيق لاری ایله اونا گولومسه بيليردی.

A Breath Around Nothing by Alireza Seifoddini

A novel.

Copyright © Alireza Seifoddini 2025

Painting on the cover: Portrait of Julie Mottez by Victor-Louis Mottez

Graphic Designer: Shoeib Abolhassani

The moral rights of the author have been asserted.

All rights reserved.

No part of this book may be reproduced or used in any manner without written permission of the copyright owner except for the use of quotations in a book review. For more information: contact@nogaam.com

First published in Turkish in the UK, 2025 by Nogaam

Nogaam is an imprint of Nikaan House publishing registered in the UK.

ISBN 978-1-913374-14-3

www.nogaam.com

A Breath Around Nothing

A Novel In Turkish By

Alireza Seifoddini

e-book

Published in London, 2025

Nogaam publishing

www.nogaam.com